

2021

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО
И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО –
СОФИЯ:

проф.д-р Николай ЩЕРЕВ

проф.д-р Диана КОПЕВА

доц.д-р Георги НИКОЛОВ

доц.д-р Елка ВАСИЛЕВА

гл.ас.д-р Петя БИОЛЧЕВА

гл.ас.д-р Ивайло ИВАНОВ

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ.....	2
СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ	3
УВОДНА ЧАСТ	4
I АНАЛИЗ НА ФАКТОРИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА ЗА 2014-2020.....	6
1. Състояние на местната икономика	6
1.2 Развитие на социалната сфера и човешките ресурси	13
II. МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ (2014-2020): КОЛИЧЕСТВЕНИ И КАЧЕСТВЕНИ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО	34
III ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЛОМ ЗА ПЕРИОДА 2014 – 2020 ГОДИНА	49
IV. ОТЧИТАНЕ НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА И ИНФОРМАЦИЯ ЗА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛЕВИТЕ ИМ СТОЙНОСТИ КЪМ КРАЯ НА ПЕРИОДА	62
V. ПРЕГЛЕД НА ПОСТИГНАТИЯ НАПРЕДЪК В ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА КАТО ЦЯЛО И ИНФОРМАЦИЯ ЗА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА, ПРИОРИТЕТИТЕ И ЦЕЛИТЕ НА ПЛАНА	66
ПРИОРИТЕТ 1. Устойчив икономически растеж и иновации	69
ПРИОРИТЕТ 2. Жизнен стандарт и качество на живот	72
ПРИОРИТЕТ 3. Инфраструктура и околна среда	77
ПРИОРИТЕТ 4. Териториално сътрудничество и сближаване	80
VI. ПРЕГЛЕД НА ПОСТИГНАТИТЕ ИНДИКАТОРИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ПЛАНА КАТО ЦЯЛО.....	82
ОСНОВНИ ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА СЛЕДВАЩИЯ ПЕРИОД.....	86

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица 1. брой нефинансови предприятия на територията на община Лом по години.....	6
Таблица 2. Печалба и загуба от нефинансовите предприятия в община Лом по години	8
Таблица 3. Информация за предприятия в сектор „Индустрия“ на територията на община Лом през 2020 година.....	9
Таблица 4. Население по постоянен и настоящ адрес област МОНТАНА община ЛОМ	13
Таблица 5. Социални дейности в община Лом.....	16
Таблица 6. Населени места с брой население в община Лом (2019).....	28
Таблица 7. Сравнителни данни за жилищния фонд в община Лом за 2011 и 2018 г.	30
Таблица 8. Индикатор за въздействие в ОПР	41
Таблица 9. Индикатори за резултат (ниво приоритети и мерки на ОПР).....	41
Таблица 10. Въпроси при оценката на изпълнението на ОПР	43
Таблица 11. Въпроси при оценката на стратегията на ОПР.....	45
Таблица 12. Индикативна таблица с проекти в ОПР ЛОМ 2014 – 2020.....	50
Таблица 13. Матрица на индикаторите за изпълнение на ОПР ЛОМ 2014 – 2020.....	63
Таблица 14. Списък на проектите, изпълнявани по ОПР Лом 2007 – 2013 и включени в ОПР ЛОМ 2014 – 2020.....	66
Таблица 15. Списък на проектите, изпълнявани по ОПР ЛОМ 2014 – 2020.....	67
Таблица 16. Списък на проектите, изпълнявани по Приоритетна област 1 на ОПР ЛОМ 2014 – 2020.....	71
Таблица 17. Списък на проектите, изпълнявани по Приоритетна област 2 на ОПР ЛОМ 2014 – 2020.....	75
Таблица 18. Списък на проектите, изпълнявани по Приоритетна област 3 на ОПР ЛОМ 2014 – 2020.....	79
Таблица 19. Списък на проектите, изпълнявани по Приоритетна област 4 на ОПР ЛОМ 2014 – 2020.....	81
Таблица 20. Индикативна таблица с постигнатите индикатори по Приоритет 1 и Приоритет 2 на ОПР ЛОМ 2014 – 2020.....	82
Таблица 21. Индикативна таблица с постигнатите индикатори по Приоритет 3 и Приоритет 4 на ОПР ЛОМ 2014 – 2020.....	82
Таблица 22. Индикативна таблица за изпълнение на индикаторите за въздействие на Общинския план за развитие на община Лом през периода 2014 – 2020	83
Таблица 23. Индикативна таблица с проекти в ОПР ЛОМ 2014 – 2020.....	88

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ

Фигура 1. Приходи и разходи от дейността на предприятията от нефинансовия сектор на икономиката за периода 2010-2018г.....	8
Фигура 2. Разходи за придобиване на ДМА в периода 2010-2018	10
Фигура 3. Карта на естествения припад в България.....	14
Фигура 4. Пътна инфраструктура, с основни транспортни коридори в Р. България.....	20
Фигура 5. Железопътна мрежа в Р. България.....	21
Фигура 6. Пространствена организация на селищната мрежа на община Лом.....	28
Фигура 7. Структура на жилищните сгради в община Лом, според материала от който те са изградени – 2018 г.	30
Фигура 8. Структура на жилищата по брой на стаите за 2018 г.	31

УВОДНА ЧАСТ

Оценяването е систематична дейност, която се извършва на основата на обективни стандарти и критерии и може да се прилага към политика, стратегия, програма или проект. В контекста на ЕС и политиките на общността оценяването се разбира като оценка на публичната намеса в развитието на различни нива, съобразно резултатите, въздействията и нуждите, които намесата цели да задоволи.

Основната цел на оценяването е подобряване на опита на администрацията в планирането и прилагането на публични програми и политики, поради което основните цели на оценяването на стратегии и програми са свързани с планиране, изпълнение и отчетност. Оценката е от важно значение, за да се идентифицират тенденциите, да се проследява прогресът, да се извлекат поуки, да се направи връзка между действията и променящите се условия, да се отговори на новите предизвикателства, да се осигури отчетност, да се развие капацитет чрез учене. Всички тези функции на оценяването са еднакво важни и нито една от тях не изключва друга.

Съгласно действащата нормативна уредба в сферата на стратегическото и планово осигуряване на регионалното развитие и на провежданата у нас регионална политика, последващата оценка е част от инструментариума за наблюдение, анализ и оценка на общинските планове за развитие. По своята същност последващата оценка е свързана с процеса на оценяване на степента на изпълнението на общинските планове за развитие, което е и една от основните задачи на системата за мониторинг. Системата за наблюдение, анализи и оценки на изпълнението на ОПР е не само един от лостовете, а и един от важните ориентири за правилността на политиките за развитие, провеждани от местните органи на властта.

Инструментариумът на системата за наблюдение, анализ и оценка на изпълнението на ОПР включва няколко важни документа, които се изработват на базата на резултатите от мониторинга. Те са:

- Предварителна оценка за очакваното социално-икономическо въздействие на ОПР;
- Годишни доклади за наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие (ОПР) 2014-2020 г. за 2015; 2016; 2017; 2018; 2019; 2020 г.
- Отчети на кмета на община Лом за изпълнение на актове на Общинския съвет за 2015; 2016; 2017; 2018; 2019; 2020 г.;
- Последваща оценка за изпълнение на ОПР, включващ целия планов период на действие на Плана.

С изключение на предварителната оценка за очакваното социално-икономическо въздействие, нито един от останалите документи, свързани с изпълнението на ОПР не може да бъде изработен, без наличието на до бре действаща система за мониторинг (наблюдение, анализ и оценки) на изпълнението на ОПР.

Законът за регионално развитие (ЗРР) (чл.34, ал.1) предвижда за изпълнение на документите за стратегическо планиране да се извършва последваща (крайна) оценка, което е предмет на настоящата дейност. Според изискванията на чл.34, ал.1 от Закона

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

за регионално развитие последващата оценка се извършва в период *не по-късно от една година* след изтичане на срока на действие на общинските планове за развитие.

В структурно-съдържателно отношение последващата оценка включва следните раздели:

- Въведение и нормативна обосновка за необходимостта от нейното изработване
- Анализ и оценка на факторите за социално-икономическото и инфраструктурно развитие на община Лом в програмния период 2014-2020, които се изразяват в настъпилите промени в икономическата, ресурсната и институционалната среда
- Методически раздел, обхващащ описание на възприетия Методически подход, който очертава целите и задачите на последващата оценка; прилаганите методи на изследване и технологична последователност на действията по изработването на документа
- Преглед и анализ на секторни документи на община Лом (общински стратегии, планове и програми), които произтичат от изпълнението на ОПР в програмния период 2014-2020 г.
- Анализ и оценка на постигане на приоритетите, целите на Общинския план за развитие на община Лом (2014-2020) и устойчивостта на резултатите, заключения по анализа и представяне на ефектите от изпълнението им
- Изводи и заключения относно същността и начина на прилагане на Общинския план за развитие на община Лом (2014-2020), както и на резултатите от осъществените мерки

I АНАЛИЗ НА ФАКТОРИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА ЗА 2014-2020

1. СЪСТОЯНИЕ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА

Анализът на икономическото състояние е базиран на последните официални данни на НСИ (към 2018г.) и проведени структурирани интервюта и фокус групи със заинтересованите лица в община Лом. Състоянието на местната икономика в община Лом е продиктувано и следва общото икономическо състояние на областта. Областта е сред най-ниско икономически развитите в страната (Добавена стойност по факторни разходи е 497 097 хил. лв. за 2018 г.¹). Характерът на местната икономика зависи от множество фактори. Сред най-важните са: демографските фактори и условия, особеностите на селищната мрежа, параметрите на различните видове инфраструктура, както и наследените производствени традиции и съвременните пазарни тенденции. Въпреки слабостите в икономическо отношение може да се каже, че съществуват редица възможности за укрепване на местната икономика.

Икономиката в община Лом оказва ключово въздействие върху развитието на икономическото състояние на област Монтана. Стойностите на основните икономически показатели я поставят на второ място в областта, след община Монтана.

На територията на община Лом, към 2018 г. функционират 729 икономически субекта.

Таблица 1. брой нефинансови предприятия на територията на община Лом по години

Година	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Предприятия (бр.)	728	726	695	681	698	704	711	716	729

Източник: НСИ

В периода 2010 - 2018 г. броят на предприятията в нестопанския сектор се запазва на относително еднакво равнище. Подобряването на бизнес климата е предпоставка за плавно нарастване на предприемаческата активност на местното население, през втората част на периода. В същото време броят на заетите устойчиво намалява от 4 555 бр. през 2010 г. до 4 123 бр. За 2017г. броя на заетите е най-малък (4 085), като това са с 470 лица по-малко в сравнение с началото на изследваният период. Тези данни говорят за наличие на социални и икономически проблеми. Необходимо е прилагането на мерки за увеличаване на работни места и насърчаване наемаването на работници и служители от страна на съществуващите стопански субекти. Тази слабост е възможно да се преодолее и чрез мерки за повишаване на предприемачеството; привличане на квалифицирани лица извън общината; повишаване квалификацията на безработните и насърчаването им за включване отново на пазара на труда.

¹ НСИ, 2020 [Заявка справка \(nsi.bg\)](http://nsi.bg)

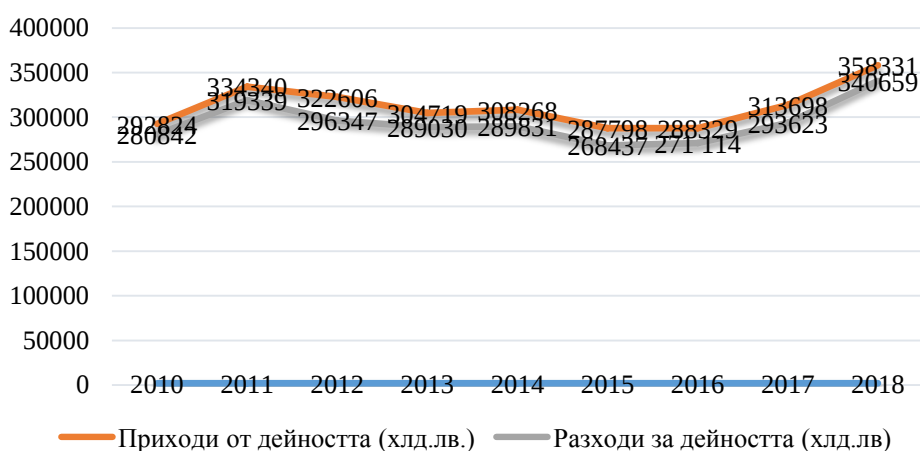
ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Периода се характеризира и с намаляване на броя на по-големите предприятия за сметка на микропредприятията с персонал под 10 човека. Всичко това поставя сериозни предизвикателства пред възможността за осигуряване на добър жизнен стандарт на населението в общината.

Инвестициите за придобиване на ДМА по данни на НСИ за 2018 г. в област Монтана са в размер на 150 011 хил. лв. Те са съсредоточени в три основни сектора селско, горско и рибно стопанство (32,35%), добивна и преработвателна промишленост (33,05%) и търговия, ремонтни дейности, хотелиерство и ресторантьорство (19%). В допълнение за сектор държавно управление, образование, здравеопазване и социални дейности (7%). Чуждестранните преки инвестиции в нефинансовите предприятия са в размер на 35 542.2 (хил. евро).

Нефинансовите предприятия в областта са реализирали оборот в размер на 2 545 601 (хил. лв.). Те са произвели продукция за 1 691 511 (хил. лв.). Добавената стойност по факторни разходи се равнява на 497 097 (хил. лв.). В област Монтана преобладават микро предприятия с размер на персонала до 9 души. Техният процент е 92.2. Предприятията с персонал в размер на 10-49 заети лица в общия брой предприятия са 6.4%. Минимален е процента на средните предприятия размер на персонала между 50-249 заети лица, а именно 1.2% общия брой предприятия. Големите предприятия с персонал над 250 човека са едва 0.2%.

Нефинансовите предприятия в община Лом (за 2018г.), са произвели продукция за 22 1956 (хил. лв.), като приходите от дейността им се равняват на 358 331(хил. лв.). Общата тенденция на нефинансовите предприятия показва сериозен спад в сравнение с началото на периода (2010г), когато размера на произведената продукция е 221 956 (хил. лв.), а приходите от дейността са в размер на 358 331(хил. лв.). Отрицателният тренд е с най-голяма амплитуда през 2015г., когато размера на произведената продукция е 177 316 (хил. лв.), а приходите от дейността са в размер на 287 798(хил. лв.). След тази година се наблюдава плавно нарастване, което в края на периода доближава стойности от 2010г. Тези данни съответстват на общото развитие и протичащите икономически и социални процеси на територията на община Лом.

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Фигура 1. Приходи и разходи от дейността на предприятията от нефинансовия сектор
на икономиката за периода 2010 - 2018 г.

Източник: НСИ

Анализът на данните за приходите и разходите от дейността на нефинансовите предприятия на територията на община Лом показват, няма рязко разминаване между двата показателя. Макар и да има спад в развитието на предприятията, главно в средата на периода, през последните години бизнес климата се подобрява, с което и приходите (респективно разходите) започват плавно да нарастват.

В следствие на дейността на предприятията намиращи се на територията на община Лом са реализирани печалби и загуби, чиято цифрова стойност е показана в Таблица 2.

Таблица 2. Печалба и загуба от нефинансовите предприятия в община Лом по години

Години	Печалба (хил. лв.)	Загуба (хил. лв.)
2010 г.	16,150	6,024
2011 г.	25,423	13,292
2012 г.	26,790	2,124
2013 г.	16,387	3,116
2014 г.	19,181	2,907
2015 г.	19,755	2,402
2016 г.	18,479	3,031
2017 г.	20,151	2,114
2018 г.	19,422	3,774

Източник: НСИ

Най-голям е делът (по численост) на предприятията в сектор Търговия и услуги като преобладава делът на предприятията за ремонта на автомобили и мотоциклети и хлебопроизводство и сладкарство. За 2018 г. Техният размер е 339 бр., като заетите са в размер на 1 044 човека, което прави средно по 3 бр. заети лица. Според този критерии може да се каже и тук преобладават микро- предприятия. Приходите от дейността на тази група предприятия за 2018г., са равняват на 128 152 (хил. лв.).

На следващо място се нареждат предприятията Преработваща промишленост. В тази група оперират 72 бр. предприятия. За 2018 г. те са реализирали 124 955 (хил. лв.). В тях са ангажирани 1 437 бр. лица. Средният брой на заети в едно предприятие от групата тук е около 20 човека.

Значение за община Лом имат и предприятията от групата „Селско, Горско и Рибно стопанство“. Тук оперират 46 бр. икономически субекта. През 2018 г. те са произвели продукция за 45 589 (хил. лв.), като приходите от дейността им се равнява на 64 764 (хил. лв.). В посочените предприятия са заети 312 бр. лица, което прави средно по около 7 бр. заети в едно предприятие от групата.

Въпреки, благоприятното географско разположение на гр. Лом транспорта не е на необходимото равнище. В сектора Транспорт, складиране и пощи оперират едва 39 бр. предприятия. В тях са заети 227 бр. лица, като средно се падат по 5.8 бр. лица за

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

предприятие. Те са реализирали приходи от дейността си в размер на 8 043 (хил. лв.).

Фактът, че няма структуроопределящи предприятия в общината, изследването се съсредоточава върху локализираните на територията на Община Лом микро-, малки и средни предприятия в сектор Индустрия по производствени икономически дейности. Според статистическите данни активните предприятия в текстилната икономическа дейност са 10, с годишен оборот под 2 милиона евро и под 50 заети лица. Общият брой на заетите в тези предприятия е 339. В ХВП активните предприятия са 13 с общ брой заети 161. В ИТ-ИКТ предприятията са 2 с общ брой заети 2.²

Таблица 3. Информация за предприятия в сектор „Индустрия“ на територията на община Лом през 2020 година³

Индустриални сектори	брой предприятия	Общ брой служители	Приходи, лв.
Хранително-вкусова промишленост	12	161	3 374 995
Текстилна промишленост	10	339	3 774 000
Информационни технологии-ИКТ	2	2	31 999

Източник: Изпълнителна агенция за насърчаване на малки и средни предприятия, *BG Indusrymap*

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи също могат да бъдат индикатор за икономически просперитет в дългосрочен план, според техния вид. За целите на настоящия анализ е проследена общата им стойност, която бележи плавно нарастване. Основните инвестиции в ДМА (около 50%) са в селското стопанство, горско и рибно стопанство, което е добра предпоставка за развитие на земеделски дейности. По този начин се очертават приоритетите за развитие на общината.

² Източник: ИАНМСП - [Списък с фирми - Картографиране на българската икономика \(bgindustry.com\)](http://bgindustry.com)

³ Стопанските субекти отговарят на критериите за микро-, малки и средни предприятия: до 9 заети, от 10 до 49 заети и от 50 до 250 души заети лица и под 2 млн. евро годишен оборот

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Фигура 2. Разходи за придобиване на ДМА в периода 2010-2018

Източник: НСИ

НИД - в целият Северозападен район (BG31 според ЕКАТТЕ) инвестициите в НИД са в размер на 37 437 хил. лв. Инвестициите в научноизследователска и развойна дейност в община Лом са ниски. Те са едва в размер на 1 399 хил. лв. Персоналът, зает с научноизследователска и развойна дейност е в размер на 116 бр. Тези данни обясняват ниската иновативност в общината, както и липсата на иновативни предприятия.

Туризмът в района се нуждае от развитие. Налични към 2018 г. са само 4 места за настаняване. Те разполагат с 173 бр., реализираните нощувки са 7557 бр. Занимаващи се с хотелиерство и ресторантьорство на територията на община Лом са 50 икономически обекта. Те са реализирали приходи от дейността в размер на 3 661 (хил. лв.). В тях са заети 197 бр. лица.

Перспективите пред туризма в община Лом са насочени основно към развитие на културно-исторически риболовен, воден (речен) туризъм и др.

Предпоставки за развитието на туризма са наличието на множество обекти, част от културно-историческото наследство на общината. Сред тях:

- Градски исторически музей с експонати свързани с археология, етнология, история на България, както и художествени експонати.
- Антична крепост Алмус, средновековен паметник на културата, на площ от около 4 хектара.
- Дунавски парк, по течението на р. Дунав, подходящ за разходка и релаксация места, както и организиране на редица културни събития, спортни състезания и др.
- Читалище „Постоянство“, създадено през 1856г.
- Добридолски манастир „Св. Троица“, изграден в средновековието. Манастира се обитава от трима монаси и четирима послушника. Манастира предлага възможност за настаняване и нощувка на поклонници.
- Храмове и църкви – в града се намират няколко църковни храма с културно-историческа ценност. Сред най-значимите е Храмът "Успение Богородично",

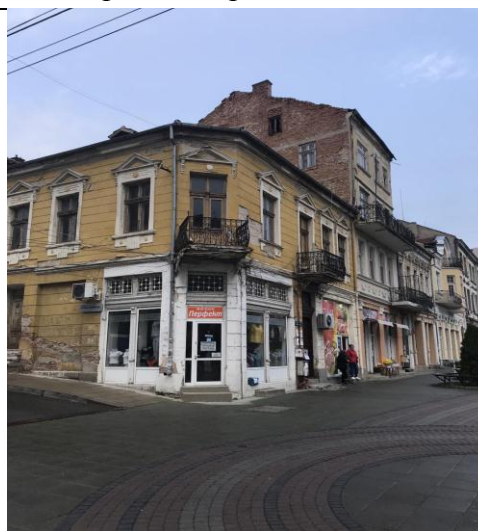
който е архитектурен паметник; Борунска църква "Свети Никола" съградена за пръв път още през времето на българския цар Михаил-Асен (1246 - 1257 г). Тази църква също е паметник на културата. Друга църквата с ключова важност за града е "Свети Никола".

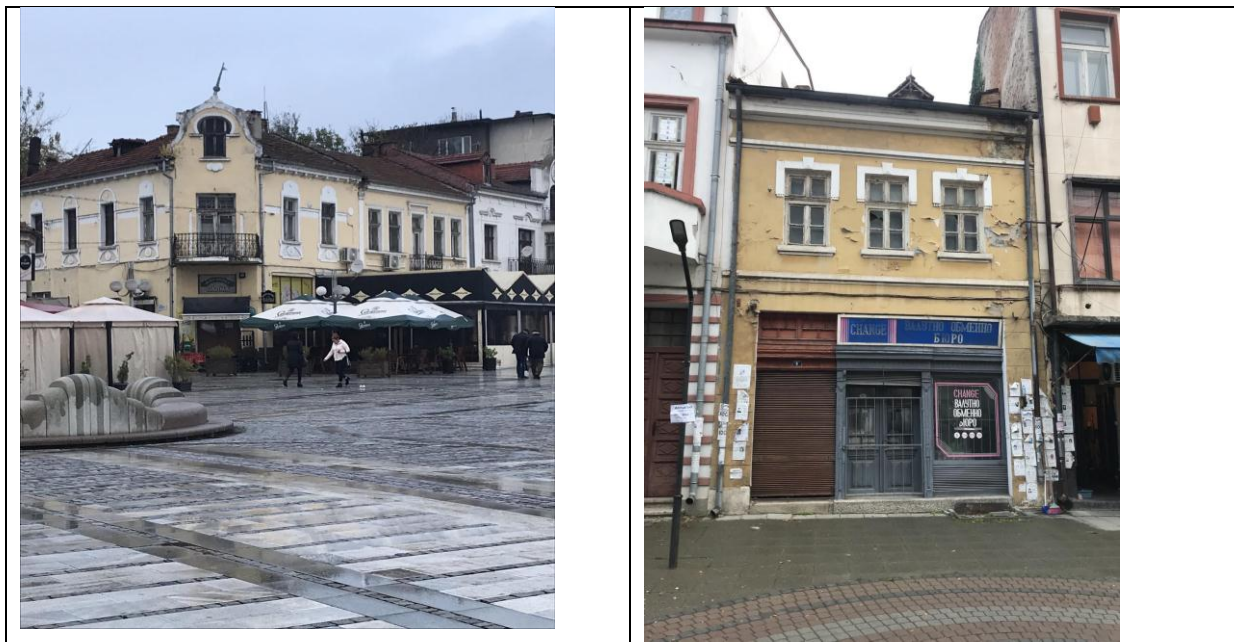
- Интерес представляват разположените в центъра на града къщи - паметници на архитектурата, построени в периода 1880 и 1940 г.
- Пожарна кула наблюдателница - архитектурен паметник на културата. Тя е първата кула от подобен тип в България. Построена е в 1879 г. Към кулата функционира и музей на противопожарното дело.
- Културният календар на гр. Лом и провежданите събития от различен характер - фестивали, фолклорни и литературни конкурси, са добра предпоставка за развитие на културно-събитийния туризъм.
- Риболовен туризъм – наличието на р. Дунав предразполага развитието на риболовен туризъм. Перспективите за развитие на този тип туризъм се свързват с изграждане на подходяща инфраструктура за рибарско пристанище (лодкостоянка), обслужваща дейностите по непромишлен риболов. Наред с това перспективите пред развитието на риболовния туризъм са насочени към изграждане на къмпинг по поречието на р. Дунав.

Разгледаните възможности за развитие на туризъм в община Лом, към момента остават недостатъчно оползотворени. Съществуващите природни и културно-исторически обекти не са обвързани в достатъчна степен с традиции за развитие на сектора сред местните жители, изграждане на туристическа и съпътстваща инфраструктура, повишаване квалификацията на обслужващия и управленски персонал, ниска информационна обезпеченост на туристите и др.

Липсва туристически информационен център, който да спомага за развитие на туризма.

Състоянието на голяма част от сградите в централната градска част е лошо.

Историческият музей не е ремонтиран от десетилетия, а пожарната кула наблюдателница е пред разпад. Дунавският парк е с добре изградена алейна инфраструктура, осветление, амфитеатъра в него е в добро състояние. В парка има изградено видеонаблюдение и достатъчно съоръжения за спорт и забавление, както и заведения за хранене. Съществуват множество предпоставки за надграждане и развитие на Дунавския парк, свързани с оборудването му със съоръжения даващи възможност за привличане на туристи и местни жители.

Антична крепост Алмус се намира в жилищен квартал непосредствено пред жилищен блок. В непосредствена близост има изградена детска площадка, която не съответства стилово на архитектурният паметник. Част от разкопките по крепостта продължават. Подходящо би било детското съоръжение да бъде преместено на друго място, а не неговото място да се изгради отново такова, но в стилово единство с архитектурният паметник. Това би спомогнало за получаването на стилово единство и за промотиране на крепостта като туристически обект.

Пречка пред развитието на туризма е липсата на достатъчно места за настаняване и задоволяване нуждите на туристите

Липсата на пристан за прием на туристически кораби също възпрепятства развитието на отрасъла, защото гр. Лом може да е отправна дестинация за много забележителности в района.

Изводите от състоянието на икономическата среда могат да бъдат обобщени:

- Стойностите на основните икономически показатели отреждат на община Лом второ място /след община Монтана/ в областната икономиката сред 11-те общини в областта.
- Икономическите субекти упражняващи дейност са предимно микро-предприятия с персонал под 10 човека. Предприятията в общината се характеризират с ниска степен на иновативност. Липсват значителни инвестиции

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

(включително и външни). Инвестициите в ДМА са съсредоточени предимно в сектор Селско, горско и рибно стопанство.

- Икономиката страда от липсата на квалифициран и мотивиран персонал.
- Туризмът притежава потенциал за развитие, който към момента не е оползотворен. Недостатъчна е степента на изграденост на туристическата и съпътстваща инфраструктура, незадоволителна е информационна обезпеченост за туристическите обекти и възможностите за практикуване на различни видове туризъм, липсва цялостен туристически продукт на територията на общината.

Въпреки това, стойностите на показателите за икономическа развитие показват, че през последните години плавно се повишава устойчивостта на местните предприятия, а бизнес климата се подобрява. Необходимо е да се приложат мерки за ограничаване влиянието на факторите оказващи задържащ ефект върху икономиката.

1.2 РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНАТА СФЕРА И ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Според *демографската статистика* към териториалния обхват на община Лом се включват 10 населени места, от които 1 град - общинският център гр. Лом и 9 села. В община Лом живеят 29 691 души⁴.

Таблица 4. Население по постоянен и настоящ адрес област МОНТАНА община ЛОМ⁵

Населено място	Постоянен адрес общо	Настоящ адрес	Постоянен и настоящ адрес в същото НМ
гр. Лом	25149	22583	21724
с. До бри дол	195	276	163
с. Долно Линево	184	218	153
с. Замфир	883	891	807
с. Ковачица	1012	1120	890
с. Орсоя	42	80	35
с. Сливата	154	171	129
с. Сталийска махала	1253	1231	1091
с. Станево	197	261	171
с. Трайково	709	747	639
Всичко за общината	29779	27578	25802

Източник: ГРАО към 15.09.2020 г. < https://www.grao.bg/tna/t41nm-15-09-2020_2.txt >

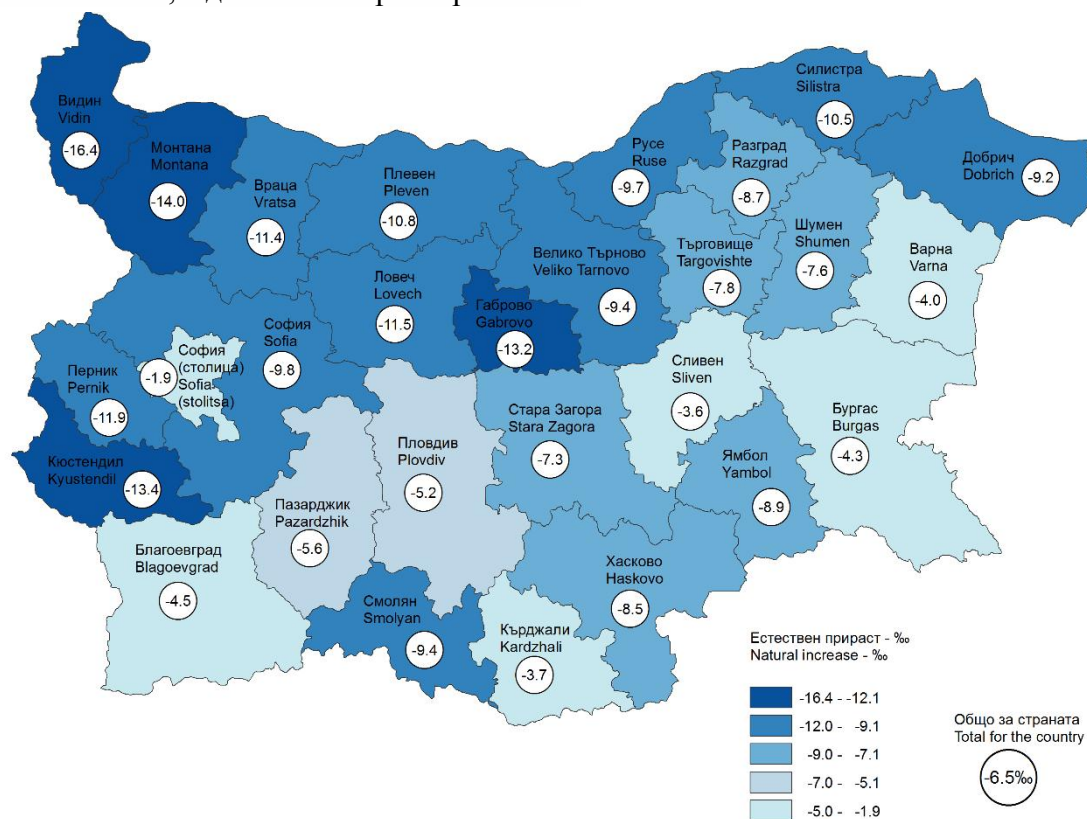
Данните показват, че е налице урбанизационен процес в общината и това се потвърждава от факта, че 84.45% от населението е концентрирано в гр. Лом, а останалите 15.55% в другите населени места. Гъстотата на населението на 1 кв. км. е 75 човека. По този признак община Лом се нарежда на шесто място сред най-ниско

⁴ Към дата 15.11.2020 г. от регистрите та ГРАО < https://www.grao.bg/tna/t41ob-15-11-2020_1.txt >

⁵ ГРАО към 15.09.2020 г. < https://www.grao.bg/tna/t41nm-15-09-2020_2.txt >

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

населените райони в страната. Според половият признак населението е сравнително пропорционално, като 11 802 са мъже и 12 741 жени. Населението под трудоспособна възраст е 3 483 души (1 752 мъже и 1 731 жени). Трудоспособното население е 13 912 човека (46.86%). В над трудоспособна възраст са 7 148 души, като доминира броят на жените в тази възрастова група (4 463 души). Наблюдава се отрицателен естествен прираст на населението. Неговата стойност е (-14.‰), което е близо три пъти над средното за страната и бележи тенденция на нарастване. Коефициентът на смъртност при мъжете е най-висок 22.3 ‰ на 1 000 души от населението, а смъртността при жените е 21.2 ‰, а детската е в размер на 3 ‰.

Фигура 3. Карта на естествения прираст в България

По отношение на **пазара на труда** се наблюдава плавно намаляване на броя на заетите лица в сравнение с предходни години. Средна годишна работна заплата на наетите лица по трудово и служебно правоотношение бележи тенденция към нарастване през последните две години, респективно през 2019 г. средната месечна заплата е била 925 лв., а през 2020 г. е 1 016.67 лв.

Здравеопазването в гр. Лом е до бре развито и до бре функциониращо. Градът разчита на многопрофилна болница (МБАЛ „Св Николай Чудотворец“) с ДКЦ, които се помещават в две сгради. Болницата разполага с 55 лекаря, 3-ма фармацевти, 132 медицински специалисти по здравни грижи, болногледачи. Болницата разполага с 267 болнични легла, разпределени в 11 (стационарни) отделения, с второ ниво на компетенция, изключения Педиатрично отделение – с първо ниво на компетенция и 4 бр. нестационарни отделения. В структурата на болницата влизат още Клинична и Микробиологична лаборатория, Отделения за долекуване, Приемно-консултативен

блок, Болнична аптека и др.

МБАЛ „Св Николай Чудотворец“ има редица преимущества, основните сред тях са:

- Отделението по трансфузионна хематология (ОТХ, Кръвен център), притежаващо трето ниво на компетенция. В него се задоволяват нуждите на лечебните заведения на територията на Лом, Монтана, Берковица и Козлодуй.
- Отделението по хемодиализа разполага с болничен транспорт, предлагащо удобство на пациентите и спестява рискови контакти при придвижване до лечебното заведение.
- Отделението за долекуване предлага продължителни грижи за пациенти имащи нужда от продължителен болничен престой.
- Болницата разполага със самостоятелна кухня.
- Основните проблеми в болничното заведение са свързани със:
 - Липсата на кадри: лекари специалисти и специалисти по здравни грижи;
 - Необходимост от подобряване/обновяване на апаратурата в някои от отделенията;
 - Осигуряване на отоплението на болницата (отопляваща се на дизелово гориво).

Друг основен приоритет осигуряващ здравеопазването в община Лом е Диагностично-консултативният център – 1. Лом ЕООД (ДКЦ 1). ДКЦ 1 разполага с висококвалифицирани специалисти, добра организация, медицинска апаратура и оборудване, гарантиращи неговата конкурентоспособност. Здравното заведение предоставя грижи на населението от община Лом, гр. Вълчедръм, с. Якимово, с. Медковец и Брусарци.

Освен специализираните медицински дейности предлагани от специалистите на здравното заведение, в него се поддържа постоянен график на утвърдени гостуващи лекари – специалисти от специализирани болнични заведения в гр. София.

Друго преимущество на ДКЦ 1 е предлагането на изнесени специализирани прегледи на пациенти от околните села.

Основен проблем на здравното заведение се явява материалната база, която има необходимост от подобрене (вътрешен и външен ремонт и реновиране).

Друга необходимост на ДКЦ 1 е свързана с подобряване/подмяна на апаратурата.

В гр. Лом има още 2 бр. медицински центъра и 5 лаборатории. Общият брой на лекарите в общината е 98 бр., от които 16 бр. общопрактикуващи и 19 бр. практикуващи дентална медицина. Лекари в лечебните и здравните заведения падащи се на 10 000 души от населението са в размер на 34.9 бр.

Образование

Образователната структура на територията на община Лом е балансирана.

Детските градини в гр. Лом към учебната 2018 - 2019 са 9 бр. Те се обслужват от 53 бр. детски учители. Към учебната 2020/2021 г. в тях са настанени 522 бр. деца. В

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

селата част от общината има две функциониращи детски градини. В тях са настанени 75 бр. деца и са обслужвани от 7 бр. учители.

Детските ясли са 3 бр., с 64 места в тях, от тях са заети 61. В голямата си част те са в добро състояние, ремонтирани са и предоставят добри условия за отглеждане на деца.

Учебните институции в община Лом са общо 12, от които 9 общообразователни училища и 3 професионални гимназии. Общият брой на преподавателите са 249 бр. Според международната стандартна класификация (МОСКО 2011) учащите в начално образование в класовете между I и IV (МОСКО 1) са 783 бр. ученика. В прогимназиално образование V – VII клас (МОСКО 2) се обучават 686 бр. ученика. В формите на средно образование VIII – XII клас (МОСКО 3) се обучават 1 321 бр. ученика.

Социални институции и дейности

В община Лом има множество социални институции и провеждани дейности насочени към здравно и социално подпомагане на населението в нужда.

В общината функционират специализирани институции с висока обществена значимост: Дом за пълнолетни лица с деменция; Дом за стари хора; Дом за пълнолетни лица с физически увреждания; Дом за пълнолетни лица с умствена изостаналост. Общият брой на лицата, настанени в социалните институции е 160 бр.

В община Лом се развива голям пакет социални дейности, като домашен социален патронаж, дневни центрове за стари хора, за социална рехабилитация и интеграция; за временно настаняване; настаняване на лица с психични разстройства, за обществена подкрепа; центрове за настаняване на деца с и без увреждания, с общ капацитет 463 бр. потребители. Всички социални дейности са обобщени в Таблица 5.

Таблица 5. Социални дейности в община Лом

Социални услуги	Описание на дейността (какво е направено съгласно планираното за периода)	Местоположение (населено място)
Дом за пълнолетни лица с деменция Специализирана институция с капацитет 50 бр. л	Специализирана институция, предоставяща комплекс от социални услуги на лица с деменция, установена с протокол от ЛКК и/или с експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК	с. Добри дол общ. Лом, ул. "Първа" №45
Дом за стари хора Специализирана институция с капацитет 25 бр. л	Специализирана институция, предоставяща комплекс от социални услуги на лица, навършили възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст съгласно Кодекса за социално осигуряване, включително на онези от тях, които имат процент намалена работоспособност, установен с експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК	с. Добри дол, общ. Лом, ул. "Първа" №45
Дом за пълнолетни лица с	Специализирана институция,	

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Социални услуги	Описание на дейността (какво е направено съгласно планираното за периода)	Местоположение (населено място)
физически увреждания Специализирана институция с капацитет 50 бр. л	предоставяща комплекс от социални услуги на лица с физически увреждания, установени с експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК	с. Орсоля, общ. Лом, ул. "Осемнадесета" №9
Дом за пълнолетни лица с умствена изостаналост Специализирана институция с капацитет 35 бр. л.	Специализирана институция, предоставяща комплекс от социални услуги на лица с умерена, тежка или дълбока умствена изостаналост (олигофрени и др.), установена с експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК	Местност „Чучурката” – гр. Лом, ул. "Извънрегулация" №3
Домашен социален патронаж Социална услуга в общността с капацитет 210 бр. л.	Комплекс от социални услуги, предоставяни по домовете, свързани с доставка на храна; поддържане на личната хигиена и хигиената на жилищните помещения, обитавани от ползвателя; съдействие за снабдяване с необходимите технически помощни средства при ползватели с увреждане; битови услуги и др.	Гр. Лом, ул. "Филип Тотю" №14
Център за временно настаняване Социална услуга в общността от резидентен тип с капацитет 10 бр. л.	Комплекс от социални услуги, предоставяни на бездомни лица, насочени към задоволяване –продължена е дейността	Гр. Лом, ул. "Призрен" № 31, бл.1-2, вх. Г, ап. 5-6
Дневен център за стари хора Социална услуга в общността с капацитет 33 бр. л.	Комплекс от социални услуги, които създават условия за цялостно обслужване на потребителите през деня, свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, образователните, както и на потребностите от организация на свободното време и личните контакти	Гр. Лом, ул. "Хаджи Димитър" №28
Дневен център за стари хора Социална услуга в общността с капацитет 35 бр. л.	Комплекс от социални услуги, които създават условия за цялостно обслужване на потребителите през деня, свързани с предоставяне на храна, задоволяване на ежедневните, здравните, образователните, както и на потребностите от организация на свободното време и личните контакти	с. Ковачица, общ. Лом, ул. "Осма" №42
Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания „Нов дом-нов шанс” Социална услуга в общността от резидентен тип с капацитет 9 бр. л.	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната, за ограничен брой лица-не повече от 15	Гр. Лом, ул. "Цар Симеон" №36А
Център за социална рехабилитация и интеграция Социална услуга в общността с капацитет 60 бр. л.	Комплекс от социални услуги, свързани с извършване на рехабилитация, социално-правни консултации, образователно и професионално обучение и ориентиране,	

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Социални услуги	Описание на дейността (какво е направено съгласно планираното за периода)	Местоположение (населено място)
	изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване	Гр. Лом, ул. "Славянска" №69
Обществена трапезария – социална услуга в общността по проект с капацитет 135 за периодите (01.01.2019 г.- 30.04.2019 г.) и (01.09.2019 г.- 31.12.2019 г.)	Социална услуга, насочена към задоволяване на потребностите от храна за хора, които не могат да си осигуряват сами	Гр. Лом , кв. Стадиона, кв. Младеново, кв. Момин брод кв. Хумата
Личен асистент - Социална услуга в домашна среда за хора с увреждания и лица над 65 години, с ограничения или в невъзможност за самообслужване с капацитет 93 ЛА и 88 потребители	„Личен асистент” е лице, полагащи грижи за дете или възрастен с трайно увреждане, тежко болен или за лица над 65 години, с ограничения или в невъзможност за самообслужване за задоволяване на ежедневните му потребности	Община Лом
Личен асистент – социална услуга в общността по НП с капацитет 23 ЛА и 23 потребители	„Личен асистент” е лице, полагащи постоянни грижи за дете или възрастен с трайно увреждане, или за тежко болен, за задоволяване на ежедневните му потребности	Община Лом
Личен асистент – социална услуга в общността по ЗПП, предоставяна на лица с увреждания първа група с чужда помощ с капацитет 49 ЛА и 49 потребители	„Личен асистент” е лице, полагащи постоянни грижи за дете или възрастен с трайно увреждане, или за тежко болен, за задоволяване на ежедневните му потребности	Община Лом
Приемна грижа – социална услуга в общността- 31 семейства с настанени 35 деца	Отглеждане и възпитание в семейна среда на дете, което е настанено в семейство на роднини или близки или в приемно семейство	Община Лом
Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с психични разстройства Социална услуга в общността от резидентен тип с капацитет 10 потребители	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната, за ограничен брой лица-не повече от 15	Гр. Лом ул. „Каймак Чалан ” №9
Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания „За по-щастливо детство” Социална услуга в общността от резидентен тип с капацитет 12 потребители	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната, за ограничен брой лица-не повече от 15 – продължена е дейността	Гр. Лом, ул. „Шести Септември” №1
Център за обществена подкрепа Социална услуга в общността с капацитет 60 потребители	Предоставяне на комплекс от услуги: Превенция на изоставяне; Подкрепа на семейството при отглеждане на детето; Работа с деца и родители за връщане в	Град Лом, ул. “Димитър Ангелов“ №5,ет.2

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Социални услуги	Описание на дейността (какво е направено съгласно планираното за периода)	Местоположение (населено място)
	училище, Консултации; Семейни конференции; Услуги за деинституционализация; Реинтеграция в семейна среда. Превенция на насилието – продължена е дейността	
Защитено жилище за лица с психични разстройства Социална услуга в общността от резидентен тип с капацитет 10 потребители	Форма на социална услуга, в която хората водят независим начин на живот, подпомогнати от професионалисти. - продължена е дейността	с. Замфир, община Лом, ул. "Царибродска" №7
Център за настаняване от семеен тип за деца/ младежи с увреждания «Мечта» Социална услуга от резидентен тип с капацитет 14 потребители	Комплекс от социални услуги, които се предоставят в среда, близка до семейната, за ограничен брой лица-не повече от 15 – продължаване на дейността .	Гр. Лом, ул. "Цвятко Павлов" №9-11

Източник: Отчет на изпълнението на Годишния план за действие за 2019 г. по изпълнението на Общинската стратегия в община Лом

Основни проблеми, свързани с изпълнението на социалните дейности в общината са липсата на квалифициран персонал в работоспособна възраст. Наред с тях е необходима постоянна поддръжка в инфраструктурно и комунално отношение на социалните институции.

Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията

През община Лом минават пътищата от републиканската пътна мрежа: II-11 – Видин – Лом – Козлодуй и Е-79 – Лом - Монтана - София. От 2020г. се извършва основна реконструкция, модернизация и разширяване на международният път Е-79, свързващ градовете Кошице в Югоизточната част на Словакия и Солун на Егейско море. В Българският си участък път Е79 продължава от Видин до Кулата. Разширението и реконструкцията на Е-79 ще даде положително отражение и върху община Лом. В същото време местоположението на града осигурява най-късата директна сухоземна връзка със средиземноморското пристанище Солун /460 км/. Към момента проблем се явява слаборазвитата пътна инфраструктура, както и липсата на автомагистрали и първокласни пътища.

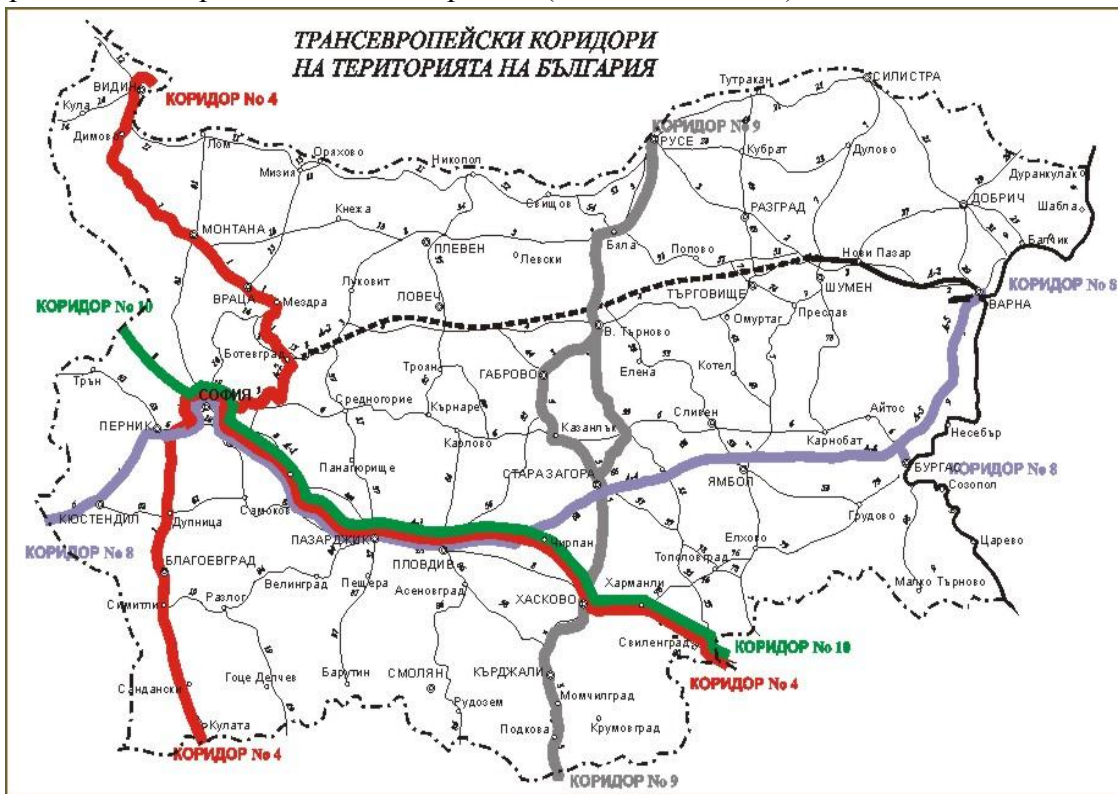
В община Лом липсват първокласни пътища, основната част, 42,4 км са IV-ти клас (от които 3,3 км са земни пътища), 20,1 км са третокласни, 52,7 км - второкласни. Пътищата осигуряват връзки по направления: Лом – Монтана - София, Лом - Козлодуй, Лом - Българградчик, Лом - Бяла Слатина - Плевен и Лом - Видин. Уличната мрежа в града е с дължина 48 548 м, от които 40 040 м са асфалтирани (82,5%) ; 2 173 м са с калдъръмена настилка (4,5%); 3 685 м. са с настилка от паваж (7,6%) и 2 650 м са земни

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

пътища (5,4%). Пътища в гр. Лом в голямата си част са с трайна настилка. За разлика от тях голяма част от уличната мрежа в селата е без асфалтова настилка.

Основен проблем на града е липсата на околновръстен път. Ежедневното преминаване на тежкотоварни автомобили е довело до напукването на множество жилищни сгради, застрашава свободното движение на населението. Основен приоритет за развитие на града през периода 2021 – 2027 г. е изграждането на околновръстен път.

Необходимо е да се изградят и светофарни уредби на ключови места, както и съоръжения за ограничаване на скоростта (легнали полицаи).

Фигура 4. Пътна инфраструктура, с основни транспортни коридори в Р. България

Дължина на железопътните линии 114 км. През територията на общината преминава 12 км електрифицирана жп- линия. Гарата в град Лом е със 17 коловоза. Изградените отделни нормални ЖП коловози, които свързват гара Лом с предприятията разположени в промишлена зона „Юг“, пристанищния комплекс и складовата зона, позволяват извършването на товаро-разтоварна дейност и включване в националната жп-мрежа.

В района на гарата има вагонно-ремонтна база за ремонт на повредени вагони.

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Фигура 5. Железопътна мрежа в Р. България

Местоположението на гр. Лом на р. Дунав е предпоставка за развитие на речния транспорт. Градът се намира на кръстопътя на два европейски транспортни коридора. Пристанище Лом е пресечна точка на коридор №7 Рейн - Майн - Дунав, осъществяващ транспортна връзка между Черно и Северно море и коридор №4, свързващ Централна с Югоизточна Европа, чрез възможностите на пристанище Лом.

“Пристанищен комплекс” Лом е разположен на км 741 +800 до км. 743 на река Дунав. Ситуиран е на 29,9 хектара (включително 8,8 хектара акватория). Пристанището на гр. Лом е многофункционално, на него се обработват насипни, генерални и други товари. То е второто по големина речно пристанище в България. Пристанището е осигурено с достатъчно автомобилни и железопътни подходи, което позволява обработването на корабите да се извършва директно и индиректно. През последните години капацитета на използваемост на пристанището е силно ограничен, поради липса на икономическа активност.

Местоположението на пристанището и сухопътните му връзки във всички посоки южно от река Дунав влияе благоприятно на града. То създава предпоставки за превръщането на града във важен транспортен център в Северна България.

Водоснабдителната мрежа

Водоснабдяването на град Лом се осъществява, чрез 6 водоснабдителни системи с общ среднодневен дебит на водата 212 л/с. Работят 4 системи с общ дебит 150 л/с. Основната водоснабдителна мрежа е изградена в периода 1970 - 1975 г. Това е водоснабдителна система “Добридол”, която е основната система за водоснабдяване на град Лом. Тя осигурява 87% от водоподаването и включва два помпени агрегата (работен и резервен).

Уличната разпределителна водопроводна мрежа е изграждана в продължение на много години от различни по материал тръби: чугунени, стоманени, азбестоциментови и полиетиленови. Поради разнообразния релеф /респективно улични нивелети/ на града, водопроводната мрежа в хидравлично отношение се разделя на 3 зони - ниска, средна и висока. В северозападния край на град Лом, чрез две дренажни водохващания и помпена станция, се подава вода директно в уличната водопроводна мрежа на кв. "Боруна" и ниската зона на град Лом. В части от града водоснабдяването е силно нарушено.

Канализационна система

В гр. Лом все още липсва пълноценна канализационна инфраструктура. Проблемите в канализационната система са свързани с нефункционално работеща стара система и все още изграждаща се нова такава. Проблемите в канализационната система се дължат на особеностите на района (свързани с високо ниво на подпочвени води), трудности при отвеждането на отпадни води. Към момента отпадните води се заустват без пречистване в река Дунав. Необходимо е изграждането на главни колекторни клонове в града. За подобряване екологичното състояние на река Дунав е необходимо изграждането на пречиствателна станция за вторично пречистване на отпадните води преди заустване им във водоприемниците.

Електроснабдяване

Всички населени места в община Лом са електрифицирани. Уличното осветление в населените места е изградено без генерален план и светотехнически изчисления. Процентът на светене в града е 98,55. Общият брой на монтираните осветителни тела в общината е 3 927, с обща инсталирана мощност – 931,5 KW. Уличното осветление се захранва от 110 трафопоста. Осветителната мрежа е до бре функционираща и в голямата си част автоматизирана. По отношение на видеонаблюдението, такова има в централната градска част. Необходимо е то да бъде разширено, включително в рамките на кварталите.

Използване на възобновяеми енергийни източници

На територията на община Лом съществуват предпоставки за използване на слънчевата енергия, като възобновим източник на енергия. Тези условия са продиктувани от благоприятните показатели за продължителност на слънчевото греене. В общината има изградени три броя фотоволтаични централи, които са частна собственост.

Друга възможност за създаване на възобновяеми енергийни източници е свързана с отглеждането на култури за производството на биогорива (рапица, соя, слънчоглед и др.). Възможност съществува и по отношение на добива на култури /рапица, соя, слънчоглед и др./ за производство на биогорива.

Като следваща възможност може да се посочи използването на вятърната енергия. Данните за скорост и честота на вятъра благоприятстват прогнозата на бъдещо използване и на вятърната енергия в областта.

Енергийна ефективност

В община Лом е подписана конвента за повишаване на енергийната ефективност и използване на възобновяеми енергийни източници на техните територии, от кметовете на общината.

Град Лом е сред приоритетните градове включен в програмата на Министерството на регионалното развитие „Енергийно обновяване на българските домове“ финансирана по схема BG161PO001/1.2-01/2011 „Подкрепа за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради“. Процента на сградите санирани по енергийна ефективност в община Лом е минимален. За периода до 2020 г. са санирани едва 4 многофамилни жилищни сгради.

Сметоизвозване

Сметоизвозването в гр. Лом е организирано, чрез общинско предприятие „ЧИСТОТА - ЛОМ“. То се обслужва от 70 души персонал. В него има два отдела обслужващи населението: Отдел „Чистота“ и Отдел „Озеленяване и поддържане на техническа инфраструктура“. С достъп до услугите на сметосъбирането са всички домакинства в община. Въпреки това общината непрекъснато се сблъсква с редица проблеми свързани с нерегламентирани сметища.

Жилищна инфраструктура

Жилищните сгради в общината са 14 133 бр., от които панелни - 46 бр., стоманобетонни – 61 бр., тухлени – 9 800 бр. и 4 226 бр. други. В общината има 270 бр. държавни и общински жилища. По отношение на броя стаи на жилищата в района преобладават двустайните 5 900 бр. Средният брой на лицата обитаващи едно жилище е 1.46 бр. Въведените в експлоатация сгради за 2018г. са само 2 бр., от които една е нова, а другата разширена. Въпреки възможностите за повишаване на енергийната ефективност, през миналият отчетен период са санирани по-малко от 5 многофамилни жилищни сгради. Част от сградите са напукани в следствие на липсата на околновръстна пътна инфраструктура и преминаване на тежкотоварният трафик през жилищни комплекси.

Информационно общество

В община Лом относителният дял на домакинствата с достъп до интернет е 67.8%. Относителен дял на лицата на възраст между 16 и 74 години, използващи регулярно интернет (всеки ден или поне веднъж седмично) е в размер на 54.7 %

Екологично състояние и рискове:

Община Лом е разположена в екологично чист район. През последните години не се наблюдава наличие на големи замърсители на въздуха, почвите и водите.

Емисионен контрол в гр. Лом осъществява в пет пункта, от които два са съответно в индустриалната зона и пристанищния комплекс, а другите три са градски фонов

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

пункт, транспортен пункт и извънградски фонов пункт.

Град Лом не разполага със собствен стационарен пункт или автоматична станция за наблюдение на качеството на въздуха.

Съгласно европейската екологична мрежа НАТУРА 2000 в района на община Лом са обявени 7 защитени зони.

- Под действието на Директивата 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна попадат следните 5 зони: „Моминбродско блато”, „Орсоя”, „Река Лом”, „Долно Линево” и „Цибър”.
- Защитена зона с код BG0000519 с наименование „Моминбродско блато”, е обявена с РМС №122 от 02.03.2007 г., обн. ДВ бр. 21 от 09.03 2007 г., с обща площ на цялата защитена зона 0,266 km²;
- Защитена зона с код BG0000182 с наименование „Орсоя” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на хабитат „Панонски вътрешно континентални дюни“ и находище за критично застрашен вид „вълниста козя брада“, включен в Закона за биологичното разнообразие и в Червената книга на Република България.
- Защитена зона с код BG0000503 с наименование „Река Лом”, е обявена с РМС №122 от 02.03.2007 г., обн. ДВ бр. 21 от 09.03 2007 г., с обща площ на цялата защитена зона 14,411 km²;
- Защитена зона с код BG0000526 с наименование „Долно Линево”, е обявена с РМС №122 от 02.03.2007 г., обн. ДВ бр. 21 от 09.03 2007 г., с обща площ на цялата защитена зона 0,316 km²
- Защитена зона „Цибър” с код BG0000199.
- По Директивата за птиците 79/409/ЕЕС, която препокрива зона по Директивата за местообитанията, е обявена защитена зона „Рибарници Орсоя” с код (BG 0002006) и „Цибърско блато” с код (BG0002104).

Основните екологични проблеми, свързани с налични замърсявания и антропогенни въздействия върху компонентите на околната среда са основен проблем на община Лом. Техните основни източници са:

- Канализационната система в града и липсата на пречиствателна станция. Екологичният проблем идва от факта, че мръсните отпадни води се заустват без пречистване в река Дунав. По този начин се нарушава екологичното състояние на река Дунав. Необходимо изграждането на пречиствателна станция за вторично пречистване на отпадните води преди заустване им във водоприемниците.
- основни източници за замърсяване на въздуха е битовото отопление, битовите отпадъци, както и от транспорта.

По данни на РИОСВ в общината има потенциални обекти, които могат да окажат негативно влияние върху екологията. По тази причина се извършва контрол и периодични проверки от страна на РИОСВ. Сред идентифицираните и контролирани източници могат да се посочат следните:

Екологичното състояние на общината може да бъде нарушено в следствие на

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

потенциално отклонения от нормите при ползването на площадката за третиране на отпадъци с оператор „Топ Еко“ ООД. На площадката се третират отпадъци с кодове 10 04 01* (Шлаки от първия и втория етап на производството) и 19 12 11* (Други отпадъци, включително смеси от метали от механично третиране на отпадъци, съдържащи опасни вещества) – РЕ Сепаратор. РИОСВ извършва периодични проверки и следи за спазване на Закона за управление на отпадъците (ЗУО) и Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПДЕЩ).

Друг обект с потенциална опасност за екологичното състояние на общината е площадка за ОЧЦМ и неопасни отпадъци в гр. Лом, с оператор „ИЖО“ ЕООД. На площадката се третират, както отпадъци, така опасни химични вещества и смеси. За недопускане на потенциални екологични щети РИОСВ извършва периодични проверки и следи за спазването на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС) във връзка с Регламент (ЕО) №1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH).

Площадка за третиране на отпадъци в гр. Лом, с оператор „Унитрейд 2011“ ООД. На нея се третират отпадъци и опасни химични вещества и смеси. Аналогично и тук съществува потенциален риск от екологични заплахи. За недопускане на потенциални екологични щети РИОСВ извършва периодични проверки и следи за спазването на Закона за опазване на околната среда (ЗООС); Закона за управление на отпадъците (ЗУО) и подзаконовата нормативна уредба; Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС) и подзаконовите му нормативни актове, вкл. Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH). Наредба за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Следващ обект е Кравеферма и електроцентрала за производство на електрическа енергия от биомаса от растителни и животински субстанции, с. До бри дол, общ. Лом с оператор „Алексия 2002“ ООД. Обекта представлява потенциална екологична заплаха от гледна точка на работата му с опасни вещества. Дружеството е със статут спрямо Регламент (ЕО) 1907/2006 г. - REACH – потребител по веригата на доставки. В електроцентралата за производство на ел. енергия от биомаса от растителни и животински субстанции (инсталация за биогаз) се използват и съхраняват: разтвор на основа за неутрализация на съдържанието на сероводор в метан, смес за стимулиране на ферментационния процес, смес за измиване на инсталацията и неутрализация на основата. РИОСВ осъществява контрол и върху неговата дейност, като следи за изпълнението на Закона за управление на отпадъците (ЗУО) и подзаконовата нормативна уредба; Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС) и подзаконовите му нормативни актове, Наредба за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Анализ на културно-историческото наследство

Историята на развитие на гр. Лом датира от две хилядолетия. Различните обекти от градското културно наследство е важно да бъдат опазени и развивани с цел да се

съхрани градския исторически пейзаж. От съществено значение е наличието на следните културно-исторически обекти и ценности:

- **Градски исторически музей** – помещава се в стара сграда на общинската управа. Той помещава отдели по Археология, Етнология, История на България, Нова и най-нова история и отдел Художествен.

- **Антична крепост Алмус** – Античният град Алмус е разположен в град Лом, в жилищният квартал Калетата. Той е обявен за паметник на културата в бр. 98 на Държавен вестник от 1971 г. За възстановяване на неговият вид са правени археологически проучвания през периода 1986 – 1990 г. Сведения за Алмус се съдържат в редица антични източници. Алмус е обозначен и върху някои западноевропейски карти от XVI-XVIII в. В резултат на редовните археологически разкопки са проучени 70 м от западната крепостна стена на крепостта. Тя е широка 2.20 м и е имала обща дължина 200 м. Крепостта е имала формата на неправилен петоъгълник с приблизителни размери от север 250 м и по 200 м от запад, изток и 220 м от юг, с кръгли кули в ъглите. Площта ѝ е около 4.1 хектара.

В резултат на разкопките са открити и множество артефакти от античността и средновековието, които се съхраняват в Историческия музей в Лом. Състоянието на античната крепост към момента не привлича интереса на туристите. Непосредствено над челната част от разкопките има разположена детска площадка, която по никакъв начин не кореспондира стилово с крепостта. Потенциална възможност за привличане на интерес към нея е създаване на подходяща инфраструктура в античен стил.

Дунавски парк – е сред подходящите за разходка и релаксация места в Лом. В него се намира амфитеатъра, където се повеждат концерти и спектакли. Друга атракция е Шлепът-музей на Септемврийското въстание се намира в дунавския парк на град Лом. През 1923 година след Септемврийското въстание, той е бил използван за удавяне на въстаниците в Дунав. Атракция в него е водно огледало. Дунавския парк е изцяло обновен през 2011 г. по оперативна програма „Регионално развитие 2007-2013 година“. Състоянието на парка към момента предлага множество възможности за развитие. Потенциална възможност за развитието му е изграждането на заведения за хранене, изграждане на детски и спортни площадки, атракции свързани с историята на града, които да привличат туристи.

Читалище „Постоянство 1856“ - Народно читалище "Постоянство" е културен институт със заслуга за запазване и развитие на българския език и традиция, за зараждане на театралното, музикалното и други видове изкуства, за развитието на библиотечното дело и краезнанието. Читалищната библиотека притежава над 107 000 библиотечни единици, сред които старопечатни редки и ценни заглавия. Към читалище "Постоянство" работи и Обединена школа по изкуствата "Проф. Йордан Гаврилов".

На територията на общината функционират и развиват дейност още 10 читалища.

Храмове и църкви – в града се намират няколко църковни храма с културно-историческа ценност. Сред най-значимите е Храмът "Успение Богородично", който е архитектурен паметник на културата от 1974 г. През 2005 г. храмът е реставриран. Освен него в Лом се намират църквите Борунска църква "Свети Никола" съградена за пръв път още през времето на българския цар Михаил-Асен (1246 – 1257 г.). Тази църква също е паметник на културата. През 2006 г. църквата е ремонтирана по проект на Община Лом, финансиран по програмата "Красива България". Друга църквата с ключова важност за града е "Свети Никола". Църквата е изградена 1908 г. Реставрирана е 2006 г., по програма "Красива България".

Паметници – Паметник на Цеко войвода (1807 – 1881), участник в борбите за освобождение на Сърбия и провъзгласен от правителството и за войвода; Паметник на Георгица Карастоянова, участник в антифашисткото движение; Паметникът на Еремия Българов, революционер, участник в Четата на Хаджи Димитър и Стефан Караджа.; Паметникът на Найден Геров български писател, езиковед, фолклорист, общественик и създател на едно от първите класни училища в България; Паметник на Кръстьо Пишурка, български учител, театрален деец, преводач, поет и народен будител. и др.

Независимо, че община Лом не притежава имиджа на известна туристическа дестинация и туризмът не е поставен на приоритетно място, има потенциал за развитие и популяризиране на културно-историческото наследство. Налице е неизползван потенциал за разработване и предлагане на туристическия продукт и туристически услуги.

Анализ на състоянието на селищната мрежа и жилищния сектор

Състояние на селищната мрежа

Община Лом се намира в област Монтана. Град Лом е разположен на брега на река Дунав, при устието на нейния приток – река Лом. Според сега действащия Класификатор на населените места в Република България на територията на община Лом се включват 10 населени места, от които един град - общинският център гр. Лом и девет села. На територията на общината функционират 4 кметства и 5 кметски наместничества. На територията ѝ се намира едно от основните дунавски пристанища на страната, осигуряващо директна връзка, както с Централна и Западна Европа, така и с Черноморския басейн.

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Фигура 6. Пространствена организация на селищната мрежа на община Лом

Таблица 6. Населени места с брой население в община Лом (2019)

с. Добри дол -199 души	с. Замфир - 898 души	гр. Лом - 25290 души	с. Сталийска махала - 1 272 души	с. Сливата - 157 души
с. Долно Линево - 187 души	с. Ковачица - 1 025 души	с. Орсоа - 46 души	с. Станево - 204 души	с. Трайково - 725 души

Източник: Главна дирекция „ГРАО“ (<https://www.grao.bg/tna/tadr2019.txt>)

Типологичната характеристика на населените места в община Лом може да се определи на основата на различни критерии. В случая се прилагат критериите - брой на населението; вид на населеното място и административни функции; обслужващи функции и др.

Групирането на населените места, по степента на развитост на селищните им функции, показва, че те попадат в следните категории (функционални типове, съобразно действащата в страната функционална категоризация на административно-териториалните единици и населени места):

Територията на община Лом попада във 2-ра функционална категория.

Девет от населените места в община Лом са категоризирани в 5-та и 7-ма функционална категория. Общинският център гр. Лом е включен към 2-ра категория.

Категория 2 – 1 населено място (гр. Лом);

Категория 5 – 4 населени места (с. Сталийска махала, с. Ковачица, с. Замфир, с. Трайково);

Категория 7 – 5 населени места (с. Добри дол, с. Долно Линево, с. Орсоа, с. Станево, с. Сливата).

По отношение на демографския критерий – брой на населението, се прилага нормативно определената градоустройствена категория на населените места. По този критерий населените места в общината попадат в следните групи:

Много малки села (до 250 д.) - (с. Добри дол, с. Долно Линево, с. Орсоа, с. Станево, с. Сливата);

Малки села (от 251 до 1000 д.) – 2 бр. (с. Замфир и с. Трайково);

Средни села (от 1001 до 2000 д.) – 2 бр. (с. Сталийска махала и с. Ковачица);

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Малки градове (от 10001 до 30000 д.) -1 бр. (гр. Лом).

По административен статут населените места в общината попадат в три групи:

Център на община – гр. Лом;

Кметства – 4 села.

Кметски наместничества – 5 села

Критериите за административния статут на населените места са нормативно определени и обвързани с броя на населението на конкретното населено място. Кметство при минимален брой население 350 д. и кметско наместничество при население до 350 д.

Според разработената Национална концепция за пространствено развитие /НКПР/ на Р. България за 2013 - 2025 г., гр. Лом се включва към градовете от 4-то йерархично ниво - малки градове с микрорегионално значение за територията на група общини /околии/. На територията на страната са определени общо 90 града от разглежданото йерархично ниво.

Територията на община Лом се пресича от ос на развитие с ограничено регионално значение, която следва течението на р. Лом - от гр. Белоградчик до гр. Лом. Общината остава извън преминаващата през областта ос на развитие с важно наднационално значение, която в рамките на област Монтана формира част от транс-европейски транспортен коридор №4 – Крайова – Видин – Монтана - Враца.

Основен обслужващ център на общината се явява гр. Лом. Именно в него се осъществяват основните дейности по предоставяне на различни социални, здравни и образователни услуги – основни и средни училища, доболнична и болнична лечебна помощ, социално подпомагане, районен съд, районно управление на областна дирекция на МВР, Общински съвет и Общинска администрация, читалище и др.).

В общината има и локални обслужващи центрове, стоящи в основата на реализацията на ежедневни и частични периодични обслужващи функции (детски градини, основни училища, лекарски практики, читалища и др.).

Състоянието на жилищния сектор⁶

Качеството на обитаването, като базова селищна функция е пряко свързана със състоянието на жилищния сектор. Обикновено анализите и оценките на жилищния сектор включват оценка на редица количествените показатели и качествена характеристика на жилищата.

Количествени параметри на жилищния фонд

Статистическите данни показват, че към 2018 г. броят на жилищните сгради в общината е 14133 бр. В сравнение с 2011 г., когато е извършено официалното преброяване на жилищния фонд не са настъпили сериозни изменения в посочените два основни параметъра на жилищния фонд. Тази констатация се подкрепя и от следните

⁶ Анализът е базиран на информацията в Общ устройствен план на община ЛОМ, приет с Решение на Общинския съвет през м. ноември 2020 г.

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

данни:

Таблица 7. Сравнителни данни за жилищния фонд в община Лом за 2011 и 2018 г.

Година	2011г	2018г.
Жилищни сгради (бр.)	14 115	14 133

Източник: НСИ. Районите, областите и общините в Р България. 2011 и 2018 г.

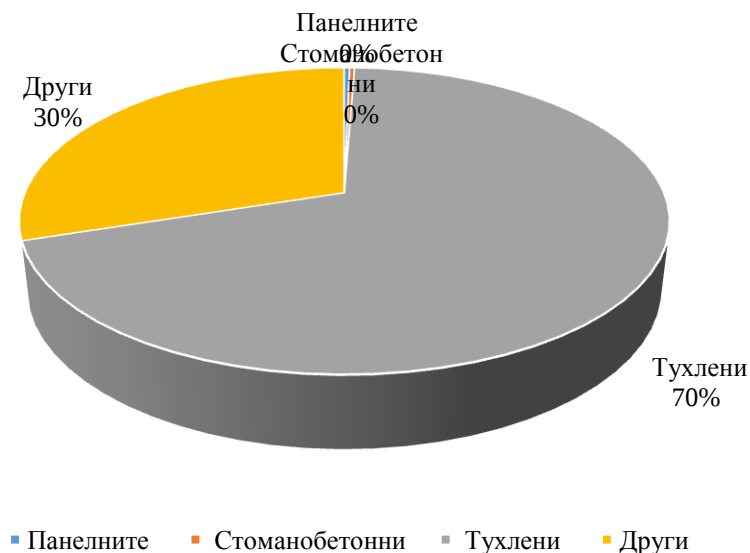
Средногодишно в общината са въвеждани в експлоатация по 1-2 жилища. Такава е картината и за 2018 г., когато въведените в експлоатация сгради са 2 бр., от които една е нова, а другата разширена. Причините за ниския брой на въвеждане на сградите са основно демографски.

Жилищни сгради

Един от основните елементи на жилищния фонд са жилищните сгради. Същите се анализират по два основни показателя „ брой на жилищните сгради“ и по „вид на материала, от който са изградени“. Вече беше отбелязано, към 2018 г. броят на жилищните сгради е 14 133 броя и териториалното им разпределение е функция от броя и териториалното разпределение на населението.

В община Лом съществуващите жилищни сгради са изградени от различен материал, като преобладават тухлените.

Структурата на сградите по отношение на материала, от който са изградени, като относителен дял, е представена в следната графика:

Фигура 7. Структура на жилищните сгради в община Лом, според материала от който те са изградени – 2018 г.

Жилища

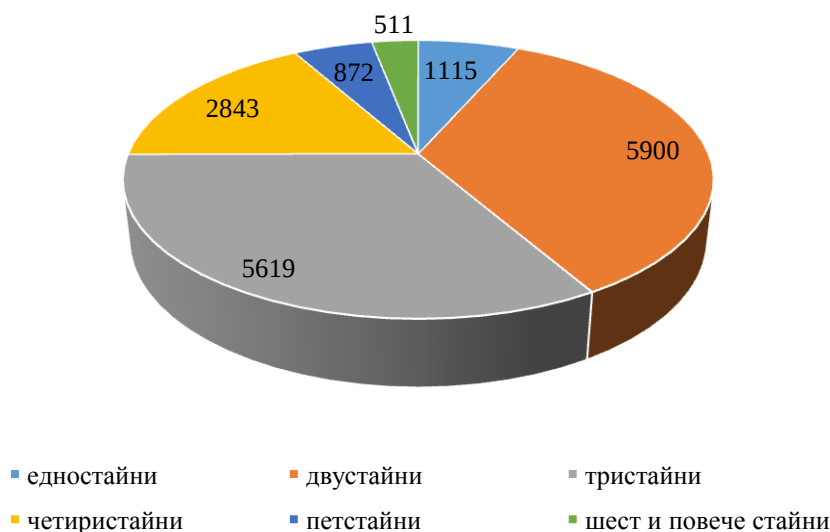
Вторият основен елемент, който дава по-реална представа за степента на жилищна задоволеност е броят на жилищата с техните основни параметри – брой стаи, полезна и жилищна площ.

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Броят на жилищата в община Лом към 2018 г. е 16 859. Броят им през 2018 г. е по-висок от този през 2011 г. само с 17 жилища. Част от жилищата по време на преброяването през 2011 г. са отнесени в категорията на необитаваните жилища. Техният брой е значителен – 6 268 жилища, или 37,2% от всички жилища в общината. В териториален аспект в някои населени места броят на необитаваните жилища е над 50%. Причината за това отново е от демографски характер.

По отношение на формата на собственост, в общината има 270 бр. държавни и общински жилища, 28 бр. на юридически лица. В общината преобладава частната собственост на физически лица. Тя наброява 16 562 жилища.

Големината на жилищата освен с площни показатели се определя и по броя на стаите в тях. По отношение на броя стаи на жилищата в района преобладават двустайните 5 900 бр. Средният брой на лицата обитаващи едно жилище е 1.46 бр. В някои от малолюдните села преобладават жилищата с три и повече стаи. За съжаление основната част от тези жилища са в категорията на необитаваните.

Фигура 8. Структура на жилищата по брой на стаите за 2018 г.

Източник: НСИ, Районите, областите и общините в република България 2018

Качествена характеристика на жилищния фонд

Качествената характеристика на жилищния фонд в община Лом включва площните параметри на жилищата и тяхната благоустроеност.

Полезна и жилищна площ на жилищата

Един от основните критерии за жилищния стандарт на населението от община Лом, е размера на жилищната площ и дялът му от наличната полезна площ на жилищата. Като абсолютни величини тези показатели имат информационен характер, но отнесени към броя на населението показват какъв е неговият жилищен стандарт.

Важна характеристика на жилищата е съотношението между полезната и жилищната площ. За община Лом това съотношение е следното:

- относителен дял на жилищната от полезната площ общо за всички жилища -

72,4%

- относителен дял на жилищната от полезната площ за обитаваните жилища – 72,3%
- относителен дял на жилищната от полезната площ за необитаваните жилища – 72,8%.

Анализите на посочените данни показват, че няма съществени разлики в относителните дялове на жилищната от полезната площ при обитаваните и необитаваните жилища. Това се отнася и до данните по населени места.

Друга важна характеристика на жилищата е средната площ на 1 жилище. Средно за общината този относителен показател е със следните параметри: средната полезна площ на 1 жилище е 70,6 м², а средната жилищна площ – 51,1 м².

Средната полезна площ на жилищата по населени места варира в твърде широки граници – от 58,6 м² (с. Сливата.) до 80,9 м² (с. Сталийска махала). В останалите селища от общината средният размер на полезната площ на жилищата е в границите 65-73 м². В гр. Лом жилищата са със средна полезна площ от 69,1 м², което е малко под средния за общината показател.

Благоустроеност на жилищата

Статистиката осигурява данни за два показателя за благоустроеността на жилищата – електрификация на същите и наличието на баня. По отношение на електрификацията данните показват, че всички жилища в общината са осигурени с електрически ток.

Вторият показател за благоустроеност на жилищата е наличие на баня. Към 2011 г. от обитаваните 10 571 жилища в общината без баня в са 1 117 бр., което е 6,6% от общия брой обитавани жилища. От общия брой жилища тези без баня са 10,6%. Прави впечатление, че делът на жилищата без баня в селата е по-висок от този в общинския център. В гр. Лом жилищата без баня са 674, или само 5,1% от всички жилища. Баните в останалите жилища са или в сградата, или извън нея.

Жилищна осигуреност на населението

Основните проблеми, които се открояват по отношение на жилищния фонд в община Лом са близки до проблемите в останалите общини. Остарели фасади, стари дограми, липсваща или лоша изолация, висока енергопропускливост. Мерките, които се прилагат от населението, предприятията са несистемни и спорадични и не водят до значимо повишаване на енергийната ефективност. Пречки за това и тук се явяват липсата на осведоменост за намаляване на потреблението на енергия, високата все още цена за самостоятелно обследване и саниране на сгради, неефективните вътрешно сградни отоплителни инсталации, употреба на нискоефективни отоплителни съоръжения и горива, наред с ограниченото използване на енергоефективни материали. Проблем на домакинствата е отопляването на твърди горива, високата енергопропускливост на сградите в едно с използването на нискоефективни електроуреди. Предприемането на мерки по енергийна ефективност в битовия сектор е належаща. По-активното включване в националната програма за енергийна

ефективност е задължително условие за преодоляване на този проблем. Изпълнение на мерки за енергийна ефективност ще доведе до значимо намаляване на разходите за електроенергия, подобряване на експлоатационните характеристики и удължаване на жизнения цикъл на сградите, ще се подобрят условията на жизнената среда в съответствие с възприетите критерии за устойчиво развитие. Не на последно място освен намалени разходи ще се постигне подобряване на жилищната инфраструктура и облика на населените места, ще се спестят емисии на парникови газове и ще се покачи цената на имотите.

II. МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ (2014-2020): КОЛИЧЕСТВЕНИ И КАЧЕСТВЕНИ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Оценката на изпълнението на планираните цели, приоритети и мерки в областта на регионалното развитие е важен етап от общия процес на стратегическо планиране и провеждане на държавната политика за регионално развитие. Оценяването е систематична дейност, която се извършва на основата на обективни стандарти и в зависимост от конкретния случай, може да се прилага към избора на политика, стратегия, програма или проект. Извършването на оценките спомага за разработката и високото качество на публичните политики, като по този начин създава възможности за определяне на приоритетите, за подпомагане на ефикасното разпределение на ресурсите и за отчитане на резултатите.

Основната функция на последващата оценка е осигуряването на приемственост в стратегическото планиране на основата на оценка на резултатите от изпълнението на предходен план. Тази задача предполага разработването на детайлна методология за събиране, проучване и анализиране на разнообразни източници на информация и документи. Настоящата методология цели да осигури необходимите условия и предпоставки за провеждане на задълбочен анализ на постигнатите резултати и нерешените въпроси при изпълнението на местната политика, насочена към развитието на община Лом, на основата на които следва да се изведат и препоръки за подобрене на анализиранияте социално-икономически процеси.

Значението и ролята на анализа и оценката, като част от инструментариума на доброто управление, могат да се систематизират в няколко аспекта:

- *осигуряване на отчетност и контрол* – чрез изготвянето на анализи и оценки се предоставя информация в каква степен политиките, плановете и програмите постигат своите цели, доколко рационално са използвани публичните ресурси, какви са обществените въздействия. По този начин се дава възможност на заинтересованите страни да предоставят и да получават информация, която има решаващо значение за разкриването на злоупотреби и защита на интересите им;
- *създаване на прозрачност* – процедурите, институциите и публикуваната информация са пряко достъпни за заинтересованите страни и гражданите, като по този начин се дава възможност местните политики и програми да бъдат разбирани, наблюдавани и оценявани. Прозрачната система на управление има ясни механизми за публично вземане на решения и отворени канали за комуникация между гражданите, заинтересованите страни и общинските служители;
- *гарантиране на отговорност на управлението* – отговорността предполага управляващите да се стремят да отчитат интересите на всички целеви групи и заинтересовани страни при провеждането на местните политики и

реализирането на стратегиите, плановете и програмите. Необходимо е да отговарят пред заинтересованите страни и обществеността за упражняването на техните правомощия, да предприемат адекватни мерки и действия при изразяване на критика или изисквания, поставени от гражданите, както и да поемат отговорност за грешки и некомпетентност;

- *изграждане на механизми за участие* – когато са информирани, гражданите получават възможност да участват във вземането на решения по отношение на анализа и оценката, да проследяват напредъка при реализацията на общинските политики и програми - пряко или опосредствано чрез организациите, които представляват техните интереси;
- *създаване на инструменти за постигане на консенсус* – до брото управление отчита и съгласува различните интереси, за да постигне широко съгласие по това, кое е в интерес за общината и там, където е възможно – да се постигне съгласие по политиките и процедурите за изпълнението на стратегическите документи. По този начин, в процеса на анализирането и оценяването на местните политики заинтересованите страни и гражданите получават възможност за влияние върху тях.

Настоящата методология за изготвянето на последваща за изпълнението на общинския план за развитие на община Лом (2014-2020) е предназначена да подпомогне процеса по събирането, проучването и анализирането на наличните документи и разнообразни източници на информация, чрез въвеждането на подходящ инструментариум за анализ и оценка на изпълнението, с цел повишаване на ефективността и ефикасността от дейността на общинската администрация, за подобряване на процесите по формиране, реализиране и мониторинг на политики, свързани с развитието на общината през отчетния период.

Основните цели на оценителния анализ, фокусиран към изпълнението на общинския план за развитие на община Лом в периода 2014-2020 г., са следните:

1. Оценяване на общото въздействие върху социално-икономическата обстановка в община Лом, на основата на анализ на социално-икономически показатели, за които са налични актуални за периода статистически данни;
2. Оценяване на ефективността и ефикасността на използваните мерки, инструменти и ресурси за изпълнение на целите, приоритетите, мерките и дейностите, заложи в плана на общината;
3. Оценяване степента на постигане на приоритетите и мерките, и устойчивост на резултатите по изпълнението на плана;
4. Оценяване целесъобразността от прилагането на общински план за развитие на Лом (2014-2020), както и въздействието на осъществените интервенции;
5. Оценяване на добрите практики от прилагането на общински план за развитие на община Лом (2014-2020), допринесли в най-висока степен за реализацията на плана.
6. Формулиране на препоръки и конкретни насоки за стратегическо планиране на развитието на община Лом в периода 2021-2027 г.

Гарантирането на качество на оценителния процес е от съществено значение за получаване на стойностен и използваем краен продукт от всяка оценка. В общия случай качеството на оценките зависи от три взаимно свързани фактора:

- качество на планирането и структурата на оценките;
- качество на осъществяването на оценките;
- качество на системата за наблюдение и генерираните от нея данни.⁷

В процеса на извършване на последващата оценка се използват система от методи, които са намерили широко приложение в практиката при изработване на подобен вид документи. Ръководството за мониторинг и оценка⁸, изготвено от дирекция “Регионална и градска политика” на Европейската комисия, не включва подробни указания за методите за оценка или за оценката на проекти⁹, но акцентира върху важността на последващата оценка да осигури информация за отчетния период като цяло, чрез комплексно изследване на ефективността и ефикасността на реализираните мерки, дейности и тяхното въздействие върху икономическото, социалното и инфраструктурното развитие на територията. Важността на последващата оценка на въздействието от изпълнението на провежданите местни политики произтича от факта, че освен количествено измеримия причинно-следствен ефект, оценката дава възможност на управляващите да вземат по-обосновани и позитивни решения за бъдещото развитие на местните общности и да бъдат отговорни пред гражданите.

1. Методи и техники за събиране и анализ на данни и информация

Из браният от оценителния екип методологически инструментариум включва балансиран пакет от количествени и качествени методи за извършването на последващата оценка.

1.1. Количествени методи

- **Анализ на статистически данни** – извършва се, като се систематизират и проследяват тенденциите в изменението на социално-икономически, демографски и други статистически показатели, както и на количествени данни, свързани с конкретни мерки и задачи по изпълнени проекти. Данните се събират от отчетите на националната и регионалната статистика, от държавни институции и агенции, поддържащи статистика за отделни сектори и сфери, регионални и общински структури, както и от съответната структура и звено на община Лом, извършващо дадената задача или проект и разполагащо с количествени данни по тях;
- **Анализ на документи и съдържание** – чрез проучване на основни стратегически, планови и програмни документи, материали, отчети и доклади, както и публикации в пресата, публични анализи и други

⁷ EVALSED, The resource for the Evaluation of Socio-Economic Development.

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/752dd092-3ea5-429c-96dc-4507d0cda886>

⁸ Guidance document on monitoring and evaluation. Concepts and Recommendations. The Programing Period 2014-2020. Regional and Urban Policy.

https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2014/working/wd_2014_en.pdf

⁹ Тези указания могат да се открият на информационния портал EVALSED, поддържан от Европейската комисия, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/752dd092-3ea5-429c-96dc-4507d0cda886>

общодостъпни материали, които пряко или косвено са свързани с развитието на община Лом;

- **Анализ на вторични данни** – процесът на оценяване се допълва с анализ на данни за минали период или на вече налични по друг повод бази данни (статистически или други), за да се верифицират изводите за изпълнението на политиката за местно развитие на община Лом в отчетния период.

- **Факторен анализ** - представлява идентификация и съответно количествено оценяване на основните фактори с най-висока степен на въздействие върху обектите на общинската политика. В хода на изпълнение на тази политика показателите за външните фактори се наблюдават и при необходимост, в случай на съществено изменение в текущата стойност на някой от тях, се предприемат мерки за адаптиране на инструментите на политиката към тези външни промени.

1.2. Методи за анализ на качествени показатели

- **Интервюта** - извършват се чрез отворен тип въпроси към основните членове на екипи, отговорни за провеждането на съответните дейности или проекти, към по-широк кръг участници (общински ръководители, социални и бизнес партньори, нестопански организации и др.) и към представители на гражданите. Целта се да се установи напредъка, трудностите и промените по време на изпълнението на предвидените интервенции, да се идентифицират причинно-следствените връзки, както и възможни корекции и подо брения.

- **Фокус групи** - провеждане на дискусии в структуриран вид със заинтересовани лица, с насочване към предварително определени въпроси по темата. Поради субективния характер на изразяваните мнения и позиции, резултатите и изводите от този метод не могат да се считат за напълно представителни, но дават възможност за формулиране на хипотези по дадени аспекти на изпълнените мерки и дейности, в търсене на отговор на евентуални проблеми.

- **Експертна оценка** - методът предполага предоставяне на отделна индивидуална оценка/становище от всеки експерт, който участва в събирането, проучването и анализирането на информацията и данните. Под внимание се вземат различни критерии, резултатите от оценката и изследването на които са съпоставени и дискутирани между членовете на експертния екип. По този начин се прилага метод на комплексна експертна оценка, чрез който се достига до общо разбиране за даден проблем и извеждането на съвместни заключения и изводи. Методът е приложен чрез предоставянето на кръстосани становища и мнения по въпроси и осъществяването на взаимна проверка на всяко едно от тях.

- **Извършване на преки емпирични проучвания** - поради възникнала необходимост от събиране на конкретна и специфична информация, която не може да се набави по друг начин са проведени теренни наблюдения, измервания и проучвания на място. По този начин са запълнени дефицити в

информационната обезпеченост на оценителния процес и са направени необходимите сравнения за точност, актуалност и пълнота на данните. Този метод е използван като допълващ към останалите прилагани методи на работа.

Количествените методи се считат за по-обективни и по-малко тенденциозни, отколкото качествените поради по-точния им характер на измерване с числени стойности и възможността да бъдат подложени на статистическа обработка и анализ. Поради фактът, че качествените методи не дават точни мерки, сравненията и обобщенията чрез тях са ограничени, като в същото време е налице субективност на наблюденията и преценките. В тази връзка, оценителният екип се ориентира към прилагане на комбиниран и балансиран подход с използването на техники и от двата вида методи, с цел по-добро измерване на дадено явление или събитие и същевременно оценка на нагласите и ефектите от неговото осъществяване. Подобен подход допринася и за "триангулацията" на данните¹⁰ за постигане на по-голяма обективност и реализъм при анализа и изводите.

2. Етапи на реализиране на процеса по извършване на последваща оценка

- **Етап 1:** Осигуряване на надеждни изходни емпирични данни чрез:
 - Проучване на годишни доклади за изпълнение на общинския план за развитие и отчети на кмета, общинските звена за изпълнението на дейности в рамките на тяхната компетентност по сектори на местната политика;
 - Обработка и анализ на статистически данни, публично достъпни и изискани допълнително от териториално статистическо бюро - Монтана;
 - Провеждане на дълбочинни интервюта и фокус групи с експерти и ключови заинтересовани страни;
 - Систематизиране на информация за изпълнени проекти от Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН) на средствата от структурните инструменти на ЕС в България;
 - Получаване на информация от община Лом относно изпълнение на проекти, изпълнявани в рамките на програмата за реализация на общинския план за развитие;
 - Проучване на извършената предварителна оценка¹¹ по разработения общински план за развитие на община Лом (2014-2020);

¹⁰ Качеството на анализа на събраните данни зависи и от степента на така наречената *триангулация*. Триангулацията предполага, че към даден въпрос или проблем се подхожда от различни гледни точки, за да се получат възможно най-точни изводи и заключения. Качеството на анализа на събраните данни зависи и от степента на така наречената триангулация. Вж. Методика за последваща оценка на въздействието, Институт по публична администрация, с.51, [metodika_za_ozenka_0.pdf \(government.bg\)](#)

¹¹ Предварителна оценка по разработения общински план за развитие на община Лом (2014-2020), м. юли 2014г., <https://www.lom.bg/section-116-content.html>

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

- Анализ на резултатите, отразени в съдържанието на изготвената междинна оценка¹² за изпълнението на общинския план за развитие на община Лом (2014-2020);
- Изследване на системата от индикатори, дефинирана в Актуализирания документ за изпълнение на общинския план за развитие на община Лом, разработен през 2017 г.¹³
- При изпълнението на този етап се прилагат методи, като: документен анализ на съдържание, систематизиране на статистическа и емпирична информация, сравнителен анализ и др.
- В рамките на този етап оценителният екип извършва и анализ на нормативната среда и стратегическата ориентация на документите от по-високо йерархично ниво, влияещи върху стратегическото планиране на община Лом в отчетния период: Национална програма за развитие „България 2020“, Национална стратегия за регионално развитие на Република България (2012-2022), Национална концепция за пространствено развитие на България (2013-2025) и нейната актуализация от 2019 г., Регионален план за развитие на Северозападен район (2014-2020), Областна стратегия за развитие на област Монтана (2014-2020) и др.

- **Етап 2:** Анализ на общинския план за развитие на община Лом (2014-2020), систематизиране и обработка на събраната емпирична информация, чрез иконометрични методи, методите на сравнителния анализ и др.

Въпросът за методите на оценяването в голяма степен зависи от философията, стратегията и подхода на оценяване. Класически методи за този вид оценка, които могат да бъдат прилагани, са: контент-анализ, причинно-следствен анализ, сравнителен метод, метод за оценка на ефекта на мултипликатора и др.

Процесът на оценяване предполага извършване на анализ на ключовите фактори за социално-икономическото и инфраструктурно развитие на община Лом в отчетния период 2014-2020 г., които се изразяват в настъпили промени в икономическата, ресурсната и институционалната среда.

Осъществен е преглед и анализ на секторни документи на община Лом (секторни общински стратегии, планове и програми), които са обвързани и подкрепят изпълнението на общинския план за развитие на община Лом в отчетния период 2014-2020 г.

Последователно е изготвен анализ на изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие на община Лом, като са приложени възприетите категории за оценка на изпълнението на предвидените мерки и дейности, вкл. и чрез реализацията на изпълнените проекти и изразходваните ресурси.

¹² Доклад с резултатите от извършена междинна оценка на изпълнението на общинския план за развитие на община Лом (2014-2020) за периода 01.01.2014-31.12.2016 г., м. май 2017 г.,

<https://www.lom.bg/section-116-content.html>

¹³ Актуализиран документ за изпълнение на общински план за развитие на община Лом 2014-2020 г., м. октомври 2017 г., <https://www.lom.bg/section-116-content.html>

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

На основата на получените резултати, са направени основни изводи и препоръки за разработване на стратегически планов документ за развитие на община Лом през следващия планов период 2021-2027 година, осигуряващи необходимата приемственост в общия процес на стратегическо регионално планиране.

- **Етап 3:** Изготвяне на доклад за резултатите от извършената последваща оценка на изпълнението на общинския план за развитие на община Лом (2014-2020)

Структурни и съдържателни елементи, в съответствие с нормативните изисквания¹⁴:

- Оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите на общинския план за развитие на община Лом (2014-2020);
- Оценка на общото въздействие на общинския план за развитие;
- Оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
- Изводи и препоръки относно провеждането на политиката за местно развитие.

Основни въпроси, върху които се съсредоточават анализа и оценката:

1. Анализ на индикаторите за измерване степента на изпълнение на плана, включени в *Матрицата на индикаторите за наблюдение и оценка на Общинския план за развитие на община Лом за периода 2014-2020 г.*;
2. Разработването на механизъм за измерване и проследяване на водещите параметри;
3. Избор и адаптиране на механизми за сравнение и оценка на резултатите;
4. Предположения за корекции в системата от индикатори (при необходимост).

Анализ на системата от индикатори

Съществена част от оценката на плана или част от него е системата от индикатори за оценка на изпълнението му и мерките за мониторинг и контрол. Индикаторите следва да измерват както постигането на изпълнението на целите и приоритетите, заложи в плана за развитие, така и организацията и методите на изпълнение, прилагани от съответните административни структури и организациите, участващи в изпълнението им.

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на Общинския план за развитие на община Лом е основен инструмент за проследяване на степента на изпълнение на ОПР. Тя отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики. За целите на плана ще се използват два вида индикатори: за резултат и за въздействие.

¹⁴ Закон за регионалното развитие, обн. ДВ. бр.50 от 30 май 2008г., изм. и доп. ДВ. бр.21 от 13 март 2020г., чл.34, ал.2.

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Индикаторите посочени по-долу обхващат само физическите характеристики (параметри), тъй като финансовите по отношение реализацията на поставените цели и приоритети за развитие са представени в Индикативната финансова таблица¹⁵.

Индикаторите за въздействие отчитат изпълнението на стратегическите и специфичните цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за съответния период. Степента на въздействие се отчита с количествено измерими индикатори за достигнатата степен в социалното, икономическото и инфраструктурното развитие на общината и приноса на това развитие за общото развитие на региона.

Индикаторите за резултат се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и мерки за развитие на общината. По някои от мерките или приоритетите могат да се отнасят за предвидени или изпълнявани конкретни проекти с важно значение за развитието на територията на общината. Дефинираните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и мерките и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

Примерен формат за систематизиране на индикатори:

Таблица 8. Индикатор за въздействие в ОПП

Стратегическа цел	Индикатор – дефиниция	Индикатор – мярка	Източник на информация	Изпълнение

Таблица 9. Индикатори за резултат (ниво приоритети и мерки на ОПП)

Приоритет	Мярка	Индикатор – дефиниция	Индикатор – мярка	Източник на информация	Изпълнение

Индикаторите се ползват за оценка по оста:

- Нужди – тематични приоритети – очаквани резултати - действителни резултати

Към тях се отнася и оценката на оста:

- Предвидени ресурси/целени резултати – действителни ресурси/постигнати резултати

Включват се индикатори, насочени към измерване на ефикасност и ефективност.

¹⁵ Актуализиран документ за изпълнение на общинския план за развитие на община Лом (2014-2020), м. октомври 2017

В рамките на финалния етап на анализа се оценяват:

- Ефективността и ефикасността на ОПР и конкретната местна политика;
- Балансът на мерките за постигане на целите и приоритетите на ОПР и конкретната местна политика;
- Степента, до която ОПР или конкретната местна политика допринася за постигане на целите, определени в документи от по-висок ранг;
- Идентифицират се факторите, които са допринесли за успеха или провала на ОПР и конкретната местна политика;
- Извеждат се заключенията и препоръките, основани на констатациите и идентифицирани възможните корекции, необходими за подобряване на ОПР или конкретната местна политика.

Критерии за формулиране на оценката и основни оценителни въпроси

Основните индикатори за наблюдение, заложи в актуализирания документ за изпълнение на общинския план за развитие на община Лом, осигуряват достатъчна база за изготвяне на количествени оценки за въздействието и постигането на целите за устойчиво интегрирано развитие на общината от гледна точка на състояние и промени в нейния социално-икономически профил.

Критериите за оценка, които дават възможност за извършване на качествени оценки на въздействието и постигането на приоритетите, свързани с конкурентоспособност и предприемачество са: *съответствие и съгласуваност, ефективност, ефикасност, ползност и устойчивост*. Критерият съответствие и съгласуваност се изразява в оценка на съответствието на целите на ОПР във връзка с установените проблеми и нужди. Ефективността се изразява чрез степента, в която постигнатите резултати потвърждават, че специфичните цели са били постигнати, а ефикасността – чрез отношението между вложени ресурси и постигнати резултати. Ползността се представя чрез степента, в която постигнатите резултати и предлаганите услуги отговарят на нуждите, а устойчивостта – степента, в която резултатите и тяхното въздействие е стабилно в дългосрочна перспектива.

Използват се описателни формулировки като **рамкови качествени критерии** за описание на напредъка по отношение на изпълнението на целите и приоритетите на политика за местно развитие, в контекста на държавната политика за регионално развитие, както и целите и приоритетите на европейската политика за сближаване.

След проучване на методическите насоки за изготвяне на оценки на въздействието и добри практики при изготвянето на последващи оценки, оценителният екип възприема използването на 5-степенна скала за оценка на постигнатия напредък по изпълнението на обхвата на мерките и дейностите, както и на заложените целеви

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

стойности на индикаторите от *Матрицата за наблюдение и оценка на Общинския план за развитие на община Лом за периода 2014-2020 г.*

За целите на последващата оценка се прилагат следните *оценъчни категории*, които да послужат за качествена оценка на количествени показатели:

- Постигнати стойности на индикатори над 75% от планираните - *много добър напредък*, над планирания по изпълнение на приоритета/целта;
- Постигнати стойности на индикатори между 50% и 75% от планираните - *добър напредък*, около планирания по изпълнение на приоритета/целта;
- Постигнати стойности на индикатори между 25% и 50% от планираните - *ограничен напредък*, задоволително ниво на изпълнение на приоритета/целта;
- Постигнати стойности на индикатори до 25% от планираните – *силно ограничен напредък*, незадоволително ниво на изпълнение на приоритета/целта.

Основните оценителни въпроси в последващата оценка на ОПР са непосредствено свързани с обхвата на оценката и фокуса на оценяването. Фокусът върху изпълнението се постига чрез оценка на ефикасността и ефективността, докато фокусът върху подобряването на качеството и релевантността на планирането се постига чрез:

- изследване на промените в контекста на стратегията на ОПР;
- актуален преглед на изпълнението на стратегията на ОПР;
- предложения за извършване на необходими промени, за да се максимализира въздействието на стратегията.

Таблица 10. Въпроси при оценката на изпълнението на ОПР

Тематични области	Основни оценъчни въпроси:
<i>Оценка на изпълнение на ОПР</i>	
Количествено определяне на целите – продукти, резултати и въздействия	Уместни ли са индикаторите, чрез които се осъществява количествено измерване на общите, специфичните и оперативните цели? Продължават ли да бъдат валидни зададените количествени целеви стойности? Уместни ли са индикаторите за мониторинг на въздействията върху равните възможности (вкл. на малцинствата), околната среда и други хоризонтални теми? Уместни ли са процедурите за събиране на данни; уместни и надеждни ли са източниците? Полезни ли са индикаторите при даване на точна и навременна картина за изпълнението и за осъществяване на ефективен мониторинг и оценка?
Ефективност и ефикасност до момента и на очакваните социално-икономически въздействия и на тази основа – оценка на политиката и на разпределението на	Какви са до момента резултатите и напредъкът по отношение на постигането на целите на ОПР? Постигат ли се количествените цели по отношение на резултатите и каква е вероятността за постигане на целите по отношение на въздействията? Трябва ли да се запази финансовата тежест на всеки приоритет въз основа на първите резултати и очаквани въздействия?ⁱ

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Тематични области	Основни оценъчни въпроси:
финансовите ресурси	Кои са промените, които трябва да се направят? Каква е ефикасността от гледна точка на разходите на единица продукт/резултат до момента? Каква е ефективността от прилагането на хоризонталните политики до момента и вероятните въздействия, които могат да се постигнат?
Качество на организацията по изпълнението, наблюдението и оценката	Спазва ли се графикът на изпълнението? Какви са причините за забавяне (по-специално за дейностите и проектите, които са определени като стратегически, а не са стартирани междувременно или своевременно)? Какво е качеството и ефикасността на управлението и наблюдението на ОПР? Какъв е приносът на партньорството? Адекватни и достатъчно прозрачни ли са критериите и процедурите за предлагане на проекти за публично финансиране? Достатъчно ефективна ли е системата за отчетност и контрол?
Добавена стойност	Кои аспекти от напредъка в изпълнението на ОПР не биха се осъществили без подкрепа от публични източници (оперативни програми, целеви субсидии, правителствени програми и пр.)?
<i>Оценка на публичната намеса</i>	
Ресурси	Какви финансови и човешки ресурси са вложени? Спазва ли се времевият график на осигуряване на средствата? Ако не – какви са причините? Отпуснати ли са в срок всички планирани средства? Ако не – какви са причините?
Дейности	Какви дейности по стратегията на ОПР са осъществени? Спазва ли се времевият график за осъществяване на дейностите? (Ако не – причини.) Осъществени ли са всички планирани за периода дейности? (Ако не – причини.) Осигурява ли се необходимото качество на дейностите? (Ако не – причини.) Какви са и спазват ли се процедурите за избор на проекти? (Ако не – причини.) Спазват ли се процедурите за възлагане и договориране? (Ако не – причини.)
<i>Оценка на ефекта от прилагането на ОПР</i>	
Продукти	Какво е постигнато, доставено или осигурено чрез публичната намеса (от гледна точка на оперативните цели)?
Резултати	Какви са преките ползи, които получават бенефициентите при използване на продуктите (от гледна точка на специфичните цели)?
Въздействия	Какви са преките дългосрочни ефекти върху бенефициентите на публичната намеса от гледна точка на общата цел? Какви са непреките ефекти върху други групи? Каква е вероятността за постигане на общите и специфичните въздействия при приключване на интервенцията?

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Тематични области	Основни оценъчни въпроси:
<i>Критерии за успех на публичната намеса</i>	
Ефикасност (икономическа ефективност)	Как ресурсите се трансформират в продукти, резултати и въздействия? - Как се постигат оперативните цели? (Сравнение на продуктите с разходите, разходи за единица продукт.) - Как се постигат специфичните цели? (Сравнение на резултатите с разходите, разходи за единица резултат.) - Как се постигат общите цели? (Сравнение на въздействията с разходите, разходи за единица въздействие.)
Ефективност (сравнителна ефективност)	Доколко са постигнати оперативните цели? (Сравнение на планираните с очакваните продукти.) Доколко са постигнати специфичните цели? (Сравнение на планираните с очакваните резултати.) Доколко са постигнати общите цели? (Сравнение на планираните с очакваните въздействия.) Ако напредъкът към постигане на целите е незадоволителен (изоставащ значително от очакванията) - какви са причините?
Полезност	Оказва ли ОПР въздействие върху целевите групи от населението от гледна точка на техните потребности? Каква е степента на използване от бенефициентите на предоставяните продукти? Каква е задоволеността на бенефициентите от предоставяните продукти?
Устойчивост	До каква степен промените (или ползите) могат да се запазят след приключване на програмата? - Съществува ли политическа подкрепа? - Как се оценява финансовата и икономическата жизнеспособност на организациите, осигуряващи продуктите (общините)? - Какъв е институционалният и управленският капацитет на прилагащите организации и на изпълнителите на проектите?
Икономичност	С какви разходи са осигурени необходимите за осъществяването на дейностите ресурси? Възможно ли е било осигуряването на ресурси със същото качество на по-ниска цена? Възможно ли е било постигането на по-благоприятно съотношение цена-качество?

Таблица 11. Въпроси при оценката на стратегията на ОПР

Тематични области	Основни оценителни въпроси
<i>Оценка на уместността на стратегията на ОПР</i>	
Съответствие (целесъобразност, уместност)	Съответстват ли целите на плановия документ на: - основните проблеми и нужди на общината? - опита (поуките) от предишни интервенции? - анализа на потенциала и перспективните тенденции (SWOT, STEP анализ)?

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Тематични области	Основни оценителни въпроси
Анализ на резултатите от предишни оценки	- приоритетите на планове и политики на по-високо ниво? - на средата (контекста), в която се осъществява интервенцията - политическа, икономическа, социална и пр. Взети ли са под внимание препоръките от предишни оценки, ако са правени такива? Има ли направени промени в ОПР в резултат на препоръки от други оценки? Какъв е ефектът от въведените промени?
Валидност на анализа за силните и слабите страни и потенциала за развитие	Налице ли са важни промени в контекста и в каква степен те налагат преориентиране на стратегията? Продължават ли да са валидни основните тенденции и фактори в развитието на общината? Ако не – какво се променя на местно ниво? Съществуват ли нови фактори, благоприятстващи или затрудняващи икономическото и социалното устойчиво развитие в общината или части от нея? Валидни ли са основните несъответствия, които трябва да се преодоляват? Валидни ли са промените, които е трябвало да се извършат? Запазва ли се приоритетността на нуждите и на целите? Ако – не, кои са новите нужди за адресиране и новите приоритети или какво преподреждане на приоритетите е необходимо да се извърши при актуализирането на ОПР или разработването му за бъдещия планов период? Продължават ли да са уместни целите по отношение на идентифицираните нужди?
Уместност и съгласуваност на стратегията	Запазва ли се смисълът и общата съгласуваност на стратегията на ОПР? Запазва ли се делът и относителната тежест на всеки приоритет и дейност? Съгласувани ли са помежду си стратегическите цели и продължават ли те да бъдат уместни спрямо националните и европейските политики и приоритети и промените в социално-икономическия контекст? Постигат ли се цели от по-общ порядък като намаляване на междурегионални, вътрешнорегионални различия? Ако не се постигат – на какво се дължи това (вкл. има ли територия с по-голям принос в негативните тенденции)?
Баланс на територията	Запазва ли се балансът на територията? Какви изменения са настъпили и какви са причините за това?
<i>Оценка на стратегическия процес, функционирането на ОПР и координацията</i>	
Процес	Кой участва в процеса на планиране (състав на участниците, съблюдаване на принципа на партньорство и на включване на заинтересованите)? Има ли определени от законодателството или по друг начин отговорности по отношение на участието? Колко интензивно участват различните заинтересовани в

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Тематични области	Основни оценителни въпроси
	процесите, като се държи сметка и за техните ресурси (финансови, властови и пр.)? Какво е участието на партньорите в осъществяването на различните функции? Какви форми на участие се използват и каква е тяхната ефективност? Бюджетните трансфери съответстват ли на целите на ОПР? Изпълняват ли се финансовите ангажименти? Какво е качеството и използването на информационните системи, осигуряващи данни за мониторинг и оценка (не само на прилагашите, но и на всички партньори)? В каква степен партньорите разпространяват информация за своята дейност по изпълнение на ОПР? Осъществяват ли се периодични прояви с участието на всички партньори за взаимна оценка на действията и разглеждане на възможностите за подобряване на координацията?
Функциониране/ използване на ОПР	Запознати ли са заинтересованите страни с ОПР? Съответстват ли оперативните решения на стратегическите постановки на ОПР? Използва ли се за аргументиране на оперативните решения? Използва ли се за последващ анализ на решения, които не съответстват на неговите постановки?
Координация	Използва ли се ОПР като инструмент в общинското планиране? Информират ли регулярно общините за изпълнението на своите планове и за промени в тях? Функционира ли пълноценно общинският съвет по отношение прилагането на ОПР? Доколко ефективно действа общинският съвет (колко пъти се е събирал по всяка от компетенциите, които има, колко пъти е канил представители на заинтересовани страни и др. във връзка с проблеми и съобразно своите компетенции и пр.)? Използвани ли са възможностите за взаимодействие чрез областния съвет за развитие за поставяне и решаване на специализирани въпроси? Доколко ефективна е координацията с Регионалния съвет за развитие?

Допълнително необходима информация за изготвянето на доклада

1. Годишни доклади за наблюдение и изпълнение на ОПР Лом (2015, 2016, 2017, 2018, 2019). Ако не са налични, да се осигурят допълнителни компенсиращи източници на отчетна информация.

2. Изводи от Решенията на Общинския съвет на община Лом, (взети решения относно действия, свързани с изпълнението на ОПР).

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

3. Информация за осъществени мерки за наблюдение, оценка и контрол и механизми за събиране на данни по заложените в плана индикатори.

4. Кратко описание на проблемите, възникнали при изпълнението на плана, както и предприетите мерки за преодоляването им.

5. Информираност на гражданското общество за предприетите действия по изпълнение на плана по години.

6. Осъществени действия за партньорство в процеса на изпълнение на плана:

а. Местна власт-неправителствен сектор–бизнес среда–образователни и социални институции;

б. Осъществено партньорство (оказано съдействие от областната управа и централната администрация (Министерство на финансите, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Регионален съвет за развитие на Северозападен район, Областен съвет за развитие Монтана и др.)

с. Изпълнени мерки по междуобщинско коопериране.

7. Информация за изпълнението на индикативната финансова информация към ОПР за отчетния период.

8. При разработване на проектобюджета на общината по години били ли са предвидени средства от републиканския бюджет, от общински средства и други източници за изпълнение на плана? Разминават ли се заявените средства с утвърдените? Получени ли са исканите средства, ако не – какви са били мотивите за отказ?

9. Използвани ли са кредити за изпълнение на плана? Използвано ли е безвъзмездно финансиране от държавния бюджет?

10. Списък с разработени и подготвени за представяне проекти по съответните мерки в общинския план по години, по Оперативни програми.

11. Списък с одобрените проекти по години и сключени договори за изпълнение по Оперативните програми. Как тези проекти съдейства за изпълнение на плана?

12. Информация относно показателите (индикаторите) за изпълнение на общинския план за развитие. Да се опишат накратко постигнатите резултати (количествени и/или качествени) по цели и мерки.

13. Да се опишат накратко резултатите от всички мерки, изпълнени към края на отчетния период.

III ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЛОМ ЗА ПЕРИОДА 2014 – 2020 ГОДИНА

В одобрения Общински план за развитие (ОПР) на Лом за периода 2014 – 2020 г. е заложено изпълнението на следната визия:

ОБЩИНА ЛОМ - СРЕДА НА УСТОЙЧИВ И ПРИОБЩАВАЩ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ, ПРЕДОСТАВЯЩА ПУБЛИЧНИ УСЛУГИ С ВИСОКА **СОЦИАЛНА СТОЙНОСТ**, ВИСОКО КАЧЕСТВО И СТАНДАРТ НА ЖИВОТ, ОБНОВЕНА СЕЛИЩНА ИНФРАСТРУКТУРА, СЪХРАНЕНО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО И **ОКОЛНА СРЕДА**, ОСНОВА ЗА ИНТЕЛИГЕНТНА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ И РЕАЛИЗИРАН ТРАНСГРАНИЧЕН МУЛТИМОДАЛЕН ТРАНСПОРТЕН ПОТЕНЦИАЛ ЧРЕЗ ВЪЗМОЖНОСТИТЕ НА ДУНАВСКАТА СТРАТЕГИЯ

Основните елементи на Визията на Община Лом 201 – 2020 г. са сведени до следните:

- **устойчив икономически растеж:** свързано е с подобряване характеристиките на икономическото развитие на общината, вкл. създаване на предпоставки за усвояване на потенциала за развитие на производствата и дейностите на трите икономически сектора: производство, услуги и обществено развитие.
- **висока социална стойност:** изразява се в създаване на подходящи условия за равнопоставен достъп за жителите на всички населени места до обекти на здравната, социалната, образователната и културната инфраструктура.
- **съхраняване състоянието на околната среда:** постига се както чрез създаване на устойчивост на общественото развитие, така и чрез подобряване качеството на живот на дадена територия. Неотменна част от изпълнението на тези целите на ОПР 2014 – 2020 се явява прилагането на политиките за опазване на околната среда в жилищния, публичния и частния сектор.

На тези основи, в ОПР 2014 – 2020 на Община Лом са определени 4 приоритетни области:

- **ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 1. УСТОЙЧИВ РАСТЕЖ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА**
Постига се чрез: Повишаване конкурентоспособността и иновативността на местната икономика; Създаване на благоприятни условия за привличане на инвестиции. Развитие на партньорства; Развитие на устойчив висококачествен регионален туризъм; Развитие на модерно и конкурентноспособно земеделие
- **ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 2. ЖИЗНЕН СТАНДАРТ И КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ**

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Постига се чрез: Подобряване качеството на образованието и създаване на условия за развитие на младите хора; Създаване на възможности за трудова заетост, намаляване на бедността и риска от социална изолация; Повишаване качеството на здравеопазването и подобряване достъпа до обектите на здравната инфраструктура; Развитие на културата и културните институции. Опазване, популяризиране и развитие на културното наследство; Повишаване на административния капацитет и ефективността на публичните услуги за гражданите и бизнеса.

- **ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 3. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА И ОКОЛНА СРЕДА**

Постига се чрез: Изграждане на нова и модернизиране на съществуващата техническа инфраструктура; подобряване качествените характеристики на околната среда. Опазване и възстановяване на природните ресурси; повишаване качеството на селищната среда.

- **ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 4. ТЕРИТОРИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И СБЛИЖАВАНЕ**

Постига се чрез: териториално сътрудничество в устойчиви транспортни системи; териториално сътрудничество в сферата на приоритетни икономически дейности; териториално сътрудничество на институционално ниво /регионални инициативи.

Така дефинираните приоритетни области на ОПР Лом 2014 – 2020 се реализират в комплекс от проекти (Таблица 12) и техните основни индикатори.

Таблица 12. Индикативна таблица с проекти в ОПР ЛОМ 2014 – 2020

Номер на проект	Наименование	Индикативн а стойност хил. лв.	Източник на финансиране	Отговорни к / брой проекти
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 1.		49 960		37
УСТОЙЧИВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ И ИНОВАЦИИ				
Приоритет 1.1.		20 200		11
Повишаване конкурентоспособността и иновативността на местната икономика.				
Мярка 1.1.1.1.: Подкрепа за инициативи, включително на СГО, насочени към обучения, преквалификация, разпространение на добри практики и информация сред предприемачите и работната сила от община Лом;		1 700		
1.1.1.1.1.	Проект: Организиране на обучения за предприемачество в областта на земеделието и животновъдството	340	ПРСР/ОПАК	Община
1.1.1.1.2.	Проект: Организиране на обучения за предприемачество и услуги в областта на туризма и ВЕИ	340	ПРСР/ОПАК	Община
1.1.1.1.3.	Проект: Организиране на обучения и семинари за популяризиране на мерките на ПРСР	340	ПРСР/ОПАК	Община
1.1.1.1.4.	Проект: Организиране на обучения съвместно с ВУЗ	340	ПРСР/ОПАК	Община

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Номер на проект	Наименование	Индикативна стойност хил. лв.	Източник на финансиране	Отговорник / брой проекти
	в областта на селските райони, устойчив транспорт и туризъм			
1.1.1.1.4.	Проект: Организиране на обучения и семинари за популяризиране на процедурите на ОП "Иновации и конкурентоспособност"	340	ОПАК	Община
Мярка 1.1.1.2.: Подкрепа за инициативи , вкл. на СГО насочени към опазването на околната среда, културното наследство и традициите в населените места от община Лом		2 500		
1.1.1.2.1.	Проект: Подобряване на материално техническата база и капацитета на общинските културни обекти за съхранение на културното наследство	1 500	МК/ПРСР	Община
1.1.1.2.2.	Проект: Организиране на културни инициативи и събори основани на нематериалното културно наследство	1 000	МК/ПРСР	Община
Мярка 1.1.1.3.: Създаване на индустриални зони и/или логистични паркове в община Лом		16 000		
1.1.1.3.1.	Проект за разширение на индустриална зона на гр. Лом	1 000	МИП/Община	Община
1.1.1.3.2.	Публично-частен проект за изграждане на логистичен парк с интермодален транспорт в гр. Лом	5 000	МИП/МТ/	Община
1.1.1.3.3.	Съвместен проект с ВУЗ или БАН за изграждане на посетителски и изследователски орнитоложки и/или лимнологички център в защитена зона Рибарници Орсоа с достъп за туристически посещения	3 000	МОСВ/МО/ФНИ/ ОП Дунав	Община
1.1.1.3.4.	Изграждане чрез ПЧП на транспортно-логистичен и търговски център на мястото на закрит плувен басейн до Спортна зала.	5 000	Частен/Община	Община
1.1.1.3.5.	Изграждане на бизнес инкубатор	2 000	МИП/МТ/	Община
Приоритет 1.2.		12 090		7
Създаване на благоприятни условия за привличане на инвестиции. Развитие на партньорства.				
Мярка 1.2.1.1.: Създаване на експертен екип към община Лом в подкрепа на местната администрация при реализирането на проекти с инвестиционен характер;		10 490		
1.2.1.1.1	Проект: Провеждане на обучение за управление на инвестиционни проекти за общинска администрация	180	ОПАК	Община
1.2.1.1.2	Проект: Инициране създаването на организация на земеделски производители по ЗЮЛНЦ с участие на община Лом	150	Община/	Община
1.2.1.1.3	Проект: Изграждане на рибарско пристанище и рибна борса в землището на гр. Лом	10 160	ОПОС/Община	Община
Мярка 1.2.1.2.: Реализиране на партньорства с ВУЗ в областта на изследванията на иновативни аквакултури, земеделски продукти, ВЕИ и биомаса.		1 200		
1.2.1.2.1.	Проект: Реализиране на научни изследвания чрез партньорски споразумения с ВУЗ в областта на биоземеделството и иновативни продукти	600	ФНИ/ПРСР	Община
1.2.1.2.2.	Проект: Реализиране на научни изследвания чрез партньорски споразумения с ВУЗ в областта на ВЕИ и енергията от биомаса	600	ФНИ/ПРСР	Община
Мярка 1.2.1.3.: Реализиране на инициативи и партньорства със СГО подкрепящи комуникацията с организации на инвеститори и		400		

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Номер на проект	Наименование	Индикативна стойност хил. лв.	Източник на финансиране	Отговорник / брой проекти
работодатели				
1.2.1.3.1.	Проект: Участие в национални изложения, конференции и консултации в секторите аквакултури и земеделие	200	ПРСР	Община
1.2.1.3.2.	Проект: Участие в национални изложения, конференции и консултации в секторите алтернативен туризъм и ВЕИ	200	ПРСР	Община
Приоритет 1.3.		12 590		13
Развитие на устойчив висококачествен регионален туризъм.				
Мярка 1.3.1.1.: Подкрепа за проекти създаващи условия за включване в туристически маршрути на защитени и културни обекти на територията на община Лом		2 450		
1.3.1.1.1	Проект: Изграждане, оборудване и организиране на дейността на Общински туристически и информационен център в с. Добри дол	250	ПРСР	Община
1.3.1.1.2	Проект: Изграждане, оборудване и организиране на дейността на природнопознавателен посетителски център в защитена зона Цибърско блато в землището на с. Станево	1 000	МОСВ/МО/ФНИ/ОП Дунав	Община
1.3.1.1.3	Проект: Разработване на схеми, маршрутизиране и изграждане на веломаршрути, екопътени, заслони и друга прилежаща инфраструктура в местността Орсоа и землището на село Добри дол	1 000	МОСВ/ОП Дунав	Община
1.3.1.1.4	Проект: Разработване на система за електронни резервации за алтернативен туризъм /VELO и природно познавателен/ в община Лом	200	ПРСР/Община	Община
Мярка 1.3.1.2.: Подкрепа на инициативи за обновление и добавяне на стойност към природни и културни обекти на територията на община Лом с туристическа значимост		5 940		
1.3.1.2.1	Проект: Картотекиране, обследване, изготвяне на инфоматериали и изработване на маршрути на туристическите обекти в община Лом в синхрон с възможностите за трансграничен транспорт	120	ПРСР/Община	Община
1.3.1.2.2	Проект за създаване, организиране и пазарно онлайн предлагане на комбинирани туристически пакети /10 броя пакета/ за алтернативен туризъм и транспорт на територията на община Лом	120	ПРСР/ОП Дунав	Община
1.3.1.2.3	Проект за Реставрация, консервация, социализация и експониране в рамките на градското пространство на антична крепост "Алмус" като паметник на културата с национално значение	3 000	ОПРР/МК/НФМ	Община
1.3.1.2.4	Проект за консервация, социализация и експониране на късно бронзов некропол при с. Орсоа като паметник на културата	2 000	ОПРР/МК/НФМ	Община
1.3.1.2.5	Публично-частен проект със СГО за популяризиране на община Лом като туристическа дестинация	200	ПРСР	Община
1.3.1.2.6	Проект за възстановяване на къща музей "Кръстю Пишурка" и организиране на музейна сбирка	500	ОПРР/МК/НФМ	Община
Мярка 1.3.1.3.: Реализиране на публично-частни партньорства с цел създаване на туристически атракционни и анимации с висока добавена стойност		4 000		
1.3.1.3.1.	Публично-частен проект за изграждане на еко и	2 000	Частен	Община

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Номер на проект	Наименование	Индикативна стойност хил. лв.	Източник на финансиране	Отговорник / брой проекти
	аквапарк Лом на река Дунав като туристическа дестинация			
1.3.1.3.2.	Публично-частен проект за проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на градски крайдунавски плаж в гр. Лом съобразно изискванията за безопасност и допустимост.	2 000	Частен/Община	Община
Мярка 1.3.1.4.: Подкрепа на инициативи и проекти водещи до подобряване на достъпа до информация за туристическото предлагане в общината		200		
1.3.1.4.1	Публично-частен проект за създаване на виртуален уеб базиран туристически информационен център и разработване на мобилни приложения популяризиращи обектите и маршрутите в община Лом	200	Частен/ПРСР	Община
Приоритет 1.4.		5 080		6
Развитие на модерно и конкурентноспособно земеделие				
Мярка 1.4.1.1.: Подкрепа на инициативи и проекти подобряващи средата на пазарно предлагане на земеделски и животински продукти		2 000		
1.4.1.1.1	Публично-частен проект за изграждане на организиран пазар за пресни земеделски стоки, бензиностанция, ТИР паркинг и ресторант в землището на село Замфир на пътя Монтана-Лом.	1 000	Община/	Община
1.4.1.1.2	Публично-частен проект за изграждане на пчеларска лаборатория и пчеларска борса.	1 000	Община/	Община
Мярка 1.4.1.2.: Подкрепа за проекти оптимизиращи земеползването в нископродуктивни терени, чрез залесяване и други лесоустройствени мероприятия.		580		
1.4.1.2.1	Проект за почистване, презалесяване и създаване на депо за съхранение на дървесина за поддръжка коритото на р. Лом	580	ПРСР	Община
Мярка 1.4.1.3.: Подкрепа за проекти насочени към развитие на оранжерийно зеленчукопроизводство, трайни насаждения и култури с нови приложения.		2 000		
1.4.1.3.1	Публично-частен проект между зеленчукопроизводители и община Лом за изграждане на модерен масив за интензивно зеленчукопроизводство	2 000	Частен/ПРСР	Община
Мярка 1.4.1.4.: Подкрепа за проекти повишаващи модернизацията на земеделските стопанства		200		
1.4.1.4.1	Проект за обучения по мярка 121 на ПРСР	200	ОПАК/ПРСР/	Община
Мярка 1.4.1.5.: Подкрепа на инициативи на СГО и земеделски организации насочени към трансфер на технологии и „ноу-хау“ в областта на биологичното земеделие		300		
1.4.1.5.1	Публично-частен проект между организация земеделски производители, ВУЗ и община Лом за създаване на център за обучения, обмен на технологии и добри практики в земеделието	300	ОПНОИР/СГО	Община
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 2.		30 470		40
ЖИЗЕН СТАНДАРТ И КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ				
Приоритет 2.1.		6 980		7
Подобряване качеството на образованието и създаване на				

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Номер на проект	Наименование	Индикативна стойност хил. лв.	Източник на финансиране	Отговорник / брой проекти
условия за развитие на младите хора.				
Специфична цел 2.1.1:		6 380		
Модернизиране на общинската образователна инфраструктура				
Марка 2.1.1.1. Реализиране на проекти за ремонт, обновление и енергийна ефективност на училища и детски заведения публична общинска собственост		5 600		
2.1.1.1.1	Проект за ремонт, обновление и мерки за енергийна ефективност на детски заведения в селата Замфир и Ковачица	800	ПРСР	Община
2.1.1.2.2	Проект за ремонт, обновление и мерки за енергийна ефективност основните училища в гр. Лом /3 броя/	2 400	ОПРР	Община
2.1.1.2.3	Проект за ремонт, обновление и мерки за енергийна ефективност на основните училища в селата Замфир, Ковачица и Сталийска махала.	2 400	ПРСР	Община
Марка 2.1.1.2. Реализиране на проекти за оптимизация и модернизация на транспорта на пътуващите ученици.		200		
2.1.1.2.1	Пилотен проект за създаване на алтернативен велотранспортен маршрут, закупуване на велосипеди и изграждане на велостоянки в дворовете на училищата в град Лом	200	МОН/ПРСР/	Община
Марка 2.1.1.3.Подкрепа на инициативи на СГО и бизнеса насочени към професионално обучение в областите – земеделие, биоземеделие, животновъдство и алтернативен туризъм.		580		
2.1.1.3.1	Публично частен проект за създаване на обучителен център по биоземеделие, животновъдство и алтернативен туризъм	380	Частен/	Община
2.1.1.3.2	Публично частен проект за повишаване на капацитета на младежки неправителствени организации в областите земеделие, биоземеделие, животновъдство и алтернативен туризъм регистрирани на територията на община Лом	200	СГО/Община	Община
Специфична цел 2.1.2:		600		
Създаване на условия за пълно включване на децата в образователната система и превенция на ранното напускане				
Марка 2.1.2.1. Реализиране на проекти за разширяване капацитета на учебните заведения към работата с деца от социално уязвими групи		600		
2.1.2.1.1	Проект за социализиране, адаптиране и превенция на ранното напускане на училище от деца от социално уязвими групи.	600	МОН/ПРСР/	Община
Приоритет 2.2.		11 950		17
Създаване на възможности за трудова заетост, намаляване на бедността и риска от социална изолация.				
Специфична цел 2.2.1:		600		
Подобряване на условията за заетост и професионална реализация на всички социални групи				
Марка 2.2.1.1. Реализиране на проекти насочени към наемане на младежи на възраст до 29 години и дългосрочно безработни		250		
2.2.1.1.1.	Публично-частен проект с НПО в подкрепа обучение, трудова адаптация, социализация на работното място на младежи до 29г. и трайно безработни лица	250	МТСП/Община/	Община

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Номер на проект	Наименование	Индикативна стойност хил. лв.	Източник на финансиране	Отговорник / брой проекти
Мярка 2.2.1.2. Реализиране на инициативи и проекти в подкрепа на полупазарните стопанства за повишаването на самонаемането		350		
2.2.1.1.2.	Публично-частен проект с НПО в подкрепа на полупазарни стопанства на младежи до 29г. и трайно безработни лица получили обучение по проект 2.2.1.1.1.	250	СГО/Община/	Община
2.2.1.1.2.	Проект за обучения по мярка 141 на ПРСР за полупазарните стопанства насочен към социално уязвими групи	100	СГО/Община/	Община
Специфична цел 2.2.2:		11 350		
Развитие на социалните услуги и социално включване				
Мярка 2.2.2.1. Реализиране на проекти за социални грижи в домашна среда – социален личен асистент, домашен помощник.		1 000		
2.2.2.1.1	Проект социални грижи в домашна среда, личен асистент и домашен помощник за възрастни и уязвими лица	1 000	МТСП/Община	Община
Мярка 2.2.2.2. Реализиране на проекти водещи до разширяване на услугата социален патронаж и обществена трапезария		250		
2.2.2.2.1	Проект: Надграждане на дейностите, преоборудване на базата на социална услуга социален патронаж и обществена трапезария	250	Община/	Община
Мярка 2.2.2.3. Реализиране на проекти за създаване на дневни центрове за грижи за възрастни хора и лица с увреждания		500		
2.2.2.3.1	Проект: Изграждане на дневен център за грижи за възрастни и лица с увреждания в Сталийска махала	500	ПРСР/МТСП/	Община
Мярка 2.2.2.4. Реализиране на проекти за създаване на защитени жилища, центрове за настаняване от семеен тип и резидентен тип социални услуги за временно настаняване		800		
2.2.2.4.1	Проект: Проектиране, изграждане, оборудване и въвеждане в експлоатация на защитено жилище в село Сталийска махала	800	ПРСР/МТСП/	Община
Мярка 2.2.2.5. Разкриване на центрове за обществена подкрепа, центрове за социална рехабилитация и интеграция		2 800		
2.2.2.5.1	Проект: Разкриване на център за обществена подкрепа, социална рехабилитация и интеграция в с. Замфир	400	ПРСР/МТСП/	Община
2.2.2.5.2	Проект: Разкриване на център за обществена подкрепа, социална рехабилитация и интеграция в с. Трайково	400	ПРСР/МТСП/	Община
2.2.2.5.3	Проект: Обновление и реконверсия на сграда на ул. Пристанищна в гр. Лом в кризисен център за временно настаняване на уязвими групи и лица в риск	2 000	ПРСР/МТСП/	Община
Мярка 2.2.2.6. Реализиране на проекти за предоставяне на нови социални услуги за уязвими общности предлагащи защитена заетост в социални предприятия		1 000		
2.2.2.6.1	Проект: Изграждане, оборудване и въвеждане в експлоатация на шивашко социално предприятие със защитена заетост в село Сталийска махала	500	ПРСР/МТСП/	Община
2.2.2.6.2	Проект: Изграждане, оборудване и въвеждане в експлоатация на обществена пералня като социално предприятие със защитена заетост обслужващо социалните заведения в общината	500	ПРСР/МТСП/	Община

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Номер на проект	Наименование	Индикативна стойност хил. лв.	Източник на финансиране	Отговорник / брой проекти
Мярка 2.2.2.7. Реализиране на проекти за социализация на деца, семейства, лица с увреждания и самотни хора в риск чрез предоставяне на интегрирани услуги		1 000		
2.2.2.7.1	Проект: Изграждане на център за социализация на деца, семейства и лица с увреждания чрез предоставяне на интегрирани услуги в град Лом	1 000	МТСП/	Община
Мярка 2.2.2.8. Реализиране на проекти за обновление на общински сграден фонд и реконверсия в социални жилища		1 500		
2.2.2.8.1	Проект: Проектиране, ремонт, обновление и реконверсия на сгради общинска собственост в населените места в социални жилища	1 500	ПРСР/МТСП/	Община
Мярка 2.2.2.9. Реализиране на проекти за изграждане на нови социални жилища		2 000		
2.2.2.9.1	Проект: Проектиране, изграждане, оборудване и въвеждане в експлоатация на нови социални жилища в населените места Сталийска махала, Трайково, Замфир, Ковачица	2 000	ПРСР/МТСП/	Община
Мярка 2.2.2.10. Реализиране на проекти за обновление, енергийна ефективност и преоборудване на общински социален сграден фонд и инфраструктура		1 000		
2.2.2.10.1	Проект: Проектиране, изграждане/обновление, мерки за енергийна ефективност и преоборудване на общински социален сграден фонд и прилежаща инфраструктура в населените места	1 000	ПРСР/МТСП/	Община
Специфична цел 2.2.3:		250		
Подобряване на условията за лична и обществена сигурност				
Мярка 2.2.3.1. Реализиране на проекти за видеонаблюдение в населените места от община Лом		250		
2.2.3.1.1	Публично-частен проект за проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на система за видеонаблюдение във всички населени места	250	Частен/	Община
Приоритет 2.3.		5 150		6
Повишаване качеството на здравеопазването и подобряване достъпа до обектите на здравната инфраструктура.				
Мярка 2.3.1.1. Подкрепа за реализиране на проекти по ОПРР за обновление на болници и здравни заведения		4 000		
2.3.1.1.1	Проект: Обновление, оборудване и обзавеждане на психиатрично отделение в МБАЛ "Св. Николай Чудотворец" гр. Лом	4 000	ОПРР	Община
Мярка 2.3.1.2. Реализиране на проекти за оптимизация, модернизация и преоборудване на ЦСМП		1 500		
2.3.1.2.1	Проект: Модернизация, преоборудване и закупуване на нови линейки на ЦСМП	1 500	ПРСР/МЗ/	Община
Мярка 2.3.1.3. Реализиране на проекти за създаване на рехабилитационни центрове за възрастни хора		500		
2.3.1.3.1	Проект: Изграждане на здравен рехабилитационен център за възрастни хора в град Лом	500	МТСП/Община/	Община
Мярка 2.3.1.4. Реализиране на проекти за здравен скрининг и превенция на здравния риск в образователната система на общината		350		
2.3.1.4.1	Проект: Организиране на регулярни скрининг прегледи в детските заведения в селата	100	МЗ/СГО/	Община

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Номер на проект	Наименование	Индикативна стойност хил. лв.	Източник на финансиране	Отговорник / брой проекти
2.3.1.4.2	Проект за обновление на базата и оборудването на медицинските кабинети в училищата и детските заведения в община Лом	250	МЗ/СГО/	Община
Мярка 2.3.1.5. Реализиране на проекти за здравен скрининг и превенция на здравния риск в населените места чрез здравни медиатори		300		
2.3.1.5.1	Проект: Обучение, оборудване и организиране на услугата здравен медиатор в населените места Ковачица, Сталийска махала, Орсоя, Трайково и Станево	300	МЗ/СГО/	Община
Приоритет 2.4.		5 600		7
Развитие на културата и културните институции. Опазване, популяризиране и развитие на културното наследство.				
Мярка 2.4.1.1. Реализиране на проекти за обновление на културната инфраструктура		4 700		
2.4.1.1.1	Проект: Проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на лятно кино в градска крайречна зона гр. Лом	2 000	ОПРР/Община/	Община
2.4.1.1.2	Проект: Обследване, проучване и изготвяне на технически проекти за експониране на материалните и нематериалните културни ценности на територията на община Лом	200	МК/ПРСР/	Община
2.4.1.1.3	Проект: Реализация на технически проекти за проучване, консервиране и експониране на материални и нематериални културни ценности на територията на община Лом по приложен списък от проект 2.4.1.1.2	2 500	МК/ПРСР/	Община
Мярка 2.4.1.2. Реализиране на проекти разширяващи и разнообразяващи културно-просветната дейност на територията на общината		900		
2.4.1.2.1	Проект: Организиране на нови културни прояви читалищата насочени към учениците и младежите от общината	300	СГО/ПРСР	Община
2.4.1.2.2	Проект за обновление на реквизита, музикалните инструменти и базата на Фолклорен танцов ансамбъл "Северняче" - гр. Лом при Общински център за извънучилищни дейности - Лом	200	СГО/ПРСР/	Община
2.4.1.2.3	Проект за разработване и развитие на клубове по интереси за ученици и младежи към читалищата в община Лом	150	СГО/ПРСР/	Община
2.4.1.2.4	Проект за популяризиране на национално и международно ниво на културните събития Фестивал на любителските театри на името на Кръстьо Пишурка гр. Лом, както и фолклорните състави към читалищата на общината.	250	СГО/ПРСР/	Община
Приоритет 2.5.		790		3
Повишаване на административния капацитет и ефективността на публичните услуги за гражданите и бизнеса				
Мярка 2.5.1.1.Подкрепа за проекти развиващи административния капацитет на общинската администрация		790		

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Номер на проект	Наименование	Индикативна стойност хил. лв.	Източник на финансиране	Отговорник / брой проекти
2.5.1.1.1	Проект: Подобряване на административния капацитет и предоставяните услуги чрез обучения и преквалификация на общинската администрация в областта на публичните услуги	200	ОПАК/ПРСР/	Община
2.5.1.1.2	Проект: Подобряване на административните услуги за граждани чрез оптимизиране на документооборота и въвеждане на система за електронни услуги, наблюдение и контрол	500	ОПАК/ПРСР/	Община
2.5.1.1.3	Проект за обучения на общинската администрация в областта на социалните дейности, културните дейности, устойчивото развитие на селските райони	90	ОПАК/ПРСР/	Община
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 3.				
ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА И ОКОЛНА СРЕДА		63 765		37
Приоритет 3.1.				
Изграждане на нова и модернизиране на съществуващата техническа инфраструктура.		53 440		22
Специфична цел 3.1.1.				
Обновление на техническата инфраструктура в населените места		52 525		
Мярка 3.1.1.1.: Обновление и/или изграждане на нови пътища, тротоари, алеи, зелени площи и съпътстваща инфраструктура		6 650		
3.1.1.1.1	Проект: Разработване на интегриран план за обновяване на населените места села в община Лом	150	ПРСР	Община
3.1.1.1.2	Проект: Проектиране и обновление на зелените площи, алеи, тротоари и съпътстваща инфраструктура в селата	2 000	МИП/ПРСР/	Община
3.1.1.1.3	Проект: Проектиране и обновление на пътища, тротоари и съпътстваща инфраструктура в селата	2 000	МИП/ПРСР/	Община
3.1.1.1.4	Проект: "Осигуряване на пожарна и аварийна безопасност в обектите, собственост на община Лом"	2 500	МИП	Община
Мярка 3.1.1.2.: Обновление и/или изграждане на нова енергийната мрежа и публично осветление в населените места от общината		22 825		
3.1.1.2.1	Проект: Цялостна реконструкция на системата на уличното осветление и подмяна с енергийно ефективно в населените места от община Лом	1 825	МИП/ПРСР/	Община
3.1.1.2.2	Проект: Цялостна газификация на гр. Лом	21 000		
Мярка 3.1.1.3.: Обновление и/или изграждане на нова водопроводна и канализационна инфраструктура в населените места от общината		22 800		
3.1.1.3.1	Проект: Обновление на ВиК инфраструктурата в селата	15 000	МИП/ПРСР/	Община
3.1.1.3.2	Проект: Рехабилитация на водопроводната мрежа на с. Трайково и с. Замфир	6 000	МИП/ПРСР/	Община
3.1.1.3.3	Проект: Изграждане на водоем с обем 500 м³, напорен и довеждащ водопровод с цел захранване на изградената водопроводна мрежа на кв. Младеново	1 200	МИП/ПРСР/	Община
3.1.1.3.4	Проект: Изграждане на сондаж, помпена станция и водоем 150 м³ за водоснабдяване на с. Трайково	600	МИП/ПРСР/	Община
Мярка 3.1.1.4.: Обновление и/или изграждане на нови телекомуникационни мрежи		250		
3.1.1.4.1	Проект: Изграждане на подземна оптична	250	МИП/ПРСР/	Община

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Номер на проект	Наименование	Индикативна стойност хил. лв.	Източник на финансиране	Отговорник / брой проекти
	инфраструктура за доставка на интернет в населените места села от общината			
Специфична цел 3.1.2.		300		
Обновление на общинска пътна инфраструктура извън населените места				
Мярка 3.1.2.1.: Обновление на общински пътища извън населените места		300		
3.1.2.1.1	Проект: Обновление и частично преасфалтиране на общинска пътна инфраструктура извън населените места път с. Замфир - с. Трайково	300	МИП/ПРСР/	Община
Специфична цел 3.1.3.		615		
Подобряване на осигуреността с устройствени планове				
Мярка 3.1.3.1.: Изработване на нови ПУП в подкрепа на инвестиционното проектиране на територията общината		615		
3.1.3.1.1	Проект за изготвяне на ПУП на Рибарници Орсоя и орнитоложки център	50	Община	Община
3.1.3.1.2	Проект за изготвяне на ПУП на Аспарухов Вал	30	Община	Община
3.1.3.1.3	Проект за изготвяне на ПУП на логистичен интермодален център	30	Община	Община
3.1.3.1.4	Проект: Изготвяне на ОУП на гр. Лом	200	МИП/	Община
3.1.3.1.5	Проект: Изготвяне на ПУП на ЦГЧ на гр. Лом	15	МИП/	Община
3.1.3.1.6	Проект: Изготвяне на ПУП на с. Ковачица, с. Станево и с. Долно Линево	75	МИП/	Община
3.1.3.1.7	Проект: Изготвяне на ПУП на с. Сливата и с. До бри дол	50	МИП/	Община
3.1.3.1.8	Проект: Изготвяне на ПУП на с. Трайково, с. Сталийска махала и с. Замфир	75	МИП/	Община
3.1.3.1.9	Проект: Изготвяне на ПУП на рибарско пристанище и рибна борса във връзка с проект 1.2.1.1.3	30	МИП/	Община
3.1.3.1.10	Проект: Изготвяне на ПУП на пчелна лаборатория и пчелна борса във връзка с проект 1.4.1.1.2	30	МИП/	Община
3.1.3.1.11	Проект: Изготвяне на ПУП на градски крайдунавски плаж и къмпинг	30	МИП/	Община
Приоритет 3.2.		6 000		7
Подобряване качествените характеристики на околната среда. Опазване и възстановяване на природните ресурси.				
Специфична цел 3.2.1.:		3 500		
Подобряване на параметрите на околната среда в селищата от общината				
Мярка 3.2.1.1.: Подобряване на сметосъбирането и сметоизвозването в населените места		3 500		
3.2.1.1.1.	Проект за изграждане на площадка за разделно сметосъбиране в селата от общината	500	МИП/МОСВ/	Община
3.2.1.1.2.	Проект за доставка на нови сметоконтейнери и обслужваща сметоизвозваща транспортна техника в населените места	1 000	МИП/МОСВ/	Община
3.2.1.1.3.	Проект за изграждане на претоварна станция за отпадъци в землището на гр. Лом	2 000	МИП/МОСВ/	Община
Специфична цел 3.2.2.:		2 500		
Подобряване на параметрите на околната среда извън селищата от общината				
Мярка 3.2.2.1.: Разработване на проекти насочени към устойчиви		2 000		

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Номер на проект	Наименование	Индикативна стойност хил. лв.	Източник на финансиране	Отговорник / брой проекти
екологични практики				
3.2.2.1.1.	Проект за компостиране на биологични отпадъци и биомаса в село Замфир	1 500	МИП/МОСВ/	Община
3.2.2.1.2.	Залесяване на ерозирали и пострадали от сеч терени	500	ПРСР/Община	
Мярка 3.2.2.2.: Разработване на проекти за идентифициране, оценка, закриване и саниране на нерегламентираните сметища в общината		1 000		
3.2.2.2.1	Проект: Ликвидиране и рехабилитация на терените с нерегламентираните сметища в землищата на населените места от община Лом	1 000	МОСВ/ПРСР/	Община
Мярка 3.2.2.3.: Реализиране на проекти насочени към подобряване на параметрите на повърхностни и подземни водни тела		500		
3.2.2.3.1	Проект за почистване и корекция на коритото на река Лом в землището на селата Сталийска махала, Трайково и Замфир	500	МОСВ/ПРСР/	Община
Приоритет 3.3.		4 325		8
Повишаване качеството на селищната среда				
Специфична цел 3.3.1.:				
Развитие на инфраструктурата за свободното време и спорт		4 325		
Мярка 3.3.1.1. Подкрепа за проекти за изграждане на материално-техническа база на масови спортни игри		1 700		
3.3.1.1.1	Проект за обновление на материално-техническата база на спортните клубове - бокс, акробатика, футбол, тенис на маса, екстремни водни спортове	500	ПРСР/Община/	Община
3.3.1.1.2	Проект за изграждане на плуven басейн и прилежащи спортни съоръжения в с. До бри дол вкл. с ПЧП	500	ПРСР/Община/	Община
3.3.1.1.3	Проект: Изграждане на спортни детски площадки в селата с население над 500 души /4 площадки/ - Сталийска махала, Райково, Замфир, Ковачица	200	ПРСР/Община	Община
3.3.1.1.4	Проект: Реконструкция и модернизация на съществуващия плуven басейн в I-во ОУ „Никола Първанов" - гр. Лом	300	ПРСР/Община/	Община
3.3.1.1.5	Проект: Изграждане на спортни детски площадки в ромските квартали на град Лом	200	ПРСР/Община	Община
Мярка 3.3.1.2. Подкрепа за проекти за обновление на религиозни храмове и мемориални паметници с културна и социална значимост		2 625		
3.3.1.2.1	Проект за обновление и реставрация на мемориални паметници и прилежащото им пространство на територията на 9-те села от община Лом	225	ПРСР/Община	Община
3.3.1.2.2	Проект за външно обновление и вътрешна реставрация на храмовете в населените места Сталийска махала, Ковачица и Станево	1 400	ПРСР/Община	Община
3.3.1.2.3	Проект за изграждане на нов гробищен парк на гр. Лом	1 000	МИП/Община	Община
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 4.				
ТЕРИТОРИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И СЪБЛИЖАВАНЕ		4 400		6
Приоритет 4.1.				
Териториално сътрудничество в устойчиви транспортни системи		2 000		1
Мярка 4.4.1.1. Подкрепа за проекти подобряващи териториалното		2 000		

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Номер на проект	Наименование	Индикативна стойност хил. лв.	Източник на финансиране	Отговорник / брой проекти
сътрудничество в транспорта и логистиката				
4.4.1.1.1	Публично-частен проект за изграждане на регионален транспортен и спедиторски център в гр. Лом	2 000	ОПИК/ПРСР/	Община
Приоритет 4.2.		600		2
Териториално сътрудничество в сферата на приоритетни икономически дейности.				
Мярка 4.2.1.1. Участие в териториални инициативи подкрепящи развитието на транспорта, земеделието и алтернативния туризъм		600		
4.2.1.1.1	Проект за изграждане на пазарни партньорства със съседни общини в областта на транспорта, земеделието и животновъдството	300	ПРСР/Община/	Община
4.2.1.1.2	Проект за изграждане на партньорства със съседни общини в областта на туризма за предлагане на регионален туристически продукт	300	ПРСР/Община/	Община
Приоритет 4.3.		1 800		3
Териториално сътрудничество на институционално ниво /регионални инициативи.				
Мярка 4.3.1.1. Участие в регионални и трансгранични инициативи и програми подобряващи социалното и икономическо развитие		600		
4.3.1.1.1	Проект за развитието на бизнеса и предприемачеството между фирми от община Лом и Р. Румъния	600	ТГС/ОП Дунав	Община
Мярка 4.3.1.2. Участие в регионални и трансгранични инициативи и програми за подобряване на качеството на живот		1 200		
4.3.1.2.1	Проект за възстановяване на сгради с историческо и културно значение на територията на община Лом и общини от Р. Румъния	600	ТГС/ОП Дунав	Община
4.3.1.2.1	Проект за съвестни прояви с културна и образователна насоченост между община Лом и общини от Р. Румъния	600	ТГС/ОП Дунав	Община
ОБЩО ЗА ОПР ЛОМ 2014 – 2020, в т.ч. число		148 595		122
Местно публично финансиран		7 430		
Централен бюджет		22 289		
Фондове на ЕС		96 587		
Други публични фондове		7 430		
Частно финансиране		14 859		

IV. ОТЧИТАНЕ НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА И ИНФОРМАЦИЯ ЗА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛЕВИТЕ ИМ СТОЙНОСТИ КЪМ КРАЯ НА ПЕРИОДА

Типологията на индикаторите за реализация на ОПР Лом 2014-2020 г., конкретизирани в програмата за реализация, включва следните основни категории:

- индикатори за ресурси (измерват използваните ресурси);
- индикатори за продукти (измерват продуктите, непосредствено реализирани при изпълнението на съответните дейности);
- индикатори за резултати (измерват количествено и качествено осъществената промяна за целевите групи от реализацията на дейността);
- индикатори за въздействие (осъществения принос за изпълнението на приоритетите и мерките за развитие от по-висш йерархичен порядък /синергичен ефект/ извън непосредствените ефекти върху неговите преки бенефициенти). Те включват например средносрочни въздействия върху: а) преките адресати или бенефициенти; б) хора или организации, към които политиката/програмата не е пряко насочена; в) непредвидени въздействия.
- индикатори за контекст / валидни са за цялата територия, население или поголеми обществени групи, без да се прави разграничение между тези, които са били обхванати от политиката/програмата и тези, които не са били достигнати от нея

На етапа на междинна оценка на Общинския План за Развитие на Община Лом за периода 2014 – 2020 година индикаторите са ревизирани, така че да могат да съответстват на концепцията SMART:

- **Specific – точни** – индикаторите трябва да са конкретни и положителни.
- **Measurable – измерими** – индикаторите трябва да бъде насочени към желано бъдещо състояние (в сравнение с базовия индикатор) и да бъдат количествено определени, така че да позволяват измерване.
- **Available/Achievable – постижими** – трябва да бъде възможно да се получат данни за стойността на всеки индикатор и то във времето, когато са необходими.
- **Relevant/Realistic – реалистични** – индикаторите трябва да бъде свързани с целта на плана и също така да бъдат реалистични.
- **Timely – съобразен с времето** – индикаторите трябва да бъде постигнати в определен и предварително зададен период от време, което следва да се вземе предвид и да се посочи в плана.

На тази основа са предложени следните показатели, разпределени по стратегически цели и приоритети на ОПР Лом 2014 – 2020 г. (Таблица 13)

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Таблица 13. Матрица на индикаторите за изпълнение на ОПР ЛОМ 2014 – 2020

Стратегически цели/ Приоритети	Описание на индикатора	Мярка	Базова стойност 2013	Междинна стойност 2015/6 г.	Целева стойност 2020 г
Стратегическа цел 1: Реализиране на икономически растеж, основан на местния природен, културен и демографски потенциал, чрез иновации във водещите икономически дейности	Нефинансови предприятия	брой	681	704	710
	Произведена продукция	хил. лв.	171 873	177 316	185 000
	Приходи от дейността	хил. лв.	304 719	287 798	310 000
	ДМА	хил. лв.	31 205	43 273	52 000
Приоритет 1.1. Повишаване конкурентоспособността и иновативността на местната икономика	Изпълнени проекти за насърчаване на предприемачеството и инвестициите	брой	0	7	15
	Реализирани проекти за публично- частни партньорства	брой	0	1	3
Приоритет 1.2. Създаване на благоприятни условия за привличане на инвестиции. Развитие на партньорства.	Новосъздадени/ развити клъстери	брой	0	0	1
	Обучени служители на общинската администрация (с натрупване)	брой	0	80	120
	Бизнес форуми, проведени на територията на община Лом в подкрепа на изграждането на бизнес мрежи и клъстери	брой	0	2	4
Приоритет 1.3. Развитие на устойчив висококачествен регионален туризъм	Места за настаняване в туризма	брой	3	4	6
	Новоразработени туристически продукти на територията на общината	брой	0	1	2
	Новосъздадени добри практики за устойчив туризъм	брой	0	1	3
	Туристически атракции, създадени или реновирани и експонирани	брой	0	1	3
Приоритет 1.4. Развитие на модерно и конкурентноспособно земеделие	Подкрепени групи и организации на производителите по Мярка 9 на ПРСР	брой	0	0	2
	Реализирани лесоустройствени проекти	брой	0	1	3
	Реализирани проекти по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от ПРСР	брой	0	1	5
	Реализирани проекти по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от ПРСР	брой	0	0	3
	Реализирани проекти по подмярка 6.1 "Стартова помощ за млади земеделски стопани" на ПРСР	брой	0	4	8
	Реализирани проекти по подмярка 6.3 "Стартова помощ за развитието на малки стопанства" на ПРСР	брой	0	0	3
Стратегическа цел 2. Подобряване на условията за живот, социалните услуги и личната сигурност	/Годишна/ средна работна заплата	лв.	Няма данни	Няма данни	9 000
	Равнище на безработицата	%	18,53	17,5	12
	Равнище на продължителната безработица	%	10,83	7,29	6
	Заети лица	брой	4 470	4 207	4 470
Приоритет 2.1. Подобряване качеството на образованието и създаване на условия за	Ученици със средно образование от община Лом продължили образованието си във ВУЗ	брой	0	231	250

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Стратегически цели/ Приоритети	Описание на индикатора	Мярка	Базова стойност 2013	Междинна стойност 2015/6 г.	Целева стойност 2020 г
развитие на младите хора	Реновирани образователни заведения, в т.ч. с мерки за енергийна ефективност	брой	0	1	3
	Нови транспортни средства	брой	6	8	9
	Ученици, получили средно образование в училища от община Лом	брой	0	633	633
Приоритет 2.2. Създаване на възможности за трудова заетост, намаляване на бедността и риска от социална изолация	Реализирани проекти/ инициативи, насочени към безработните лица	брой	10	12	14
	Изпълнени проекти за предоставяне на социални услуги за лица в риск или уязвими групи	брой	2	5	10
	Лица, получили социални услуги по проекти за предоставяне на социални услуги за лица в риск	брой	70	396	400
	Новосъздадените/реновирани социални сгради и заведения	брой	0	1	3
	Новоизградени социални жилища	брой	0	0	1
Приоритет 2.3. Повишаване качеството на здравеопазването и подобряване достъпа до обектите на здравната инфраструктура	Новосъздадени/реновирани и/или оборудвани здравни заведения	брой	0	0	1
	Ново оборудване и линейки за ЦСМП	брой	0	2	3
	Центрове за възрастни хора	брой	3	3	4
Приоритет 2.4. Развитие на културата и културните институции. Опазване, популяризиране и развитие на културното наследство.	Изградени/реновирани обекти за културни, младежки и спортни дейности	брой	0	0	2
	Културни, младежки и спортни събития, организирани по проекти на общината	брой	0	0	2
Приоритет 2.5. Повишаване на административния капацитет и ефективността на публичните услуги за гражданите и бизнеса	Реализирани проекти, подобряващи административното и информационно обслужване	брой	2	2	4
	Предоставяни публични електронни услуги	брой	0	0	5
	Проекти за обучение и преквалификация на служители от общинска администрация	брой	2	5	7
Стратегическа цел 3. Развитие на техническа инфраструктура, водеща до растеж и опазване на околната среда	Относителен дял от населението в общината с подобрена техническа (пътна, ВиК, друга) инфраструктура	%	0	75	100
	Относителен дял на населението, повлияно от мерки за опазване на околната среда/ борба с природните рискове	%	0	20	50
Приоритет 3.1. Изграждане на нова и модернизиране на съществуващата техническа инфраструктура	Реализирани проекти за благоустрояване в селищата на общината (площади, паркове, градинки, детски и спортни площадки)	брой	0	2	5
	Рехабилитирана общинска пътна мрежа	км	0	1,6	8
	Рехабилитирана улична мрежа и	кв. м.	0	19 827	40 000

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Стратегически цели/ Приоритети	Описание на индикатора	Мярка	Базова стойност 2013	Междинна стойност 2015/6 г.	Целева стойност 2020 г
	тротоари				
	Рехабилитирани зелени площи и съпътстваща инфраструктура	дка	0	41 511	60 000
	Енергийно-ефективни лампи за обществено осветление в населените места	брой	0	0	100
	Изградена/рехабилитирана ВиК мрежа	км	0	0,815	2
	Нови ПУП за инвестиционни проекти	брой	0	11	20
Приоритет 3.2. Подобряване качествените характеристики на околната среда. Опазване и възстановяване на природните ресурси.	Проекти за опазване на околната среда	брой	0	3	5
	Въведени системи в населените места за разделно събиране на битовите отпадъци	брой	0	1	1
	Изградени пречиствателни станции за отпадни води	брой	0	0	1
	Закрити и рехабилитирани нерегламентирани депа за битови отпадъци	брой	0	0	1
Приоритет 3.3. Повишаване качеството на селищната среда	Нови спортни съоръжения	брой	0	4	10
	Изградени детски площадки	брой	0	6	10
	Обновени храмове и мемориални паметници (подмярка 7.6. на ПРСР)	брой	0	0	2
Стратегическа цел 4. Стартиране на териториални инициативи за сближаване	Чуждестранни партньори	брой	0	5	10
Приоритет 4.1. Териториално сътрудничество в устойчиви транспортни системи	Реализирани проекти по ТГС в областта на териториално сътрудничество в устойчиви транспортни системи	брой	2	6	10
Приоритет 4.2. Териториално сътрудничество в сферата на приоритетни икономически дейности	Реализирани проекти по ТГС в областта на териториално сътрудничество в сферата на приоритетни икономически дейности	брой	0	4	8
Приоритет 4.3. Териториално сътрудничество на институционално ниво /регионални инициативи	Проекти за регионални инициативи на институционално ниво, подобряващи параметри на качеството на живот в общината	брой	0	6	10

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

V. ПРЕГЛЕД НА ПОСТИГНАТИЯ НАПРЕДЪК В ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА КАТО ЦЯЛО И ИНФОРМАЦИЯ ЗА СТЕПЕНТА НА ПОСТИГАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА, ПРИОРИТЕТИТЕ И ЦЕЛИТЕ НА ПЛАНА

За периода на изпълнение на Общинския план за развитие на община Лом за 2014 – 2020 година са изпълнени 105 проекта, финансирани чрез структурните и кохезионните фондове на ЕС и/или международни двустранни програми.

От тези 105 проекта, 26 приключили, а останалите 79 са на различни етапи в процеса на тяхното изпълнение. От всичките проекти, 28 се изпълняват директно от Община Лом в изпълнение на ОПР Лом 2014 – 2020 и на ИПГВР Лом 2014 – 2020г. (Таблица 4). Наред с тези проекти, през периода на изпълнение на Общинския план за развитие на Община Лом за периода 2014 – 2020 година са изпълнявани и стартирали през предходния период (ОПР Лом 2007 – 2013) 14 проекта (Таблица 14).

Таблица 14. Списък на проектите, изпълнявани по ОПР Лом 2007 – 2013 и включени в ОПР ЛОМ 2014 – 2020

Наименование на договора	Обща стойност	БФП	Финанс. от бенефициент	Реално изплатени суми	Начало на изпълнение	Край на изпълнение
Технологично обновление на МБАЛ "св. Николай Чудотворец" - гр. Лом	3 642 344,36	3 370 278,71	272 065,65	3 642 344,36	2012	2014
Изграждане на зелена и достъпна градска среда в гр. Лом	4 988 202,07	4 738 791,97	249 410,10	4 988 202,07	2013	2015
"Подготовка на инвестиционни проекти включени в зоните за въздействие и постигане на готовност на Община Лом за кандидатстване през следващия програмен период 2014-2020г."	421 369,00	421 369,00	0,00	421 369,00	2013	2015
Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики в Община Лом	76 004,35	76 004,35	0,00	76 004,35	2013	2015
Община Лом –компетентна и ефективна администрация	88 965,57	88 965,57	0,00	88 965,57	2014	2014
Повишаване на квалификацията на служителите в общинската администрация	89 736,79	89 736,79	0,00	89 736,79	2013	2014
Изграждане на ЦНСТ в град Лом	802 768,00	802 768,00	0,00	802 768,00	2012	2014

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Наименование на договора	Обща стойност	БФП	Финанс. от бенефициент	Реално изплатени суми	Начало на изпълнение	Край на изпълнение
Център за настаняване от семеен тип „Мечта“	166 546,96	166 546,96	0,00	166 546,96	2012	2014
Защитено жилище за лица с психични разстройства - Лом	119 449,00	119 449,00	0,00	119 449,00	2013	2015
Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики в община Лом	78 639,30	78 639,30	0,00	78 639,30	2013	2014
Традиции и иновации в предоставянето на социални услуги за лица с психични разстройства	272 828,63	272 828,63	0,00	272 828,63	2013	2014
Търговски логистичен център за развитие на трансграничен бизнес и търговия	2 206 089,97	2 157 997,21	48 092,76	2 206 089,97	2012	2014
Обновяване и създаване на дребномасщабна инфраструктура и развитие на спорта в Община Лом и Градска Община Пантелей, гр. Ниш	1 029 577,00	1 029 577,00	0,00	1 029 577,00	2012	2014
Подобряване на регионалната достъпност в пограничен район чрез ремонт на локален път преминаващ през лозови масиви в Община Лом и Община Пантелей	1 681 306,00	1 681 306,00	0,00	1 681 306,00	2012	2014
ОБЩО	13 457 737,03	12 936 261,28	569 568,51	13 457 737,03		

Таблица 15. Списък на проектите, изпълнявани по ОПР ЛОМ 2014 – 2020

Номер на проектно предложение	Наименование на проекта	Обща стойност	БФП	Собствено съфинансиране	Реално изплатени суми	Продължителност (месеци)	Статус на изпълнение
BG05M9OP00 1-2.019-0013	Равен достъп до услуги за всяко дете	935 324,24	935 324,24	0	187 064,85	33	В изпълнение
BG05M9OP00 1-2.117-0001	Звено за предоставяне на интегрирани услуги в домашна среда	391 154,40	391 154,40	0	0,00	14	В изпълнение
BG05M9OP00 1-2.103-0079	Патронажна грижа в Община Лом	99 983,52	99 983,52	0	19 996,70	6	В изпълнение
BG05M9OP00 1-2.040-0034	Патронажна грижа в община Лом	241 387,01	241 387,01	0	236 043,65	16	В изпълнение
BG05M9OP00 1-2.101-0087	Патронажна грижа в община Лом	251 220,00	251 220,00	0	241 280,50	9	В изпълнение
BG05FMOP00 1-5.001-0029	Осигуряване на топъл обяд в град Лом	36 085,50	36 085,50	0	7 217,10	4	В изпълнение
BG05FMOP00 1-3.002-0119	Осигуряване на топъл обяд в град Лом	225 730,69	225 730,69	0	225 730,69	33	Приключен

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Номер на проектно предложение	Наименование на проекта	Обща стойност	БФП	Собствено съфинансиране	Реално изплатени суми	Продължителност (месеци)	Статус на изпълнение
BG05M9OP001-2.030-0002	Звено за предоставяне на подкрепящи услуги в домашна среда	391 165,60	391 165,60	0	151 804,28	15	В изпълнение
BG05M9OP001-2.002-0121	Звено за почасово предоставяне на услуги за социално включване	499 179,00	499 179,00	0	495 493,56	23	Приключен
BG05M2OP001-3.002-0180	Заедно в училище	641 402,00	641 402,00	0	626 229,53	35	Приключен
BG05M9OP001-2.004-0014	„Община Лом – в грижа за децата”	1 013 814,86	1 013 814,86	0	783 411,43	55	В изпълнение
BG16RFOP001-1.034-0003	„Осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими групи от населението на територията на община Лом”	1 496 909,78	1 496 909,78	0	0	30	В изпълнение
BG16RFOP001-1.034-0001	Модернизирана образователна инфраструктура в град Лом	11 795 862,65	11 695 862,65	100 000,00	10 163 133,81	30	В изпълнение
BG16RFOP001-5.001-0006	Осигуряване на устойчива социална среда за деца в община Лом	794 999,74	714 999,74	80 000,00	794 999,74	24	Приключен
BG16RFOP001-8.001-0020	Осигуряване на капацитет за ефективно управление и администриране на процесите по градско възстановяване и развитие на град Лом	92 450,00	92 450,00	0	60 328,77	90	В изпълнение
BG16RFOP001-1.034-0002	Обновени градски пространства в град Лом	2 545 191,24	2 545 191,24	0	2 545 191,24	30	Приключен
12/07/2/0/0053 2/ от 13.12.2017 г.	„Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от ПРСР 2014-2020 г. за проект: „Рехабилитация на общински път MON 1132 /III-114/ Сталийска махала – Граница общ. (Лом-Медковец) – Аспарухово – Расово /II-81/ и общински път MON 2136 /III-114, Лом – Сталийска махала/ – Трайково – Замфир – Лом, кв. Младеново /II-81/, община Лом“	5 695 896,72	5 684 451,22	11 445,50	5 604 689,76	30	приключен
BG06RDNP001-7.001-0141	Реконструкция и рехабилитация на улици и тротоари в селата Трайково, Ковачица, Замфир и Сталийска махала, община Лом	1 108 418,07	1 108 418,07	0	0,00	36	В изпълнение
BG06RDNP001-7.008-0040	„Реконструкция, ремонт и внедряване на мерки за енергийна ефективност в сградите на кметствата – с. Сталийска махала, с. Замфир и с. Долно Линево, община Лом“	164 066,60	164 066,60	0	0,00	36	В изпълнение
BG06RDNP001-19.057-0001	Реконструкция на междублоково пространство в ж.к. "Зорница", гр. Лом	249 355,79	249 355,79	0	0,00	36	В изпълнение

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Номер на проектно предложение	Наименование на проекта	Обща стойност	БФП	Собствено съфинансиране	Реално изплатени суми	Продължителност (месеци)	Статус на изпълнение
BG06RDNP001-19.057-0004	Изграждане на мемориален парк в гр. Лом	167 742,60	167 742,60	0	0,00	36	Сключен
BG16M1OP002-2.005-0019	Проектиране и изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци	3 213 756,60	2 410 619,56	803 137,04	317 849,68	34	В изпълнение
BG16M1OP002-4.003-0013	„Укрепване на свлачища в кв. Боруна, град Лом“	8 499 767,73	8 499 767,73	0		30	В процес на изпълнение
BG04-02-03-055-003	„Използване на възобновяема енергия в домове за възрастни хора в с. Добри дол и административната сграда на Община Лом“	595 616,58	595 616,58	0	547 389,40	24	приключен
	"Инженеринг - проектиране, авторски надзор и СМР за обект: "Основно обновяване на зала "Балканиада" - гр. Лом"	2 838 000,00	2 038 000,00	800 000,00			В изпълнение
BGSER	„Създаване на предпоставки за по-добра достъпност до туристически атракции в Пантелей и Лом чрез подобряване на туристическата инфраструктура и увеличаване броя на туристите“	1 170 687,71	1 170 687,71	0	1 170 687,71	24	приключен
ROBG15.2.1.056	“Интегрирана мултимедийна платформа за активна култура и туризъм”-ИМПАКТ	274 862,04	274 862,04	0	274 862,04	24	приключен
ROBG-409	„Превенция на горските пожари в Долж и Лом, обл. Монтана“	1 565 973,43	1 565 973,43	18 611,56		24	В изпълнение
ОБЩО		46 996 004,10	45 201 421,56	1 794 582,54	16 889 357,07		

Така, общата стойност на проектите, изпълнявани директно от Община Лом за периода на изпълнение на ОПР Лом 2014 – 2020 година е близо 60.5 милиона лева. Общата стойност на всички проекти, изпълнявани на територията на община Лом за периода 2014 – 2020 година е 79 365 хиляди лева, в т. число 70 931 хиляди лева са безвъзмездна финансова помощ и 8 481 хиляди лева са собствено финансиране. По този начин е налице 53,40% финансово изпълнение на индикативната стойност на проектите за изпълнение в Общинския план за развитие на Община Лом за периода 2014 – 2020г.

Анализът на изпълняваните проекти по под приоритети е както следва:

ПРИОРИТЕТ 1. УСТОЙЧИВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ И ИНОВАЦИИ

Общото изпълнение на проекти по приоритет 1. е 19 792 хиляди лева, с което е изпълнен 39,62% от индикативния финансов план.

- По Приоритет 1.1. „Повишаване конкурентоспособността и иновативността на местната икономика“ има реализирани над 30 проекта, които са свързани с реализация на мерките по програмата за повишаване на конкурентоспособността.

Разбила се, има и няколко средни и големи предприятия (Ломско пиво АД), които са реализирали няколко по-значими проекти за повишаване на

производствения капацитет и подобряване на енергийната и ресурсната ефективност.

- По Приоритет 1.2. „Създаване на благоприятни условия за привличане на инвестиции. Развитие на партньорства“ има реализирани 7 проекта, 6 от които са свързани с насърчаване на Местната инициативна група (МИГ-Лом) по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020.

Има и реализиран проект "Използване на възобновяема енергия в домове за възрастни хора в с. Добри дол и административната сграда на Община Лом", финансиран по грантова схема BG 04-02-03 „Мерки за повишаване на енергийната ефективност и използване на възобновяема енергия в общински и държавни сгради и локални отоплителни системи“ - Компонент 2, с финансовата подкрепа на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство.

- По Приоритет 1.3. Развитие на устойчив висококачествен регионален туризъм. през 2015 г. Община Лом е включена като партньор в проект „Интегрирана мултимедийна платформа за активна култура и туризъм ИМПАКТ“, реализиращ се по Програма за трансгранично сътрудничество „Румъния-България“ 2014-2020 г. на обща стойност 1 387 448, 53 EUR. В рамките на проекта се създава информационна платформа за туристически услуги, която ще включва и предлаганите се на територията на нашата община услуги, както и наличните забележителности. Отговорност на Община Лом като партньор е изпълнението на дейността по обединяването на съществуващи туристически маршрути в трансграничната територия между България и Румъния. Тази дейност има за цел да събере информация за вече разработени тематични туристически маршрути, както и да идентифицира и разработи липсващите връзки между тях.

През месец април 2015 г. е възложено извършването на археологическо наблюдение на изкопните работи по проект „Изграждане на зелена и достъпна градска среда в град Лом“, подобект „Изграждане и възстановяване на градска крайречна зона – втори етап, комплекс „Калета“ и междублоково пространство“ и археологическо проучване на разкопания участък, част от аварийните работи по канализация в кв. „Калета“ от крепостната стена от антична крепост „Алмус“. В резултат от археологическото наблюдение и проучване е разкрита част от крепостната стена, и е открита изложба, която представя намерените находки от крепостта. Експозицията включва артефакти от изследвания на Западната крепостна стена на Алмус като мраморна глава на Херакъл, части от оброчни плочки на бог Митра, стъклени и глинени съдове от римската и късноантичната епоха. Проучването е финансирано със средства от бюджета на Община Лом на стойност 18 960, 00 лв. без ДДС.

- По Приоритет 1.4. Развитие на модерно и конкурентноспособно земеделие. В общината има реализирани няколко проекта, финансирани по Програмата за

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

развитие на селските региони 2014 – 2020г. По Проекти по подмярка 4.1. "Инвестиции в земеделски стопанства" са подкрепени 3 предприятия, а по подмярка 6.1. "Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти" са подкрепени 7 предприятия.

В допълнение, Към 31.12.2015 г. приключи изпълнението на проект „Съвместно изграждане на центрове за развитие на трансграничен бизнес и търговия в град Лом (България) и Дабулени (Румъния)” финансиран с Договор No 95902/21.12.2012 г. по Програма „Румъния-България“ 2007-2013. Изграденият Търговско логистичен център за развитие на трансграничен бизнес и търговия – гр. Лом постига цялостно обновяване на градския кооперативен пазар, чрез премахване на вече функционално амортизирани сгради и павилиони в района на пазара и подмяната им с нова ниско етажна многофункционална сграда. На обновения пазар производители и търговци разполагат с условия за предлагане на земеделски и животински продукти. Като бюджет, проектът е включен към приоритетна област 4 за трансгранично сътрудничество.

В обобщение са представени проектите, финансирани по Приоритет 1.

Таблица 16. Списък на проектите, изпълнявани по Приоритетна област 1 на ОПР ЛОМ
2014 – 2020

	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Бюджет (в хил. лв.)
1	Проект "Подобряване на производствения капацитет и повишаване на конкурентоспособността на "Ломско пиво" АД"	ОПИК	"Ломско пиво" АД	1 746
2	Проект: Повишаване на енергийната и ресурсна ефективност - 2 бр. подкрепени предприятия	ОПИК	Бизнес организации	5 796
3	Проект: Повишаване конкурентоспособността, подобряване на капацитета и експортния потенциал - 5 бр. подкрепени предприятия	ОПИК	Бизнес организации	1 918
4	Проект: Доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на пристанищни приемни съоръжения (ППС) в българските пристанища за обществен транспорт с национално значение	ОПИК	ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ "ПРИСТАНИЩНА ИНФРАСТРУКТУРА"	158
5	Проект: Предприемаческа идея в областта на здравеопазването и медицината	ОПИК	ОПТИКУС ЕООД	250
6	Проект: Преодоляване недостига на средства и липсата на ликвидност, настъпили в резултат от епидемичния взрив от COVID-19 - 25 бр. подкрепени предприятия	ОПИК / ПМДР	Бизнес организации	645
7	Проект: Подкрепа за развитие на аквакултури - 2 бр. подкрепени предприятия	ПМДР	Бизнес организации	1 796
8	Проекти по подмярка 1.1. „Професионално обучение и придобиване на умения“ - 2 бр. подкрепени предприятия	ПРСР	Бизнес организации	0
9	Проекти по подмярка 4.1. "Инвестиции в земеделски стопанства" - 3 бр. подкрепени предприятия	ПРСР	Бизнес организации	3 962
10	Проекти по подмярка 6.1. "Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти" - 7 бр. подкрепени предприятия	ПРСР	Бизнес организации	323
11	Проекти по подмярка 19.х. "Подкрепа за местно	ПРСР	Бизнес организации	552

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Бюджет (в хил. лв.)
	развитие" - 6 бр. подкрепени предприятия от МИГ-Лом			
12	Археологическо проучване на разкопания участък, част от аварийните работи по канализация в кв. „Калета“ от крепостната стена от антична крепост „Алмус“.	Общински бюджет	Община Лом	19
13	Търговски логистичен център за развитие на трансграничен бизнес и търговия	ИНТЕРРЕГ	Община Лом	2 206
14	Подготовка на инвестиционни проекти включени в зоните за въздействие и постигане на готовност на Община Лом за кандидатстване през следващия програмен период 2014-2020г	ОПРР	Община Лом	421
ОБЩО по Приоритет 1.				19 792

ПРИОРИТЕТ 2. ЖИЗЕН СТАНДАРТ И КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ

Общото изпълнение на проекти по приоритет 2. е 18 516 хиляди лева, с което е изпълнен 60,80 % от индикативния финансов план.

- По Приоритет 2.1. Подобряване качеството на образованието и създаване на условия за развитие на младите хора. има реализирани 6 проекта за подобряване на Достъпа до качествено образование на деца и ученици от маргинализирани общности. Бенефициенти на проектите по тази мярка са: Второ основно училище "Константин Фотинов", Основно училище "Св. Св. Кирил и Методий", Професионална гимназия по производствени технологии, Професионална гимназия по хранене и земеделие "Дмитрий Ив. Менделеев", Първо основно училище "Никола Първанов" и Средно училище "Димитър Маринов".
- Изпълнен е проект: „Аварийен ремонт на училищна сграда на ПГ „Н. Геров“ и на СУ „Д. Маринов“, както и проект за "Ремонт ПДГ – с. Трайково, част от сграда на СУ „Отец Паисий“ който е финансиран от Проект „Красива България“.

В рамките на този приоритет Община Лом изпълнява проект по Оперативна програма „Наука и образование и интелигентен растеж“ 2014-2020 за изпълнение на проект BG05M2OP001-3.002- 0180 – C001 - „Заедно в училище“ на стойност 641 402.00 лв. Основна цел на проекта е създаване на условия за равен достъп до качествено образование и успешна социална адаптация на ученици от етнически малцинства и/или от маргинализирани обществени групи и от семейства, търсещи или получили международна закрила в Община Лом.

- По Приоритет 2.2. Създаване на възможности за трудова заетост, намаляване на бедността и риска от социална изолация са реализирани няколко проекта, както от община Лом, така и от бизнес организации.

По проект "Осигуряване на топъл обяд в град Лом", финансиран от Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане фонд

за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица се предоставя храна на 135 лица и семейства от град Лом, които са крайно нуждаещи се и отговарят на определени условия.

По проект: „Община Лом – в грижа за децата“ са предоставени интегрирани услуги за ранно детско развитие на територията на община Лом, насочени към 250 деца от 0 до 7 годишна възраст от уязвими групи, вкл. деца с увреждания и техните семейства, както и бъдещи родители.

По проект: "Използване на възобновяема енергия в домове за възрастни хора в с. Добри дол и административната сграда на Община Лом“ е постигнато намаляване на потреблението на енергия и разходите за нея, както и намаляване на емисиите на парникови газове и замърсители на въздуха.

По проект „Нови възможности за грижа“ Община Лом цели подобряване качеството на живот на хора с увреждания и възрастни болни лица, както и преодоляване последиците от социалното изключване и бедността.

Други проекти, които община Лом реализира в това приоритетно направление се включват:

- Проект „Звено за почасово предоставяне на услуги за социално включване“, който е насочен към подобряване качеството на живот и на достъпа до услуги за социално включване в отговор на комплексни потребности на 70 лица с увреждания в невъзможност за самообслужване.
- проекти „Приеми ме 2015“ и „И аз имам семейство“ на Агенцията за социално подпомагане. Проектите предоставят услугата „приемна грижа“. Назначени са 2 лица на трудов договор – социални работници, сключени са договори с 15 професионални приемни семейства, в които са настанени 17 деца.
- Проект за социално включване „Община Лом – в грижа за децата“, финансиран от Международната банка за възстановяване и развитие (Световната банка) е с основна цел на проекта - подобряване общото благосъстояние на децата от 0 - 7 г. в Община Лом
- Проект "Подкрепа за достоен живот" се осъществява от Агенцията за социално подпомагане и партньор Община Лом и предоставя социални услуги за грижи в домашна среда.
- Проект „Изграждане на център за настаняване от семеен тип в град Лом“ е създадена предпоставка за създаване на социална услуга, предназначена за дългосрочно настаняване на деца с интелектуално и/или физическо увреждане, които нямат възможност да живеят със своите семейства или в друга форма на семейна грижа. Целта на услугата е да осигури максимално близки до семейните условия за живот на деца с увреждания, като предоставя специализирана подкрепа за развитие и необходимите битови условия, емоционална и психологическа стабилност, социални контакти и живот в общността.

Участието на бизнеса при реализацията на този приоритет се заключава в изпълнение на проекти по няколко програми:

- По Проект: Обучение на заети и откриване на нови работни места, финансиран по ОП Развитие на Човешките ресурси 2014 – 2020г. са подкрепени 8 предприятия.
- По Проект: Разкриване на нови работни места за безработни, финансиран по ОП Развитие на Човешките ресурси 2014 – 2020г. са подкрепени 5 предприятия.
- По Проект: Подкрепа за младите хора, финансиран по ОП Развитие на Човешките ресурси 2014 – 2020г. са подкрепени 2 предприятия.
- По Приоритет 2.3. Повишаване качеството на здравеопазването и подобряване достъпа до обектите на здравната инфраструктура са реализирани 2 проекта.

Изпълнен е основният проект по приоритета - “Технологично обновление на МБАЛ "Св. Николай Чудотворец" - гр. Лом” с обща цел: Оборудване и ремонт на общинското лечебно заведение за болнична помощ в гр. Лом за осигуряване на качествено медицинско болнично обслужване в социално-чувствителен регион. По него е закупена нова медицинска техника и апаратура - 1 рентгенов апарат - графия, дигитален; 1 рентгенов апарат – с рамо за ортопедия; 1 компютърен томограф - 16 срезова; 1 мамограф; 2 рентгенови апарати – Кугел; 3 ехографи; 1 гастроскоп; 1 колоноскоп; 1 бронхоскоп; 1 биохимичен анализатор; Осигурени 10 ЕКГ; Осигурени 2 стерилизационни камери; 1 лабораторен автоматичен анализатор за биохимична идентификация на микроорганизми; лапароскопски набор апарати за диагностика и лечение; комплект хирургичен инструментариум за лапароскопска и конвенционална хирургия; 4 операционни маси; 7 хемодиализни апарати; Осигурени 30 пациентни монитори, свързани в система за видеонаблюдение.

Освен горния проект, по Проект: Подобряване достъпа до устойчиви здравни и социални услуги, финансиран по ОП Развитие на Човешките ресурси 2014 – 2020 година са подкрепени 2 социални организации на обща стойност 521 хиляди лева.
- По Приоритет 2.4. Развитие на културата и културните институции през 2015 г. по Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния – България 2014-2020 г. Община Лом в партньорство с кметство Пленица подготви проектно предложение с наименование "Нови хоризонти за трансграничен устойчив културен разцвет между село Сталийска махала, Община Лом (България) и Община Пленица (Румъния)" на обща стойност 2 552 573, 86 евро.
- По Приоритет 2.5 Повишаване на административния капацитет и ефективността на публичните услуги за гражданите и бизнеса са завършени няколко проекта:
 - През 2014 г. са завършени и три проекта по ОПАК: проект "Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики в Община Лом" – изготвен е Общинският план за развитие 2014-2020; проект

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

"Община Лом –компетентна и ефективна администрация" - проведени са обучения на служители на администрацията; Проект "Повишаване на квалификацията на служителите в общинската администрация" - проведени са обучения на служители на администрацията.

В обобщение са представени проектите, финансирани по Приоритет 2.

Таблица 17. Списък на проектите, изпълнявани по Приоритетна област 2 на ОПР ЛОМ
2014 – 2020

	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Бюджет (в хил. лв.)
1	Проект: Обучение на заети и откриване на нови работни места - 8 бр. подкрепени предприятия	ОПРЧР	Бизнес организации	1 206
2	Проект: Разкриване на нови работни места за безработни - 5 бр. подкрепени предприятия	ОПРЧР	Бизнес организации	328
3	Проект: Подкрепа за младите хора - 2 бр. подкрепени предприятия	ОПРЧР	Бизнес организации	145
4	Проект: Достъп до качествено образование на деца и ученици от маргинализирани общности - 6 бр. подкрепени училища	ОПРЧР	Общински училища	978
5	Проект: Подобряване достъпа до устойчиви здравни и социални услуги - 2 бр. подкрепени социални организации	ОПРЧР	НПО	521
6	Проект: „Аварийен ремонт на училищна сграда на ПГ „Н. Геров“ и на СОУ „Д. Маринов“, УПИ II, кв. 28 по плана на гр. Лом, ПИ с идентификатор 44238.505.751, ул. „Дунавска“ № 67, гр. Лом, обл. Монтана“	Централен бюджет	Община Лом	499
7	„Ремонт на ПДГ – с. Трайково“	Проект „Красива България“ 2016	Община Лом	32
8	„Реконструкция, ремонт и внедряване на мерки за енергийна ефективност в сградите на кметствата – с. Сталийска махала, с. Замфир и с. Долно Линево, община Лом“	ПРСР	Община Лом	164
9	Закупуване на компютърни конфигурации за училища и община	Общински бюджет	Община Лом	24
10	Проект „Защитено жилище за лица с психични разстройства“ - Лом	ОПРЧР	Община Лом	120
11	Проект "Център за настаняване от семеен тип "Мечта"	ОПРЧР	Община Лом	167
12	Проект "Да вземем живота си в свои ръце"	ОПРЧР	Фондация „Рома-Лом“ - Лом	173
13	Проект "Подай ръка"	ОПРЧР	Община Лом	209
14	Проект "Звено за услуги в домашна среда – Лом"	ОПРЧР	Община Лом	229
15	Проект "Изграждане на ЦНСТ в град Лом"	ОПРЧР	Община Лом	803
16	Проект "Традиции и иновации в предоставянето на социални услуги за лица с увреждания"	ОПРЧР	Община Лом, фондация "Де Пасерел" Холандия и България"	219
17	Проект "Подкрепа за достоен живот"	ОПРЧР	Агенция за социално подпомагане; Община Лом	765
18	Проект "Звено за почасово предоставяне на услуги за социално включване"	ОПРЧР	Община Лом	499
19	Проект "Нова възможност за грижа" - услуга "личен асистент"	ОПРЧР	Агенция за	301

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Бюджет (в хил. лв.)
			социално подпомагане; Община Лом	
20	Проекти "Приеми ме" и "И аз имам семейство" - социална услуга "приемна грижа"	ОПРЧР	Агенция за социално подпомагане; Община Лом	647
21	Проект "Община Лом – в грижа за децата"	Световна банка	Община Лом	573
22	Проект "Община Лом – в грижа за децата" II	ОПРЧР	Община Лом	588
23	Проект "Кухненско оборудване и обзавеждане на Домашен социален патронаж - Лом"	Фонд „Социална закрила“ към МТСП	Община Лом	30
24	Проект "Осигуряване на топъл обяд в град Лом"	Оперативна програма "Храни"	Община Лом	211
25	Проект „Използване на възобновяема енергия в домове за възрастни хора в с. Добри Дол и административната сграда на Община Лом“	ФМ на ЕИП	Община	761
26	Модернизирание на сгради на социалната инфраструктура - ЦСРИ, ЦНСТ, ЦВН, ДЦСХ	Общински бюджет	Община Лом	59
27	Проект "Квалифицирани работници на всички нива в сферата на хлебопроизводството и сладкарството във "ВИП СИМЕРС ГРУП" ООД"	ОПРЧР	"ВИП СИМЕРС ГРУП" ООД	324
28	Проект "Технологично обновление на МБАЛ "Св. Николай Чудотворец" - гр. Лом"	ОПРР	Община Лом	3 642
29	Проект "Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики в Община Лом"	ОПАК	Община Лом	79
30	Проект "Община Лом –компетентна и ефективна администрация"	ОПАК	Община Лом	89
31	Проект "Повишаване на квалификацията на служителите в общинската администрация"	ОПАК	Община Лом	90
32	Проект по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ за изготвяне на ВОМР стратегия за Община Лом	ПРСР	Община Лом	57
33	Звено за почасово предоставяне на услуги за социално включване	ОПРЧР	Община Лом	499
34	ЗВЕНО ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПОДКРЕПЯЩИ УСЛУГИ В ДОМАШНА СРЕДА	ОПРЧР	Община Лом	391
35	ПАТРОНАЖНА ГРИЖА В ОБЩИНА ЛОМ	ОПРЧР	Община Лом	251
36	Осигуряване на топъл обяд в град Лом	ОПРЧР	Община Лом	226
37	ПАТРОНАЖНА ГРИЖА В ОБЩИНА ЛОМ	ОПРЧР	Община Лом	100
38	ПАТРОНАЖНА ГРИЖА В ОБЩИНА ЛОМ	ОПРЧР	Община Лом	241
39	Осигуряване на топъл обяд в град Лом	ОПРЧР	Община Лом	36
40	ЗАЕДНО В УЧИЛИЩЕ	ОПРЧР	Община Лом	641
41	Равен достъп до услуги за всяко дете	ОПРЧР	Община Лом	935
42	ЗВЕНО ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНТЕГРИРАНИ УСЛУГИ В ДОМАШНА СРЕДА	ОПРЧР	Община Лом	391
43	Традиции и иновации в предоставянето на социални услуги за лица с психични разстройства	ОПРЧР	Община Лом	273

ОБЩО ПРИОРИТЕТ 2

18 516

ПРИОРИТЕТ 3. ИНФРАСТРУКТУРА И ОКОЛНА СРЕДА

Общото изпълнение на проект по приоритет 3. е 44 077 хиляди лева, с което е изпълнен 69,10 % от индикативния финансов план.

- По Приоритет 3.1. Изграждане на нова и модернизиране на съществуващата техническа инфраструктура. има реализирани няколко значими проекта в изпълнение на ИПГВР Лом 2014 – 2020 г.

Изпълнен е проект „Изграждане на зелена и достъпна градска среда в град Лом” с цел чрез подобряване на физическата, жизнена и екологична среда в град Лом да се повиши качеството на живот и да се създадат нови възможности за икономическо и социално развитие на града. Извършено е СМР на обектите: „Изграждане и възстановяване на градска крайречна зона – втори етап, комплекс „калета” и междублоково пространство“; „Рехабилитация подходи към централна градска част“; „Реконструкция зона за пешеходен достъп от жп гара до подобект: благоустройство терена затворен между ул. ”Пристанищна”, ул. „Цв. Павлов”, ул. ”Бозвели”, ул. ”Безименна” и ул. ”Хан Омуртаг“. Резултати от изградената зелена и достъпна градска среда в град Лом под формата на конкретни продукти са: изградена велоалея с дължина 1250 м; рехабилитирани 26 460 м² зелени площи; изградена поливна система за поддържане на зелените площи във всички обекти на интервенция; монтирани 306 осветителни тела; монтирани в зоната на инвестиционна интервенция - 126 броя пейки, 2 броя чешми, 67 бр. кошчета за отпадъци, художествено естетическа композиция от камък - 1 бр.; монтирани детски съоръжения – 27 бр.; спортни съоръжения - 4 тенис маси, 2 многофункционални игрища, 18 съоръжения за фитнес на открито в т. ч. 6 - за хора с увреждания; засадени декоративни дървета - 395 бр. и храсти - 8 987 бр.; изградена достъпна среда за хора с увреждания; извършена рехабилитация и реконструкция на елементи от уличната мрежа, в т.ч.: подменени настилки - 7782 кв. м.; изградени тротоари - 12 886 кв. м; обособени паркоместа - 114 бр. в кв. „Калето” и 65 бр. на ул. „К. Пастърмаджиев“.

В рамките на проекта “Подобряване на достъпността на граничния регион чрез рехабилитация на две второстепенни пътни артерии в община Лом и община Пантелей, област Ниш, преминаващи през лозови масиви”, финансиран по програма за Трансгранично сътрудничество България-Сърбия 2007-2013 г., са рехабилитирани две пътни артерии в двата трансгранични региона и са проведени мероприятия за популяризиране на винарството и туризма в Ниш и Лом. Проектът е отчетен към приоритетна област 4. Трансгранично сътрудничество.

Изпълнен е проект „Реконструкция на улична мрежа в с. Сталийска Махала и реконструкция на тротоарната настилка в с. Ковачица, община Лом“ и „Рехабилитация на общински път MON 1132 /III-114/ Сталийска махала – Граница общ. (Лом-Медковец) – Аспарухово – Расово /II-81/ и общински път

МОН 2136 /III-114, Лом – Сталийска махала/ – Трайково – Замфир – Лом, кв. Младеново /II-81/, община Лом“ по Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г. – Мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“, Подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ на стойности съответно: 1 743 885 лв. и 4 898 146, 13 лв.

През 2016 г. стартира изработването на Общ устройствен план на град Лом, който е приет от Общинския съвет през 2020 година. Стратегическата цел на Общия устройствен план е той да послужи за основен инструмент при провеждане политиките на Общината за постигане на устойчиво развитие и хармонична жизнена среда на нейната територия. Новият Общ устройствен план ще позволи да се реши проблема и със статута на „Садовете“ и „Бахчите“.

- По постигане на Приоритет 3.2. Подобряване качествените характеристики на околна среда за периода 2014 – 2020 година са извършени няколко проекта, свързани с опазване и възстановяване на природните ресурси в Община Лом.

В рамките на кампанията „За чиста околна среда“ на ПУДООС е изготвен и изпълнен проект: „Почистване и възстановяване парка на кметство с. Трайково“ с бенефициент Кметство, с. Трайково; „Естетизация на общински терен и създаване на зона за отдих в централната част на кметство Станево“.

- За изпълнението на Приоритет 3.3. Повишаване качеството на селищната среда е изпълнен проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Лом“ с цел постигане на устойчиво градско развитие на Лом, чрез изработване на Интегриран план за градско възстановяване и развитие 2014-2020 г. В рамките на този проект са предложени проекти за развитие на град Лом. Голяма част от проектите по изпълнение на приоритет 3 на ОПР Лом 2014 – 2020 са предвидени именно в ИПГВР Лом 2014 – 2020 г.

В рамките на този приоритет е реализиран и проект за Модернизирана образователна инфраструктура в град Лом“, свързан с цялостно обновление на следните сгради: ПГ «Найден Геров», СУ «Димитър Маринов» (малка сграда), ДГ №1 «Снежанка», ДГ №7 „Калинка“ и Детска ясла №1, I-во ОУ „Никола Първанов“, II-ро ОУ „Константин Фотинов“ и СУ „Отец Паисий“. Проектът на стойност 11 695 862 лева и е финансиран от ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г.

По проект Осигуряване на капацитет за ефективно управление и администриране на процесите по градско възстановяване и развитие на град Лом“ е осигурена подкрепа на Община Лом при изпълнение на нейните функции и задължения в качеството и на: Местен орган, отговорен за изпълнение на Инвестиционна програма за градско възстановяване и развитие на град Лом

В обобщение са представени проектите, финансирани по Приоритет 3.

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Таблица 18. Списък на проектите, изпълнявани по Приоритетна област 3 на ОПР ЛОМ
2014 – 2020

	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Бюджет (в хил. лв.)
1	Осигуряване на устойчива социална среда за деца в община Лом	ОПРЧР	Община Лом	794
2	„Осигуряване на съвременни социални жилища за настаняване на уязвими групи от населението на територията на община Лом”	ОПРЧР	Община Лом	1 497
3	Проект: Модернизирана образователна инфраструктура в град Лом	ОПНОИР	Община Лом	11 796
4	Проект "Подготовка на инвестиционни проекти включени в зоните за въздействие и постигане на готовност на Община Лом за кандидатстване през следващия програмен период 2014-2020г."	ОПРР	Община Лом	336
5	Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от ПРСР 2014-2020 г. за проект: „Рехабилитация на общински път MON 1132 /III-114/ Сталийска махала – Граница общ. (Лом-Медковец) – Аспарухово – Расово /II-81/ и общински път MON 2136 /III-114, Лом – Сталийска махала/ – Трайково – Замфир – Лом, кв. Младеново /II-81/, община Лом	Централен бюджет	Община Лом	5 696
6	Ремонт на улична мрежа - ул. Радецки	Общински бюджет	Община Лом	159
7	Изграждане на паркинг към Общински пазар	Общински бюджет	Община Лом	55
8	Довършителни работи по проект "Изграждане на градска крайречна зона Лом"	Общински бюджет	Община Лом	71
9	Проект "Изграждане на зелена и достъпна градска среда в гр. Лом"	ОПРР	Община Лом	4 123
10	Проекти „За чиста околна среда“ - “Почистване и възстановяване парка на кметство с. Трайково”, „Естетизация на общински терен и създаване на зона за отдих в централната част на кметство Станево“, „Създаване на зона за спорт и отдих в с. Сталийска махала“, Почистване и облагородяване на нерегламентирано сметище в с. Ковачица	ПУДООС, Кампания „За чиста околна среда“ 2015	Община Лом	39
11	Рехабилитация и изграждане на ВиК мрежа	Общински бюджет	Община Лом	101
12	Проектиране на инфраструктурни обекти - за водоснабдяване на с. Трайково, рехабилитация на водопроводна мрежа в кв. Младеново, гр. Лом и други	Общински бюджет	Община Лом	227
13	„Реконструкция, ремонт и внедряване на мерки за енергийна ефективност в сградите на кметствата – с. Сталийска махала, с. Замфир и с. Долно Линево, община Лом“	ПРСР	Община Лом	164
14	Реконструкция на междублоково пространство в ж.к. "Зорница", гр. Лом	ПРСР	Община Лом	249
15	Осигуряване на капацитет за ефективно управление и администриране на процесите по градско възстановяване и развитие на град Лом	ОПРР	Община Лом	92

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Бюджет (в хил. лв.)
16	Обновени градски пространства в град Лом	ОПРР	Община Лом	2 545
17	Изграждане на мемориален парк в гр. Лом	ОПРР	Община Лом	168
18	„Проектиране и изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци, гр. Лом“	ОПОС	Община Лом	3 214
19	Изготвяне на Общ устройствен план на община Лом	Централен бюджет	Община Лом	183
20	Оборудване за дейностите по управление на отпадъците, включително закупуване на метачна машина и компостери	Общински бюджет	Община Лом	122
21	Реконструкция и рехабилитация на улици и тротоари в селата Трайково, Ковачица, Замфир и Сталийска махала, община Лом	ПРСР	Община Лом	1 108
22	Укрепване на свлачища в кв. Боруна, град Лом	ОПОС	Община Лом	8 500
23й	Инженеринг - проектиране, авторски надзор и СМР за обект: "Основно обновяване на зала "Балканиада" - гр. Лом	ОПРР	Община Лом	2 838
ОБЩО ПО ПРИОРИТЕТ 3.				44 077

ПРИОРИТЕТ 4. ТЕРИТОРИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И СБЛИЖАВАНЕ

Общото изпълнение на проект по Приоритет 4 е 7 929 хиляди лева, с което е изпълнен 180,20 % от индикативния финансов план.

- В рамките на приоритет 4. са изпълнени няколко проекта по трансгранично сътрудничество:
 - През периода е изпълнен проект “Подобряване на достъпността на граничния регион чрез рехабилитация на две второстепенни пътни артерии в община Лом и община Пантелей, област Ниш, преминаващи през масиви”, чрез който са рехабилитирани две пътни артерии в двата трансгранични региона и са проведени мероприятия за популяризиране на винарството и туризма в Ниш и Лом. Общата стойност на проекта е 846 134 евро.
 - През периода е изпълнен проект „Съвместно изграждане на центрове за развитие на трансграничен бизнес и търговия в град Лом (България) и Дабулени (Румъния)” съгласно подписан Договор No 95902/21.12.2012 г. Проектът цели сближаване на икономиките, общностите и хората от граничния регион за съвместно развитие на зоната за сътрудничество. Резултатите от изпълнението на проекта включват изграден и оборудван логистичен бизнес център в град Лом и център за търговия в Дабулени, проведени съвместни трансгранични инициативи, като конференция в Дабулени, търговско изложение „Лом-Дабулени 2013” и проведен бизнес форум под надслов: „Дунав - коридор на възможностите”.
 - През периода е изпълнен проект: “Интегрирана мултимедийна платформа за активна култура и туризъм” ИМПАКТ цели да популяризира трансграничния регион Румъния – България като привлекателна туристическа дестинация на

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

базата на устойчивото използване на природните и културни ресурси посредством иновативни и интерактивни ИТ решения за предоставяне на туристически услуги. Проектът се изпълнява въз основа на сключено партньорско споразумение между Сдружение „Регионални партньорства за устойчиво развитие - Видин“, Общинска фондация „Русе – град на свободния дух“, Община Лом и неправителствена организация „Алексис Проджект“ (румънски партньор).

В обобщение са представени проектите, финансирани по Приоритет 4.

Таблица 19. Списък на проектите, изпълнявани по Приоритетна област 4 на ОПР ЛОМ
2014 – 2020

	Наименование на дейността/проекта	Източник на финансиране - програма	Бенефициент / партньор	Бюджет (в хил. лв.)
1	Проект “Подобряване на достъпността на граничния регион чрез рехабилитация на две второстепенни пътни артерии в община Лом и	ПТГС България-Сърбия 2007-2013	Община Лом	1 030
2	Подобряване на регионалната достъпност в пограничен район чрез ремонт на локален път преминаващ през лозови масиви в Община Лом и Община Пантелей	ПТГС България-Сърбия 2007-2014	Община Лом	1 681
3	Проект „Интегрирана мултимедийна платформа за активна култура и туризъм ИМПАКТ“	INTERREG – VA Румъния – България 2014-2020	Сдружение „Регионални партньорства за устойчиво развитие - Видин“; Общинска фондация „Русе – град на свободния дух“; Община Лом; НПО „Алексис Проджект“ (Румъния)	275
4	Проект „Съвместно изграждане на центрове за развитие на трансграничен бизнес и търговия в град Лом (България) и Дабулени (Румъния)“	ПТГС Румъния-България 2007-2013	Община Лом; Община Дабулени	2 206
5	„Създаване на предпоставки за по-добра достъпност до туристически атракции в Пантелей и Лом чрез подобряване на туристическата инфраструктура и увеличаване броя на туристите“	INTERREG – VA Румъния – Сърбия 2014-2020	Община Лом; Община Пантелей	1 171
6	„Превенция на горските пожари в Долж и Лом, обл. Монтана“	INTERREG – VA Румъния – България 2014-2020	Община Лом; Община Долж	1 566
ОБЩО ПО ПРИОРИТЕТ 4.				7 929

VI. ПРЕГЛЕД НА ПОСТИГНАТИТЕ ИНДИКАТОРИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ НА ПЛАНА КАТО ЦЯЛО

За периода на изпълнение на Общинския план за развитие на община Лом за 2014 – 2020 година са изпълнени 105 проекта, финансирани чрез структурните и кохезионните фондове на ЕС и/или международни двустранни програми.

При изпълнение на целите в ОПР Лом 2014 – 2020 при изпълнение на приключени проекти по Приоритети 1 и 2 са постигнати следните резултати.

Таблица 20. Индикативна таблица с постигнатите индикатори по Приоритет 1 и Приоритет 2 на ОПР ЛОМ 2014 – 2020

Постигнати индикатори (по проектно предложение)	План	Изпълнение
Безработни и неактивни участници	58	59
Безработни и неактивни участници, които при напускане на операцията имат работа	25	41
Безработни и заети участници, които при напускане на операцията придобиват квалификация	185	170
Брой предприятия въвели нови системи, практики и инструменти за развитие на човешките ресурси и организация на труда	1	1
Деца и младежи настанени в институции, обхванати в интервенции за деинституционализация	35	36
Заети лица	497	486
Брой проекти за Производствени инвестиции	7	7
Брой проекти с дейности за подобряване на ресурсната ефективност	5	5
Брой предприятия за повишаване на конкурентоспособността		28

При изпълнение на целите в ОПР Лом 2014 – 2020 при изпълнение на приключени проекти по Приоритети 3 и 4 са постигнати следните резултати.

Таблица 21. Индикативна таблица с постигнатите индикатори по Приоритет 3 и Приоритет 4 на ОПР ЛОМ 2014 – 2020

Постигнати индикатори (по проектно предложение)	План	Изпълнение
Брой доставчици на услуги за социално включване	4	0
Брой на модернизирани образователни институции	7	5
Брой подкрепени обекти на социалната инфраструктура в процеса на деинституционализация – брой обекти	2	2
Участници с увреждания и участници над 65г. в невъзможност за самообслужване, с подобрен достъп до услуги	170	177
Брой деца, получили подкрепа чрез услугите	3 166	1 205
Участници над 18 г., вкл. с увреждания, получаващи патронажна грижа	340	342
Брой население, ползващо се от подобрена градска среда	30 000	30 003

В обобщение, са постигнати следните стойности по Матрицата с индикатори на ОПР Лом 2014 – 2020г.

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Таблица 22. Индикативна таблица за изпълнение на индикаторите за въздействие на
Общинския план за развитие на община Лом през периода 2014 – 2020

Стратегически цели/ Приоритети	Описание на индикатора	Мярка	Базова стойност 2013	Междинна стойност 2015/6 г.	Целева стойност 2020 г	Изпълнена стойност 2020 г
Стратегическа цел 1: Реализиране на икономически растеж, основан на местния природен, културен и демографски потенциал, чрез иновации във водещите икономически дейности	Нефинансови предприятия	брой	681	704	710	726
	Произведена продукция	хил. лв.	171 873	177 316	185 000	231 293
	Приходи от дейността	хил. лв.	304 719	287 798	310 000	379 761
	ДМА	хил. лв.	31 205	43 273	52 000	180 608
Приоритет 1.1. Повишаване конкурентоспособността и иновативността на местната икономика	Изпълнени проекти за насърчаване на предприемачеството и инвестициите	брой	0	7	15	14
	Реализирани проекти за публично-частни партньорства	брой	0	1	3	1
Приоритет 1.2. Създаване на благоприятни условия за привличане на инвестиции. Развитие на партньорства.	Новосъздадени/ развити клъстери	брой	0	0	1	0
	Обучени служители на общинската администрация (с натрупване)	брой	0	80	120	80
	Бизнес форуми, проведени на територията на община Лом в подкрепа на изграждането на бизнес мрежи и клъстери	брой	0	2	4	2
Приоритет 1.3. Развитие на устойчив висококачествен регионален туризъм	Места за настаняване в туризма	брой	3	4	6	4
	Новоразработени туристически продукти на територията на общината	брой	0	1	2	2
	Новосъздадени добри практики за устойчив туризъм	брой	0	1	3	2
	Туристически атракции, създадени или реновирани и експонирани	брой	0	1	3	3
Приоритет 1.4. Развитие на модерно и конкурентноспособно земеделие	Подкрепени групи и организации на производителите по Мярка 19 на ПРСР	брой	0	0	2	6
	Реализирани лесоустройствени проекти	брой	0	1	3	1
	Реализирани проекти по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от ПРСР	брой	0	1	5	4
	Реализирани проекти по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от ПРСР	брой	0	0	3	0
	Реализирани проекти по подмярка 6.1 "Стартова помощ за млади земеделски стопани" на ПРСР	брой	0	4	8	11
	Реализирани проекти по подмярка 6.3 "Стартова помощ за развитието на малки стопанства" на ПРСР	брой	0	0	3	0
Стратегическа цел 2. Подобряване на условията за живот, социалните услуги и личната сигурност	/Годишна/ Средна работна заплата	лв.	Няма данни	Няма данни	9 000	10 209
	Равнище на безработицата	%	18,53	17,5	12	10
	Равнище на продължителната безработица	%	10,83	7,29	6	2,5
	Заети лица	брой	4 470	4 207	4 470	5 046
Приоритет 2.1. Подобряване качеството на образованието и създаване на условия за развитие на младите хора	Ученици със средно образование от община Лом продължили образованието си във ВУЗ	брой	0	231	250	150
	Реновирани образователни заведения, в т.ч. с мерки за енергийна ефективност	брой	0	1	3	5
	Нови транспортни средства	брой	6	8	9	9
	Ученици, получили средно образование в училища от община Лом	брой	0	633	633	185
Приоритет 2.2. Създаване на възможности за трудова	Реализирани проекти/ инициативи, насочени към безработните лица	брой	10	12	14	19

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Стратегически цели/ Приоритети	Описание на индикатора	Мярка	Базова стойност 2013	Междинна стойност 2015/6 г.	Целева стойност 2020 г	Изпълнена стойност 2020 г
заетост, намаляване на бедността и риска от социална изолация	Изпълнени проекти за предоставяне на социални услуги за лица в риск или уязвими групи	брой	2	5	10	11
	Лица, получили социални услуги по проекти за предоставяне на социални услуги за лица в риск	брой	70	396	400	442
	Новосъздадените/реновирани социални сгради и заведения	брой	0	1	3	2
	Новоизградени социални жилища	брой	0	0	1	0
Приоритет 2.3. Повишаване качеството на здравеопазването и подобряване достъпа до обектите на здравната инфраструктура	Новосъздадени/реновирани и/или оборудвани здравни заведения	брой	0	0	1	1
	Ново оборудване и линейки за ЦСМП	брой	0	2	3	2
	Центрове за възрастни хора	брой	3	3	4	4
Приоритет 2.4. Развитие на културата и културните институции. Опазване, популяризиране и развитие на културното наследство.	Изградени/реновирани обекти за културни, младежки и спортни дейности	брой	0	0	2	11
	Културни, младежки и спортни събития, организиран по проекти на общината	брой	0	0	2	77
Приоритет 2.5. Повишаване на административния капацитет и ефективността на публичните услуги за гражданите и бизнеса	Реализирани проекти, подобряващи административното и информационно обслужване	брой	2	2	4	3
	Предоставяни публични електронни услуги	брой	0	0	5	33
	Проекти за обучение и преквалификация на служители от общинска администрация	брой	2	5	7	5
Стратегическа цел 3. Развитие на техническа инфраструктура, водеща до растеж и опазване на околната среда	Относителен дял от населението в общината с подобрана техническа (пътна, ВиК, друга) инфраструктура	%	0	75	100	85
	Относителен дял на населението, повлияно от мерки за опазване на околната среда/ борба с природните рискове	%	0	20	50	20
Приоритет 3.1. Изграждане на нова и модернизиране на съществуващата техническа инфраструктура	Реализирани проекти за благоустрояване в селищата на общината (площади, паркове, градинки, детски и спортни площадки)	брой	0	2	5	11
	Рехабилитирана общинска пътна мрежа	км	0	1,6	8	19.2
	Рехабилитирана улична мрежа и тротоари	кв. м.	0	19 827	40 000	40 000
	Рехабилитирани зелени площи и съпътстваща инфраструктура	дка	0	41 511	60 000	60 000
	Енергийно-ефективни лампи за обществено осветление в населените места	брой	0	0	100	600
	Изградена/рехабилитирана ВиК мрежа	км	0	0,815	2	2.315
	Нови ПУП за инвестиционни проекти	брой	0	11	20	22
Приоритет 3.2. Подобряване качествените характеристики на околната среда. Опазване и възстановяване на природните ресурси.	Проекти за опазване на околната среда	брой	0	3	5	7
	Въведени системи в населените места за разделно събиране на битовите отпадъци	брой	0	1	1	11
	Изградени пречиствателни станции за отпадни води	брой	0	0	1	0
	Закрити и рехабилитирани нерегламентирани депа за битови отпадъци	брой	0	0	1	1
Приоритет 3.3. Повишаване качеството на селищната среда	Нови спортни съоръжения	брой	0	4	10	15
	Изградени детски площадки	брой	0	6	10	11

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Стратегически цели/ Приоритети	Описание на индикатора	Мярка	Базова стойност 2013	Междинна стойност 2015/6 г.	Целева стойност 2020 г	Изпълнена стойност 2020 г
	Обновени храмове и мемориални паметници (подмярка 7.6. на ПРСР)	брой	0	0	2	1
Стратегическа цел 4. Стартиране на териториални инициативи за сближаване	Чуждестранни партньори	брой	0	5	10	11
Приоритет 4.1. Териториално сътрудничество в устойчиви транспортни системи	Реализирани проекти по ТГС в областта на териториално сътрудничество в устойчиви транспортни системи	брой	2	6	10	6
Приоритет 4.2. Териториално сътрудничество в сферата на приоритетни икономически дейности	Реализирани проекти по ТГС в областта на териториално сътрудничество в сферата на приоритетни икономически дейности	брой	0	4	8	4
Приоритет 4.3. Териториално сътрудничество на институционално ниво /регионални инициативи	Проекти за регионални инициативи на институционално ниво, подобряващи параметри на качеството на живот в общината	брой	0	6	10	6

Анализът на изпълнението на индикаторите за постигане на целите по Приоритетни области на ОПР Лом 2014 – 2020г. показват значително преизпълнение на основните индикатори по Приоритет 1: Реализиране на икономически растеж, основан на местния природен, културен и демографски потенциал, чрез иновации във водещите икономически дейности и по Приоритет 2: Стратегическа цел 2. Подобряване на условията за живот, социалните услуги и личната сигурност.

По отношение на изпълнението на индикаторите за постигане на целите по Приоритетна област 3: Развитие на техническа инфраструктура, водеща до растеж и опазване на околната среда и Приоритетна област 4: Стартиране на териториални инициативи за сближаване се наблюдава изпълнение на над 90% от индикаторите от индикативната таблица като това изпълнение е в резултат от активността на проектното финансиране до междинното отчитане 2014 – 2016 г.

ОСНОВНИ ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ ЗА СЛЕДВАЩИЯ ПЕРИОД

За периода на изпълнение на Общинския план за развитие на община Лом за 2014 – 2020 година могат да се изведат основни **ПОЛОЖИТЕЛНИ СТРАНИ** както следва.

За периода на действие на ОПР Лом 2014 – 2020 г. са изпълнени 105 проекта, финансирани чрез структурните и кохезионните фондове на ЕС и/или международни двустранни програми. От тези 105 проекта, 26 приключили, а останалите 79 са на различни етапи в процеса на тяхното изпълнение. От всичките проекти, 28 се изпълняват директно от Община Лом в изпълнение на ОПР Лом 2014 – 2020 и на ИПГВР Лом 2014 – 2020г. Наред с тези проекти, през периода на изпълнение на Общинския план за развитие на Община Лом за периода 2014 – 2020 година са изпълнявани и стартирали през предходния период (ОПР Лом 2007 – 2013) 14 проекта.

Общата стойност на проектите, изпълнявани директно от Община Лом за периода на изпълнение на ОПР Лом 2014 – 2020 година е близо 60.5 милиона лева. Общата стойност на всички проекти, изпълнявани на територията на община Лом за периода 2014 – 2020 година е 79 365 хиляди лева, в т. число 70 931 хиляди лева са безвъзмездна финансова помощ и 8 481 хиляди лева са собствено финансиране. По този начин е налице 53,40% финансово изпълнение на индикативната стойност на проектите за изпълнение в Общинския план за развитие на Община Лом за периода 2014 – 2020 г.

Анализът на изпълняваните проекти по под приоритети е както следва:0

- Общото изпълнение на проекти по Приоритет 1. е 19 792 хиляди лева, с което е изпълнен 39,62% от индикативния финансов план.
- Общото изпълнение на проекти по Приоритет 2. е 18 516 хиляди лева, с което е изпълнен 60,80 % от индикативния финансов план.
- Общото изпълнение на проект по Приоритет 3. е 44 077 хиляди лева, с което е изпълнен 69,10 % от индикативния финансов план.
- Общото изпълнение на проект по Приоритет 4. е 7 929 хиляди лева, с което е изпълнен 180,20 % от индикативния финансов план.

По отношение на индикаторите за наблюдение и оценка изпълнението на ОПР Лом 2014 – 2020г. се установява, че 50,75% от индикаторите са изпълнени, а някои са преизпълнени с пъти като: Изградени/реновирани обекти за културни, младежки и спортни дейности; Реализирани проекти/ инициативи, насочени към безработните лица; Лица, получили социални услуги по проекти за предоставяне на социални услуги за лица в риск; Културни, младежки и спортни събития, организирани по проекти на общината; Предоставяни публични електронни услуги и др. Други 38,50% от индикаторите са изпълнени частично като това неизпълнение е свързано най-вече с големия броя изпълнявани в момента на оценката проекти. Останалите 10,75% от индикаторите са неизпълнени като основна причина и промяна на приоритетите по отделни мерки за финансиране като: Реализирани проекти по подмярка 6.3 "Стартова помощ за развитието на малки стопанства" на ПРСР; Реализирани проекти по подмярка

4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти” от ПРСР; Новоизградени социални жилища и др. В обобщение на изпълнението на индикаторите:

- Анализът на изпълнението на индикаторите за постигане на целите по Приоритетни области на ОПР Лом 2014 – 2020г. показват значително преизпълнение на основните индикатори по Приоритет 1: Реализиране на икономически растеж, основан на местния природен, културен и демографски потенциал, чрез иновации във водещите икономически дейности и по Приоритет 2: Стратегическа цел 2. Подобряване на условията за живот, социалните услуги и личната сигурност.
- По отношение на изпълнението на индикаторите за постигане на целите по Приоритетна област 3: Развитие на техническа инфраструктура, водеща до растеж и опазване на околната среда и Приоритетна област 4: Стартиране на териториални инициативи за сближаване се наблюдава изпълнение на над 90% от индикаторите от индикативната таблица като това изпълнение е в резултат от активността на проектното финансиране до междинното отчитане 2014 – 2016 г.

В резултат от извършения анализ и оценка на изпълнение на Общинския План за Развитие на Община Лом за периода 2014-2020 г. могат да се идентифицират някои **СЛАБИ МЕСТА /ДЕФИЦИТИ/**, които непременно следва да бъдат преодоляни чрез подходящи политики, мерки и проекти на Община Лом, включени в стратегическите документи за плановия период 2021 – 2027 г., вкл. и в Плана за интегрирано развитие на Община Лом – ПИРО гр. Лом 2021 – 2027 год.

– По-висока активност на използване на подходящи мерки, програми и проекти за насърчаване на предприемаческата активност в Общината, в резултат на което на територията община Лом е налице малък брой структуроопределящи предприятия.

– Подобряване ефективността и подобряване на възможностите на националното и регионалното финансиране на проекти в социалната сфера, чрез които да се подобри качеството на образователното равнище, вкл. и професионално образование и квалификация на маргинализираните общности, и по този начин да се осигури подходяща среда за растеж на икономика на общината;

– Подобряване на трансграничното сътрудничество като в следващия период е необходимо да се използват подходящи икономически мерки и програми за повишаване икономическия и социален капацитет на пристанището и пристанищната инфраструктура, особено при използване на речния товарен транспорт на растеж на икономиката на общината.

– В допълнение на горното, независимо от високата степен на реализация на проекти по трансгранично сътрудничество с Република Сърбия и Румъния, е необходимо да се насърчава, особено неправителствения сектор, да използват допълнителни възможности за съвместни проекти, мерки и програми със съседни общини (в България и/или Румъния), за привличането на туристи.

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Съобразно изводите от оценката на изпълнението на целите при изпълнението на ОПР Лом 2014 – 2020 г. могат да се идентифицират и **ПРИОРИТЕТНИТЕ ПРОЕКТИ** (Таблица 23), които са идентифицирани и са включени в Плана за интегрирано развитие на (ПИРО) община Лом 2021-2027.

Таблица 23. Индикативна таблица с проекти в ОПР ЛОМ 2014 – 2020

Номер на проект	Наименование	Индикативна стойност хил. лв.	Източник на финансиране	Отговорник / брой проекти
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 1.		23 800		9
УСТОЙЧИВ ИКОНОМИЧЕСКИ РАСТЕЖ И ИНОВАЦИИ				
1.1.	Проект: Организиране на обучения и семинари за популяризиране на процедурите на ОП "Иновации и конкурентоспособност"	340	ОПАК	Община
1.2.	Проект: Организиране на културни инициативи и събори основани на нематериалното културно наследство	1 000	МК/ПРСР	Община
1.3.	Проект за разширение на индустриална зона на гр. Лом	1 000	МИП/Община	Община
1.4.	Публично-частен проект за изграждане на логистичен парк с интермодален транспорт в гр. Лом	5 000	МИП/МТ/	Община
1.5.	Проект: Провеждане на обучение за управление на инвестиционни проекти за общинска администрация	180	ОПАК	Община
1.6.	Проект: Изграждане на рибарско пристанище и рибна борса в землището на гр. Лом	10 160	ОПОС/Община	Община
1.7.	Проект: Картотекиране, обследване, изготвяне на инфоматериали и изработване на маршрути на туристическите обекти в община Лом в синхрон с възможностите за трансграничен транспорт	120	ПРСР/Община	Община
1.8.	Проект за Реставрация, консервация, социализация и експониране в рамките на градското пространство на антична крепост "Алмус" като паметник на културата с национално значение	3 000	ОПРР/МК/НФМ	Община
1.9.	Проект за консервация, социализация и експониране на късно бронзов некропол при с . Орсоя като паметник на културата	2 000	ОПРР/МК/НФМ	Община
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 2.		6 850		11
ЖИЗНЕН СТАНДАРТ И КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ				
2.1.	Пилотен проект за създаване на алтернативен велотранспортен маршрут, закупуване на велосипеди и изграждане на велостоянки в дворовете на училищата в град Лом	200	МОН/ПРСР/	Община
2.2.	Публично частен проект за повишаване на капацитета на младежки неправителствени организации в областите земеделие, биоземеделие, животновъдство и алтернативен туризъм регистрирани на територията на община Лом	200	СГО/Община	Община
2.3.	Проект за социализиране, адаптиране и превенция на ранното напускане на училище от деца от	600	МОН/ПРСР/	Община

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Номер на проект	Наименование	Индикативна стойност хил. лв.	Източник на финансиране	Отговорник / брой проекти
	социално уязвими групи.			
2.4.	Проект социални грижи в домашна среда, личен асистент и домашен помощник за възрастни и уязвими лица	1 000	МТСП/Община	Община
2.5.	Проект: Надграждане на дейностите, преоборудване на базата на социална услуга социален патронаж и обществена трапезария	250	Община/	Община
2.6.	Проект: Изграждане на център за социализация на деца, семейства и лица с увреждания чрез предоставяне на интегрирани услуги в град Лом	1 000	МТСП/	Община
2.7.	Проект: Проектиране, изграждане/обновление, мерки за енергийна ефективност и преоборудване на общински социален сграден фонд и прилежаща инфраструктура в населените места	1 000	ПРСР/МТСП/	Община
2.8.	Проект: Модернизация, преоборудване и закупуване на нови линейки на ЦСМП	1 500	ПРСР/МЗ/	Община
2.9.	Проект: Организиране на нови културни прояви читалищата насочени към учениците и младежите от общината	300	СГО/ПРСР	Община
2.10.	Проект за обновление на реквизита, музикалните инструменти и базата на Фолклорен танцов ансамбъл "Северняче" - гр. Лом при Общински център за извънучилищни дейности - Лом	200	СГО/ПРСР/	Община
2.11.	Проект: Подобряване на административните услуги за граждани чрез оптимизиране на документооборота и въвеждане на система за електронни услуги, наблюдение и контрол	500	ОПАК/ПРСР/	Община
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 3.		40 525		6
ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА И ОКОЛНА СРЕДА				
3.1.	Проект: Проектиране и обновление на зелените площи, алеи, тротоари и съпътстваща инфраструктура в селата	2 000	МИП/ПРСР/	Община
3.2.	Проект: Цялостна реконструкция на системата на уличното осветление и подмяна с енергийно ефективно в населените места от община Лом	1 825	МИП/ПРСР/	Община
3.3.	Проект: Цялостна газификация на гр. Лом	21 000		
3.4.	Проект: Обновление на ВиК инфраструктурата в селата	15 000	МИП/ПРСР/	Община
3.5.	Проект за обновление на материално-техническата база на спортните клубове - бокс, акробатика, футбол, тенис на маса, екстремни водни спортове	500	ПРСР/Община/	Община
3.6.	Проект: Изграждане на спортни детски площадки в селата с население над 500 души /4 площадки/ - Сталийска махала, Райково, Замфир, Ковачица	200	ПРСР/Община	Община
ПРИОРИТЕТНА ОБЛАСТ 4.		900		2
ТЕРИТОРИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО И СБЛИЖАВАНЕ				
4.1.	Проект за изграждане на партньорства със съседни общини в областта на туризма за предлагане на регионален туристически продукт	300	ПРСР/Община/	Община
4.2.	Проект за развитието на бизнеса и	600	ТГС/ОП Дунав	Община

ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ЛОМ 2014-2020

Номер на проект	Наименование	Индикативна стойност хил. лв.	Източник на финансиране	Отговорник / брой проекти
	предприемачеството между фирми от община Лом и Р. Румъния			
ОБЩО ЗА ОПР ЛОМ 2014 – 2020 за включване в ПИРО ЛОМ 2021 - 2027, в т.число		72 075		28
	Местно публично финансиран	3 600		
	Централен бюджет	8 650		
	Фондове на ЕС	49 000		
	Други публични фондове	3 600		
	Частно финансиране	7 225		

Приложенията са изготвени, като са адаптирани различни източници, предлагащи насоки за изготвяне на оценки за въздействието на публични политики.